

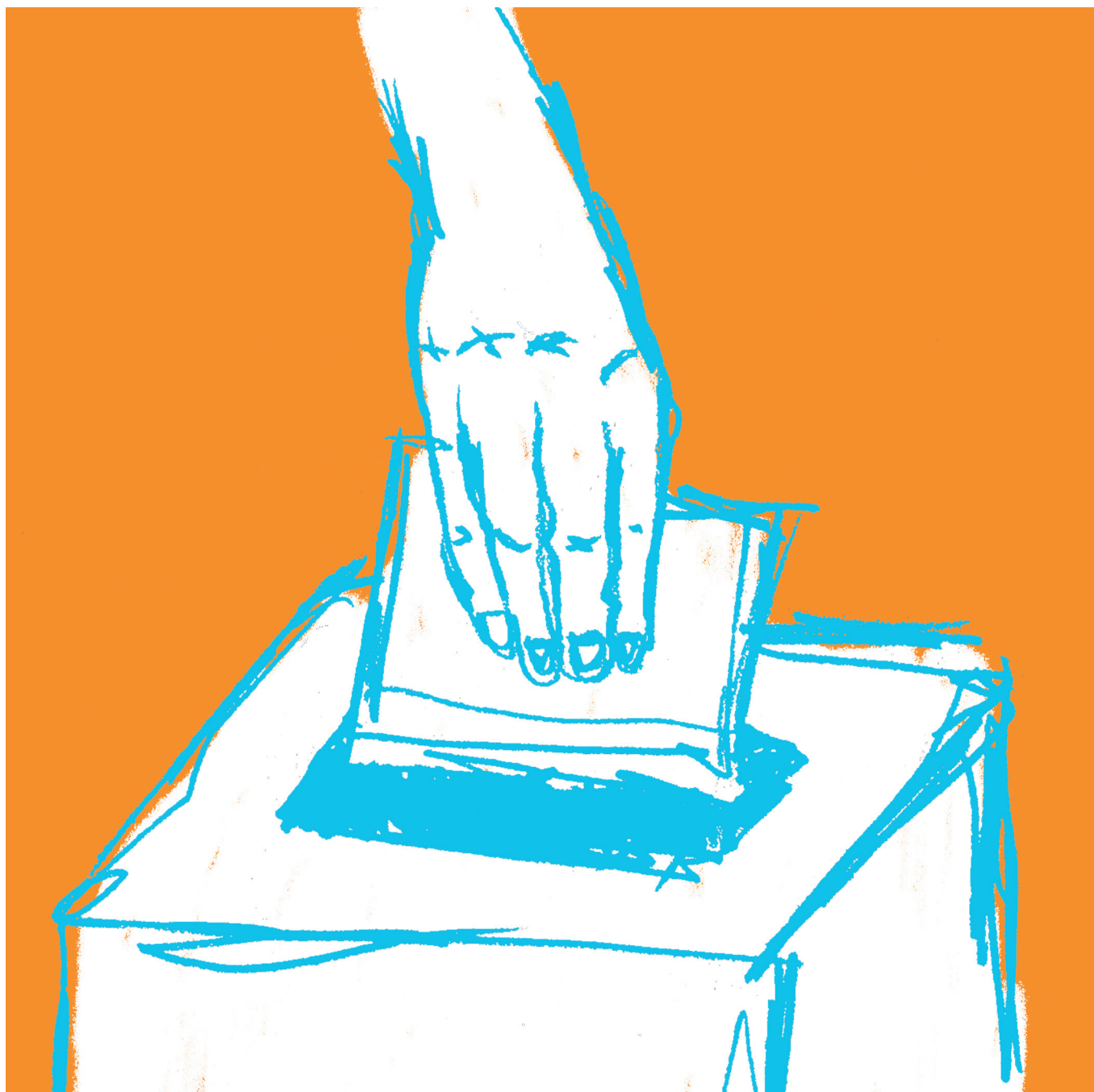
GAZETA

GUMed

MIESIĘCZNIK GDAŃSKIEGO UNIwersYTETU MEDYCZNEGO

kontynuacja Gazety AMG

„Gazeta GUMed”

**Miesięcznik Gdańskiego
Uniwersytetu Medycznego**

Wydawca

Gdański Uniwersytet Medyczny
ul. M. Skłodowskiej-Curie 3a
80-210 Gdańsk

Adres redakcji

ul. Dębinki 1 (willa),
80-211 Gdańsk
tel. 58 349 15 37
gazeta@gumed.edu.pl
gazeta.gumed.edu.pl

Redaktorka naczelna

Małgorzata Omilian-Mucharska

Przewodniczący

Rady Programowej
Bolesław Rutkowski

Rada Programowa

Barbara Kochańska
Wioletta Mędrzycka-Dąbrowska
Antoni Nasal

Redaktorka pomocnicza

Joanna Śliwińska

Redakcja i korekta językowa

Maksymilian Wroniszewski

Skład i opracowanie graficzne

Małgorzata Gusman

Współpracownicy

Magda Boguska
Piotr Madanecki
Piotr Paluchowski
Bartłomiej Siek
Janusz Springer
Paweł Sudara
Jolanta Świerczyńska-Krok
Justyna Trawińska
Alejandra Vivas
Jakub Winiewski

Druk

Drukarnia Standruk
ul. Rapackiego 25,
20-150 Lublin

Nakład

650 egzemplarzy

Numer zamknięty 15.03.2024 r.

Warunki prenumeraty

Cena rocznej prenumeraty krajowej
(11 zeszytów) wynosi 100 zł,
pojedynczy numer – 9 zł.

Należność za prenumeratę należy
wplacać na konto Gdańskiego
Uniwersytetu Medycznego z dopiskiem
„Prenumerata Gazety GUMed”
i poinformować o tym Redakcję
mailowo (gazeta@gumed.edu.pl)
lub telefonicznie (58 349 15 37).

Santander Bank Polska SA Oddz. Gdańsk
76 1090 1098 0000 0000 0901 5327

Przednia okładka

Małgorzata Gusman

Tyłna okładka

Dział Promocji

Pierwotną wersją pisma jest wersja
drukowana, możliwe aktualizacje
zamieszczane są w wersjach PDF na stronie
WWW pisma.

INFORMACJE DLA AUTORÓW

Redakcja prowadzi nabór tekstów do połowy
miesiąca poprzedzającego wydanie i zastrze-
ga sobie prawo do niewykorzystania mate-
riałów niezamówionych, a także prawo do
skracania oraz adiustacji tekstów i zmia-
ny ich tytułów.

Wyrażane opinie są poglądami autorów i nie
zawsze odzwierciedlają stanowisko Redakcji
oraz władz Uczelni. Autorzy tekstów załą-
czający materiały graficzne i zdjęciowe są
zobowiązani do podania ich źródła (np. archi-
wum własne autora, z zasobów zdjęciowych
Kliniki) lub podania nazwiska fotografa/autora.
W przypadku grafik pobranych z internetu
należy podać link do strony WWW w celu zwer-
yfikowania licencji.

Wskazówki dla autorów o liczbie znaków
oraz pozyskiwaniu materiału zdjęciowego
są dostępne na stronie [tinyurl.com/wyty-
czne-dla-autorow](http://tinyurl.com/wytyczne-dla-autorow).

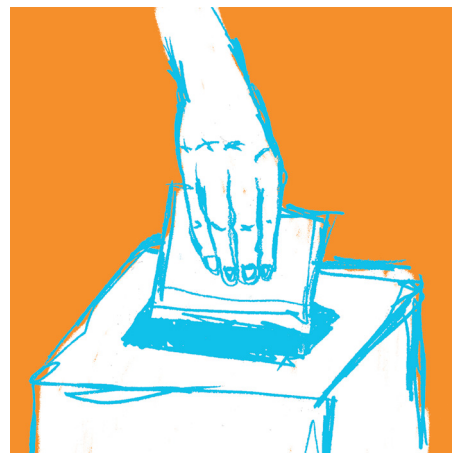
Autorzy udostępniający teksty na potrze-
by informacji i promocji GUMed wyrażają
zgodę na ich publikację w wersji drukowa-
nej i *online*. Autorzy nie otrzymują hono-
rarium i zachowują pełne prawa autorskie
do swoich tekstów.

OD REDAKCJI

W kwietniowym numerze „Gazety GUMed”
udostępniamy Czytelniczkom i Czytelnikom
treści związane z wyborami władz Uczelni.
Terminarz wyborów, zgodnie z którym listę
osób kandydujących na funkcję rektora ogło-
szono 29 marca, wpłynął na harmonogram wy-
dawniczy, opóźniając o tydzień publikację wer-
sji elektronicznej pisma i o dwa tygodnie wersji
drukowanej.

Kwietniowy numer otwierają zatem ułożone
alfabetycznie prezentacje trojga profesorów
pozytywnie zaopiniowanych przez Senat
GUMed i wskazanych przez Radę Uczelni
jako kandydaci na funkcję rektora na kadencję
2024–2028. Ich wypowiedzi, poprzedzone bio-
gramami, dotyczą planów rozwojowych w następujących obszarach funkcjonowania GUMed: orga-
nizacja Uczelni i relacje z otoczeniem, dydaktyka, nauka, sprawy studenckie, sprawy kliniczne. Liczy-
my, że treści te przybliżą wizję zarządzania naszym Uniwersytem prezentowane przez kandydatów,
a elektorom pomogą w podjęciu decyzji 24 kwietnia.

Zapraszamy do lektury!

MAŁGORZATA OMILIAN-MUCHARSKA
Redaktorka naczelna „Gazety GUMed”

WYBORY WŁADZ UCZELNI

- 4 Prof. Michał Markuszewski
- 7 Prof. Radosław Owczuk
- 10 Prof. Edyta Szurowska

Z ŻYCIA UCZELNI

- 13 **Studenci S-DISCO rozpoczęli naukę**
Emilia Wiśniewska
- 14 **Wizyta ekspertów z Kłajpedy**
Dawid Spychała
- 14 **Ćwiczenia z ratownictwa medycznego**
- 15 **Licealiści poznawali zdrowie środowiskowe**
Małgorzata Kaczorowska
- 16 **Projekt *NightMission* ze wsparciem Komisji Europejskiej**
Mateusz Kirjak
- 17 **Dzień Chorób Rzadkich z SSC Rare Diseases**
Kornelia Polat
- 18 **GUMed członkiem konsorcjum ACE2-EU**
Mateusz Kirjak, Joanna Śliwińska
- 19 **We are all a little bit Irish in March**
Magda Warzocha

NAGRODY – SUKCESY – NOMINACJE

- 21 **Najbardziej wpływowi w polskiej medycynie i ochronie zdrowia**
oprac. Magda Boguska
- 22 **Poznaliśmy Kobiety Rynku Zdrowia**
Jakub Winiewski
- 23 **Badaczka GUMed z nominacją profesorską**
Jakub Winiewski
- 23 **Dr hab. Danuta Gutowska-Owsiak, prof. UG przewodniczącą E2BRN**
Julia Bereszczczyńska
- 24 **Badania kliniczne w GUMed studiami z przyszłością**
Joanna Śliwińska
- 25 **Nasze studentki ze stypendiami Marszałka**
- 26 **Pierwszy patent europejski o jednolitym skutku dla GUMed**
Marcin Stolarek
- 27 **INICJATYWA DOSKONAŁOŚCI – UCZELNIA BADAWCZA**

NAUKA

- 31 **Międzynarodowe badanie właściwości ludzkiego mleka**
Joanna Jassem-Bobowicz

KONFERENCJE I SZKOLENIA

- 32 **Podwójnie uroczysta 20. ADA**
Elżbieta Grubska-Suchanek, Roman Nowicki
- 35 **Rozmawiali o chorobach rzadkich**
Lena Głuszkiewicz
- 35 **Doktoranci GUMed na konferencji EORTC**
Patrycja Maszka

- 36 **Seminarium WHO z udziałem prof. Tomasza Zdrojewskiego**
- 36 **O Gdańskich Dniach Zdrowia**
z Marleną Robakowską, Martą Gallas, Moniką Serkowską rozmawia Emilia Skrzypkowska
- 38 **O nowych wyzwaniach dla metropolii**
Joanna Śliwińska
- 39 **Kobięcym głosem o nauce**
Agnieszka Anielska
- 41 **Wysoka frekwencja na lutowych MSM**
Anna Korzon-Burakowska

UCZELNIE FAHRENHEITA

- 41 **Trzecie spotkanie Klubu Kobiet FarU**
Magdalena Nieczuja-Goniszevska, Małgorzata Omilian-Mucharska
- 45 **Alma w FarU. Uroczystości podsumowujące**
- 46 **Europejski Dzień Logopedy 2024 w FarU**
Klaudia Kluj-Kozłowska, Maria Faściszewska, Emilia Sitek
- 47 **PREZENTACJE JEDNOSTEK**

51 PUBLIKACJE

52 DOKTORATY I HABILITACJE

54 KADRY GUMed

54 NEKROLOGI

WIADOMOŚCI Z UCK

- 55 **Nagrodzeni za sukcesy w transplantologii**
Łukasz Wojtowicz
- 56 **150 wszczepionych urządzeń i ani jednego przypadku powikłań chirurgicznych**
- 58 **Rekordowa liczba zabiegów przezcewnikowej naprawy zastawki mitralnej**
Wioleta Wójcik

WIADOMOŚCI Z UCMMiT

- 59 **Podsumowanie 2023 r. w UCMMiT oraz kilka słów o planach na następne lata**
Marcin Renke

Z KART HISTORII

- 61 **Reminiscencje klubowe**
Bolesław Rutkowski

VARIA

- 64 **Barwny świat dzikich pszczół (cz. 2)**
Joanna Roczyńska

DZIAŁ STUDENCKI – *Remedium*

- 67 **Podsumowanie interdyscyplinarnych spotkań SKN Neurologii Dorosłych**
Agnieszka Stankowska

Prof. Michał Markuszewski

Jestem naukowcem, nauczycielem akademickim, farmaceutą, profesorem nauk farmaceutycznych. W latach 2012-2016 byłem prodziekanem i kierownikiem studiów doktoranckich, od roku 2016 do 2020 dziekanem Wydziału Farmaceutycznego, a od 2020 r. pełnię funkcję prorektora ds. nauki GUMed. Stopień doktora (promotor prof. Roman Kaliszan) otrzymałem w 2000 r., doktora habilitowanego w 2007 r., a tytuł profesora nauk farmaceutycznych w roku 2017. Odbylem staże naukowe w renomowanych ośrodkach badawczych, m.in. na Uniwersytecie w Bremie oraz w Eindhoven University of Technology, a w latach 2000-2002 w ramach stażu podoktorskiego pracowałem naukowo w Japonii.

a podczas kadencji dziekańskiej w latach 2016-2020 byłem także wiceprzewodniczącym Konwentu Dziekanów Wydziałów Farmaceutycznych przy KRAUM. Jestem promotorem 10 ukończonych oraz 2 otwartych przewodów doktorskich. W latach 2017-2021 byłem przewodniczącym Zarządu Polskiego Towarzystwa Metabolomicznego. Kierowałem i koordynowałem liczne projekty grantowe, także we współpracy międzynarodowej.

Zostałem uhonorowany wieloma nagrodami, w tym Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Nagrodą Ministra

Zdrowia, Nagrodą Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Medalem im. Prof. A. Waksmundzkiego. Jestem autorem lub współautorem ponad 160 publikacji w czasopiśmie międzynarodowych (ok. 3 800 cytowań, indeks Hirscha 37). Moje główne zainteresowania naukowe to metabolomika, bioanalitika i farmakokinetyka.

Uwielbiam góry o każdej porze roku, kuchnię śródziemnomorską, towarzystwo rodziny oraz przyjaciół i czas spędzany z najbliższymi – Gosią, Adamem i Tosią.

Pełny biogram i program wyborczy:

markuszewski.gumed.edu.pl

foto. archiwum prywatne

Od początku drogi zawodowej jestem związany z macierzystą Uczelnią, początkowo jako pracownik techniczny, następnie jako asystent, adiunkt, profesor nadzwyczajny oraz profesor w Katedrze i Zakładzie Biofarmacji i Farmakodynamiki. W 2008 r. założyłem i do 2012 r. kierowałem Katedrą i Zakładem Toksykologii Collegium Medicum im. L. Rydygiera w Bydgoszczy (UMK w Toruniu). W 2013 r. ukończyłem studia podyplomowe na kierunku zarządzanie projektem badawczym w Akademii Morskiej w Gdyni. W latach 2012-2016 pełniłem funkcję kierownika studiów doktoranckich na Wydziale Farmaceutycznym,

Organizacja Uczelni i relacje z otoczeniem

Czy GUMed może być naszym wspólnym świętem?

Uniwersytet to nie tylko zespół budynków, ale przede wszystkim **sieć relacji i powiązań**, od których zależy jego status i potencjał rozwoju. Bardzo ważna będzie dalsza współpraca w ramach Uczelni Fahrenheita z uwzględnieniem roli oraz **podmiotowości naszego Uniwersytetu**. Jako rektor przeprowadzę konsultacje ze społecznością akademicką, dzięki którym **ulepszymy system oceny pracownika naukowego i dydaktycznego**, m.in. poprzez uwzględnienie w ocenie wszystkich osiągnięć w ramach GUMed. Wydaje mi się, że obecnie **dydaktyczna ścieżka** rozwoju pracownika jest w naszym Uniwersytecie niedoceniona i dlatego należałoby ją zmienić i **dowartościować** po to, aby w pełni wykorzystać potencjał

nauczycieli. Chciałbym też **ustanowić Święto GUMed** jako wydarzenie budujące relacje wewnątrz naszej społeczności, a także rozwinąć uniwersyteckie sekcje sportowe. Proponuję też nowe podejście do **wsparcia kultury akademickiej** – od Chóru GUMed do inkubacji nowych form aktywności odpowiadających naszym grupowym pasjom osobistym. Są one tak samo istotne, jak praca naukowa i dydaktyczna. **Zależy mi na zbudowaniu dobrych relacji** z lokalną społecznością Trójmiasta i regionu, biznesem i samorządami lokalnymi, co przyniosłoby korzyści dla wszystkich stron.

Żeby osiągnąć to, co Japończycy nazywają *ikigai*, czyli **pełnię życia**, należy szukać **połączenia między swoim zawodem, powołaniem, misją oraz pasją**. To wymagające zadanie, ale razem z moimi współpracownikami mamy wiedzę, a także wizję, jak nasz Uniwersytet do tej pełni przybliżyć.

Dlatego proszę o Wasz głos!

Dydaktyka

Spoleczność inspiracji jako antidotum na wypalenie i przepracowanie. Analiza corocznych ankiet oraz moje regularne rozmowy ze studentami pokazują, że wciąż daleko nam do osiągnięcia poziomu zajęć dydaktycznych, który byłby satysfakcjonujący dla studentów i nauczycieli. Obie te grupy zwracają uwagę na zbyt dużą liczbę godzin dydaktycznych; normą jest np. spędzanie przez studentów czasu na zajęciach od rana do wieczora. W kontekście edukacji **poprawy** wymaga **relacja student – nauczyciel**. Będę działał na rzecz zmiany sytuacji, w której student jest jedynie odbiorcą informacji, a nauczyciel jej „przekaznikiem”. Zobowiązanie takie może brzmieć banalnie, ale wdrożenie go pozwoli na kształtowanie samodzielnego oraz inspirującego modelu dydaktyki.

Potrzebujemy **więcej umiejętności miękkich**, takich jak uważność, zdolności interpersonalne i kreatywność. Umiejętności te potrafią odmienić perspektywę rozwoju nauczyciela, a tym samym i studenta. Stopniowo zdobywałem doświadczenie w zakresie organizacji i zarządzania dydaktyką, pełniąc funkcje kierownika studiów doktoranckich, prodziekana oraz dziekana naszej Uczelni; obserwowałem modele kształcenia oraz sposoby zapewnienia dobrostanu w różnych prestiżowych ośrodkach akademickich, m.in. w Lille (Francja), Gandawie (Belgia) czy Groningen (Holandia). Posiadam plan, jak z Waszą pomocą

zapewnić praktyczny, ożywczy impuls do rozwoju Uczelni w tym zakresie.

Przede wszystkim należy przededefiniować programy kształcenia tak, aby **student** zaczął być **podmiotem kreatywnej**, zapadającej w pamięć **dydaktyki**. Istnieje wiele nowoczesnych metod kształcenia, które uwzględniają pracę własną studenta, pracę projektową, kształcenie kompetencji miękkich i umiejętność samodzielnego rozwiązywania problemów. Mam zamiar czerpać z przykładów dobrych światowych praktyk dydaktycznych, takich jak m.in. transparentne i wspólne dla wszystkich zasady oceny, **docenianie indywidualnych osiągnięć**, kształcenie interpersonalne, wdrożenie narzędzi cyfrowych, w tym technik wirtualnych, sztucznej inteligencji i rozszerzonej rzeczywistości. Coraz ważniejsze będą zdobywanie i weryfikacja wiedzy w oparciu o **pracownie symulacji dla studentów wszystkich kierunków medycznych**.

Osiągnięcie powyższych celów musi odbywać się w oparciu o **zapewnienie odpowiedniej motywacji kadry akademickiej**, która powinna otrzymać nowy system premiowania inicjatyw dydaktycznych oraz edukacyjnych.

Będę dążyć do wprowadzenia sprofilowanych dla GUMed **szkoleń**, aktualizujących **kompetencje nauczycieli** prowadzących kształcenie oraz nowo zatrudnianej kadry nauczycielskiej. Wymaga to oczywiście poniesienia wydatków, ale w dłuższej perspektywie – jako inwestycja w przyszłość naszego Uniwersytetu i naszych ludzi – **rozwiązanie to przyniesie korzyści nam wszystkim**.

Nauka

Wsparcie naukowców i szerszy horyzont rozwoju. Mam przed sobą wyniki badania Państwa opinii w ramach przygotowań do certyfikacji *HR Excellence in Research* z czerwca 2023 r. Spośród blisko 1 000 pracowników ok. 41% wypełniło ankietę i wzięło udział w badaniu. Do jednego z najniżej ocenianych obszarów należały *dostęp do szkoleń* oraz *kontynuacja rozwoju zawodowego*, przy czym najbardziej niezadowoleni z tych aspektów są asystenci i adiunkci. Najniżej w badaniu oceniony został obszar *nauczanie*, gdzie do grup wcześniej wymienionych dołączyli również profesorowie. Ponad wszelką wątpliwość w najbliższej kadencji władze rektorskie powinny pilnie pochylić się nad odpowiednim wsparciem oraz **systemem motywacji dla naukowców**, które zapewnią optymalne funkcjonowanie GUMed w wymienionych obszarach. Jednocześnie bardzo duże obciążenie dydaktyczne, jakiemu często poddani są badacze, prowadzi do zmniejszonej efektywności naukowej,

frustracji, a nierzadko także wypalenia zawodowego. Od niemal 30 lat pracuję badawczo, w tym prawie 3 lata w renomowanych ośrodkach zagranicznych, i sądzę, że nie ma innej drogi poprawy obecnej sytuacji niż **uelastyczenie obciążeń, w tym dydaktycznych**, wyróżniających się naukowców oraz zaoferowanie systemowego **wsparcia dla osób przygotowujących prestiżowe granty**.

Ponadto należy zwiększyć **wsparcie Państwa potencjału** poprzez wprowadzenie transparentnych zasad rozwoju zawodowego, m.in. przez wprowadzenie **niezależnych zespołów badawczych**.

Wszyscy odczuwamy także brak **nowoczesnej infrastruktury badawczej**, która powinna służyć efektywnej działalności naukowej zespołów badawczych, w tym laboratoriów typu *core facility*. Jako prorektor ds. nauki zapoczątkowałem działania na rzecz poprawy zaplecza infrastrukturalnego. Ich przemyślana kontynuacja doprowadzi do umocnienia pozycji GUMed wśród wiodących jednostek naukowych w kraju oraz zwiększenia rozpoznawalności na arenie międzynarodowej.

Sprawy studenckie

Więcej uwagi, przestrzeni i partycypacji. Jestem nauczycielem akademickim od lat, opiekuję się magistrantami, często rozmawiam ze studentami i doktorantami o Waszych problemach. Deklaruję, że GUMed zaoferuje Wam **możliwość większego zaangażowania** w procesy uczelniane oraz gruntownie **polepszy jakość komunikacji**. W rozmowach indywidualnych studenci informują mnie o potrzebie **stworzenia większych wspólnych przestrzeni**, w których mogliby spędzać czas po zajęciach, zwiększenia liczby miejsc w akademikach oraz poprawy infrastruktury socjalnej. Pamiętam te rozmowy jako dziekan i prodziekan – dają mi one imperatyw ideowy do traktowania tych kwestii jako priorytetów w możliwej przyszłej roli rektora.

W mojej wizji Uczelni kluczowe jest większe upodmiotowienie studentów. Chcę **włączyć przedstawicieli samorządu i organizacji studenckich w procesy podejmowania decyzji** dotyczących studentów i doktorantów. Jak już wspomniałem, komunikacja student – nauczyciel wymaga poprawy. W jaki sposób? Przez szkolenia nauczycieli, **kursy umiejętności miękkich**

dla studentów i nowe sposoby interakcji oparte o aplikacje cyfrowe. Poznałem najpoważniejsze problemy związane z wejściem studentów w dorosłe życie – dlatego chcę stworzenia dla Was **Centrum Wsparcia Psychologicznego**, oferującego konsultacje, porady terapeutów i psychiatrów, interwencje, a także programy budowania odporności psychicznej w nas samych i w naszym otoczeniu społecznym (psychoedukacja). Planuję **szkolenia i warsztaty**, także z zakresu motywacji, samoakceptacji, dotrzymywania zobowiązań i... technik skutecznej nauki w domu.

Szczególnie istotne będą nowe pomysły na realne działania Pełnomocnika ds. osób z niepełnosprawnościami i większe wsparcie kierowane do tej grupy osób – począwszy od rekrutacji aż po dyplom.

Będę wspierał działania na rzecz **równego traktowania** i zdecydowanie **eliminował** jakiegokolwiek **przejawy nękania czy przemocy**, także **emocjonalnej**, w środowisku edukacji. Kluczem do sprawnej komunikacji i trwałego rozwiązywania problemów jest **otwarty dialog i spotkania**, na których będą poruszane i szeroko dyskutowane ważne dla naszej społeczności tematy.

Zapewniam, że **sprawy studenckie** będą dla mnie jako rektora wśród tych **o najwyższym priorytecie**.

Sprawy kliniczne

Wsparcie dla dyrekcji jednostek oraz innowacyjny rozwój. Niekwestionowana pozycja UCK jako lidera wśród szpitali w regionie, a także w kraju daje poczucie satysfakcji. Tym bardziej sprawy kliniczne stanowiąc będą jeden z priorytetów mojej działalności rektorskiej. Oprócz UCK będę miał również na uwadze inne jednostki, dla których organem założycielskim jest GUMed, tzn. UCMMiT, CMR i UCS. Zdaję sobie jednak sprawę, że **podejmowanie decyzji** w zakresie spraw klinicznych musi odbywać się **we współpracy z kompetentnymi, doświadczonymi i szanowanymi w społeczności klinicystami** oraz osobami posiadającymi wiedzę, wizję i doświadczenie w zarządzaniu w ochronie zdrowia. Ważny będzie tu głos doradczy kompetentnych komisji i ciał kolegialnych. Jestem przekonany, że w obszarze klinicznym potrzebna jest spokojna i zrównoważona polityka wspierająca dyrekcje jednostek klinicznych zależnych od GUMed.

Będę wspierał działania zarządów szpitali klinicznych na rzecz rozwoju **opieki ambulatoryjnej, transplantologii, nowoczesnych technologii oraz terapii**, a także zwiększanie potencjału leczniczego szpitali – w szczególności inwestowanie w specjalistyczną opiekę ambulatoryjną oraz hospitalizacje jednodniowe.

Priorytetem będzie wsparcie budowy i wyposażenia Centrum Medycyny Pediatricznej. Niezbędne są też **działania wspierające UCMMiT** w celu dalszego rozwoju klinicznego (m.in. choroby zakaźne, ośrodek leczenia ran w oparciu o hiperbarię), naukowego (m.in. nawiązywanie współprac wewnątrz- i zewnątrzuczelnianych), jak i dydaktycznego (m.in. kierunku pielęgniarstwo). Z satysfakcją obserwuję budowę nowego Uniwersyteckiego Centrum Stomatologicznego. Wymagać ono będzie dalszego wsparcia zarówno infrastrukturalnego, jak i personalnego. Osobnym wyzwaniem, nie tylko zresztą w zakresie klinicznym, będzie AI – sztuczna inteligencja, która stała się już rzeczywistością, a dla Uczelni takiej jak nasza jest istotną częścią przyszłości. Wreszcie **zmiany** wymaga podejście do **obciążeń akademickich klinicystów**, które powinno uwzględniać i równoważyć zaangażowanie w leczenie pacjentów. ■

Prof. Radosław Owczuk

Z Gdańskim Uniwersytetem Medycznym związałem się w 1991 r., rozpoczynając studia na Wydziale Lekarskim AMG. Po uzyskaniu dyplomu lekarza podjąłem studia doktoranckie w Klinice Pediatrii, Hematologii, Onkologii i Endokrynologii. W 2001 r. obroniłem rozprawę doktorską, której promotorką była prof. Anna Balcerska. W tym samym roku podjąłem pracę w Klinice Anestezjologii i Intensywnej Terapii, rozpoczynając specjalizację pod kierownictwem prof. Janiny Suchorzewskiej.

W latach 2016–2022 pełniłem funkcję konsultanta krajowego w dziedzinie anestezjologii i intensywnej terapii. Od 2016 r. jestem członkiem Krajowej Rady Transplantacyjnej. W latach 2012–2022 byłem redaktorem naczelnym pisma „Anaesthesiology Intensive Therapy”.

Zostałem uhonorowany medalem PAN im. Mikołaja Kopernika oraz wyróżniony tytułem *Pro Transplantacionibus Fovendis* Polskiego Towarzystwa Transplantacyjnego.

W 2002 r. zaangażowałem się w działalność Polskiego Towarzystwa Anestezjologii i Intensywnej Terapii (PTAiIT), a w 2008 r. zostałem członkiem Zarządu Głównego Towarzystwa. W roku 2021 zostałem prezesem elektem PTAiIT. Od 2003 r. należę do European Society of Anaesthesiology, przez 5 lat byłem reprezentantem Polski w ESA Council.

W 2010 r. uzyskałem stopień doktora habilitowanego nauk medycznych, a w 2016 r. tytuł profesora nauk medycznych.

Obecnie jestem przewodniczącym Państwowej Komisji Egzaminacyjnej w dziedzinie anestezjologii i intensywnej terapii, kierownikiem Katedry oraz Kliniki Anestezjologii i Intensywnej Terapii GUMed, dziekanem Wydziału Lekarskiego oraz zastępcą przewodniczącej Rady Nauk Medycznych GUMed.

Pełny biogram i program wyborczy:

radoslawowczuk.pl

fot. archiwum prywatne

Organizacja Uczelni i relacje z otoczeniem

Przede wszystkim chciałbym **wzmocnić wspólnotę naszej Uczelni** – m.in. dążąc do budowania równej wagi wszystkich zawodów medycznych. Planuję utworzenie np. Akademickiego Budżetu Obywatelskiego oraz Centrum Aktywności Studentów i Doktorantów.

Za niezwykle ważne uważam tworzenie przestrzeni społecznych dla studentów, pomocne będzie też wydłużenie czasu pracy czytelni oraz budowa centrum egzaminacyjnego. Pozwoli to wzmocnić w społeczności poczucie odpowiedzialności za wspólne działania i przestrzenie, a także ułatwi studentom oraz nauczycielom lepsze wykorzystanie czasu. **Ważna jest przejrzystość procedur** i narzędzia ułatwiające pracę, jak np. organizacja toku studiów i obiegu dokumentów dzięki odpowiedniemu systemowi informatycznemu.

Będę dążył do ułatwiania pracy i studiowania w naszej Uczelni. Podejmę m.in. działania prowadzące do zwiększenia liczby miejsc parkingowych na kampusie i wokół niego. Odczuwalny jest również brak całorocznego boiska sportowego. Rozwiązaniem tego typu problemów szukać będę we współpracy z administracją samorządową i rządową oraz korzystając z możliwości dofinansowania ze środków UE. Jestem też otwarty na scalenie lokalizacji wszystkich wydziałów w ramach jednego kampusu, o ile taka będzie wola wydziałów Uczelni.

Jako uczelnia medyczna dysponująca świetną kadrą i laboratoriami oraz specjalistycznymi pracownikami **mamy możliwości rozbudowania współpracy z tzw. otoczeniem gospodarczym**. Dzięki skutecznemu pozyskiwaniu patentów oraz komercjalizacji wyników badań naukowych będziemy mogli efektywnie wspierać rozwój Uczelni.

Niezwykle ważne jest to, żeby **usprawnić komunikację w Uczelni**, tak by decyzje docierały do wszystkich osób pracujących i studiujących w GUMed w uporządkowany sposób. Ważny jest też przepływ informacji od pracowników, doktorantów i studentów do władz Uczelni. Dobrym rozwiązaniem będą dni otwartych drzwi – stałe terminy, w których władze

Uczelni przeznaczają czas na rozmowy z członkami społeczności akademickiej.

Wiele osób związanych jest z Uczelnią przez całe swoje dorosłe życie – od studiów do emerytury. **Dlatego chcę zadbać**

o pracowników, intensywnie zabiegając o wyższe wynagrodzenia, ale również oferując wsparcie osobom w trudnej sytuacji. Proponuję też wprowadzenie pakietu dla pracowników przechodzących na emeryturę, którym tak bardzo należy się nasz szacunek.

Dydaktyka

Atutem naszej uczelni jest kształcenie studentów na znakomitym poziomie. Potrzebujemy do tego zmotywowanej, stale doskonalącej się i przyjaznej kadry dydaktycznej. Wobec tego niezbędne jest **wzmocnienie atrakcyjności zatrudnienia na etatach dydaktycznych**. Ważne dla procesu nauczania jest także stworzenie możliwości szerszego wykorzystania centrów edukacyjnych i dydaktycznych. Będę o to zabiegał.

W mojej ocenie należy uwzględnić funkcje dydaktyczne we wszystkich nowych inwestycjach, w tym w planowanym przeze mnie Centrum Medycyny Ambulatoryjnej. **Utworzenie Centrum Egzaminacyjnego** umożliwi uelastycznienie i uproszczenie procesu weryfikacji wiedzy oraz odciążą, w pewnym zakresie, nauczycieli akademickich.

Niezwykle ważne jest dla mnie uwspólnienie działań, w tym procesu kształcenia w naszej Uczelni. Osiągnąć to możemy m.in. **dzięki wspólnym zajęciom studentek i studentów Wydziałów: Farmaceutycznego, Nauk o Zdrowiu, Lekarskiego oraz Biotechnologii**. Współpraca przyszłych profesjonalistów medycznych nie tylko posłuży poszerzeniu ich horyzontów i wiedzy, ale będzie także służyć wymianie doświadczeń i integracji środowisk. Wierzę, że poprawi to umiejętność pracy zespołowej oraz wspomniane wcześniej poczucie równej wagi zawodów medycznych.

Podobne efekty w procesie dydaktycznym przynosi umiędzynarodowienie Uczelni. Studentki i studenci oraz nauczyciele akademicy z zagranicy to cenne źródło wiedzy i doświadczenia. Istotny jest też fakt, że nabytymi w Gdańsku obserwacjami dzielą się oni w krajach ojczystych. Należy więc **wzmacniać ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych**, rozwijać program wymiany studentów, doktorantów i pracowników, a także dbać o pozyskiwanie profesorów wizytujących z uczelni zagranicznych.

Nauka

Priorytetem w moich działaniach jako rektora będzie utrzymanie po roku 2026 statusu uczelni badawczej. Aby było to możliwe, wprowadzę rozwiązania wzmacniające ten obszar w naszej Uczelni. Przede wszystkim chciałbym dążyć do tworzenia **unikatów w skali kraju centrów badawczych**.

Powinniśmy wzmacniać takie działania, które zachęcą do zatrudniania się na etatach naukowych. Początkiem tej ścieżki powinno być uproszczenie procesu zatrudnienia na takie etaty. Praca naukowa jest wyzwaniem, szczególnie na uczelni medycznej, ze względu na liczne obowiązki, jakie wynikają ze specyfiki zawodów medycznych.

Należy podjąć działania promujące badania naukowe, m.in. poprzez **zmniejszenie pensum dydaktycznego osobom aktywnie publikującym wyniki badań naukowych** w wiodących

czasopismach oraz zwiększyć pulę nagród za publikacje naukowe (nagradzanie wszystkich prac opublikowanych w czasopiśmie z Q1 nagrodą specjalną rektora).

Do osiągnięcia większego sukcesu Uczelni nie wystarczy samo prowadzenie badań i publikowanie ich wyników. Na ocenę ewaluacyjną wpływ mają m.in. komercjalizacja badań i pozyskiwanie patentów, czyli otwarcie na szeroko rozumianą synergię nauki z biznesem. Chciałbym więc wzmocnić działania w tym zakresie, uprościć je i usystematyzować.

Podobnie należy zbudować system wsparcia naukowców i zespołu administracji w celu jeszcze **lepszego pozyskiwania grantów**, rozwijając współpracę z ABM, NCN, FNP, NAWA, FRSE, NCBiR, ale także w większej skali pozyskując granty na tzw. projekty miękkie, które pomogą młodym naukowcom szkolić się i rozwijać kompetencje.

Zdobycie środków z programów senioralnych, które Unia Europejska będzie rozwijać w związku z postępującym procesem starzenia się społeczeństw, może pomóc w realizacji badań prowadzonych przez farmaceutów, lekarzy, psychologów, dietetyków czy fizjoterapeutów.

Istotną jest także popularyzacja nauki. Zależy mi, by przygotować program wzmocnienia działań popularyzujących naukę z zaangażowaniem mediów ogólnopolskich i lokalnych, a osoby zaangażowane w takie działania (zarówno pracowników, jak i studentów oraz doktorantów) nagradzać specjalnymi nagrodami.

Rozwojowi badań doskonale służyć może **wzmocnienie studenckiego ruchu naukowego**, wsparcie organizowania przez studentów konferencji, np. poprzez utworzenie fundacji, której działania posłużą m.in. pozyskiwaniu środków spoza Uczelni.

Sprawy studenckie

Przez lata pracy w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym mogłem obserwować i współpracować z pokoleniami studentek i studentów. Jako dziekan Wydziału Lekarskiego cały czas wsłuchuję się w ich potrzeby i wiem, jak wiele można jeszcze poprawić w tym obszarze.

Dostrzegając potrzeby osób uczących się, wydłużę godziny pracy Biblioteki, zwiększę też dostępność Centrum Sportu. Chciałbym, aby młodzi ludzie, budujący na studiach istotne dla ich przyszłości relacje, mogli razem pracować i wymieniać się poglądami i doświadczeniem na konferencjach naukowych, w podmiotach leczniczych, w czasie wspólnych zajęć studentów z różnych wydziałów.

Chcę zadbać o **godne warunki nie tylko nauki, ale też odpoczynku studentów**, tworząc dla nich zaplecza socjalne w miejscach nauki. Studenci będą dysponować też funduszami w ramach Akademickiego Budżetu Obywatelskiego.

Będę dążył do tego, by młodzi rodzice – studijący czy pracujący na GUMed – otrzymali wsparcie w postaci opieki przedszkolnej dla swoich dzieci.

Wspomniane wcześniej **stworzenie Centrum Egzaminacyjnego** pozwoli studentom na przystępowanie do egzaminów w sposób bardziej elastyczny niż dotychczas. Studiowanie usprawni wprowadzenie systemu e-uczelni, który z powodzeniem działa na Politechnice Gdańskiej i jest wprowadzany na Uniwersytecie Gdańskim.

Studiowanie to nie tylko nauka i egzaminy – to także integracja np. w ramach wydarzeń, które mogłyby organizować Centrum Aktywności Studentów i Doktorantów na zasadzie podobnej do centrum działającego na Uniwersytecie Gdańskim. Współdziałać w nim będą mogły wszystkie wydziały, pogłębiając przy okazji współpracę ze studentami w ramach Związku Uczelni im. Daniela Fahrenheita. Będzie to skutkowało nie tylko wspólnymi nowymi wydarzeniami w kalendarzu akademickim, ale też badaniami i projektami. Takie działania wspierze **Fundacja Studencka**, która będzie pozyskiwać środki i granty także poza Uczelnią.

Sprawy kliniczne

Gdański Uniwersytet Medyczny jest Uczelnią, która nie tylko kształci, ale też tworzy podmioty lecznicze na potrzeby regionu i kraju. Dlatego tak ważne jest utrzymanie w nich ciągłości zarządczej.

Ważne jest też **utrwalenie wiodącej w kraju roli Instytutu Medycyny Morskiej i Tropikalnej**, szczególnie w zakresie parazytologii klinicznej, medycyny hiperbarycznej oraz medycyny tropikalnej. Biorąc pod uwagę fakt, że Polacy coraz więcej i częściej podróżują, powinniśmy też rozwijać w Instytucie obszar medycyny podróży.

Coraz większe znaczenie w ochronie zdrowia mają działania podejmowane w oparciu o opiekę ambulatoryjną i hospitalizację

jednodniowe. Niezbędne jest zatem utworzenie Centrum Medycyny Ambulatoryjnej, do czego będę dążył.

Stworzę warunki dla dalszego rozwoju medycyny precyzyjnej i personalizowanej.

Dzięki świetnym fachowcom i bardzo dobrej bazie mamy **ogromne możliwości dalszego rozwoju diagnostyki, szczególnie diagnostyki obrazowej i laboratoryjnej**. Będę go wspierał i rozwijał.

Nasi pracownicy odnoszą spektakularne sukcesy w medycynie transplantacyjnej. Zapewnię im dalsze wsparcie i możliwość rozwoju.

Do realizacji programu, który uważam za ambitny, ale wart wysiłku, **niezbędny będzie sprawny zespół, pragnący rozwijać Uczelnię**. Sądzę, że moje dotychczasowe doświadczenia pozwalają na stworzenie takiego zespołu, który wspólnie zrealizuje powyższe idee. ■

Prof. Edyta Szurowska

Jestem absolwentką AMG; studia rozpoczęłam w 1987 r., a w 1993 r. odebrałam dyplom lekarza. W trakcie stażu zostałam zatrudniona w Zakładzie Radiologii SPSK 1 (obecnie UCK), gdzie nadal pracuję. W 1998 r. uzyskałam pierwszy stopień specjalizacji z radiologii, a w 2001 r. zostałam specjalistą drugiego stopnia. W 2022 r. ukończyłam studia MBA w ochronie zdrowia.

Od 1995 r. jestem nauczycielem akademickim naszej Uczelni. Stopień doktora nauk medycznych uzyskałam w 2003 r., w 2012 r. doktora habilitowanego, a w 2019 r. tytuł naukowy profesora.

Odbyłam liczne staże zagraniczne: dwukrotnie w Szpitalu Uniwersyteckim w Leuven, w Szpitalu Sacré Coeur w Luksemburgu, w Szpitalu Uniwersyteckim Beaujon w Paryżu oraz w Szpitalu Mount Sinai w Nowym Jorku (także dwukrotnie). W roku akademickim 2020/2021 byłam też profesorem wizytującym na Uniwersytecie Mediolańskim.

Od 2011 r. kieruję II Zakładem Radiologii GUMed i Zakładem Radiologii UCK, który jest jedną z największych jednostek radiologicznych w Europie. Nasz 150-osobowy zespół nie tylko wykonuje kilkaset tysięcy badań rocznie, ale

jest też silny naukowo (ósmie miejsce w GUMed, najwyższa kategoria A).

Od 2016 r. jestem prorektorem ds. klinicznych, nadzoruję i dbam o rozwój jednostek klinicznych, których GUMed jest właścicielem lub organem tworzącym.

W ubiegłym roku zostałam wybrana na prezesa Polskiego Lekarskiego Towarzystwa Radiologicznego (PLTR). Jestem przewodniczącą Senackiej Komisji ds. Klinicznych i Komisji ds. Szpitali Klinicznych przy KRAUM.

Jestem autorką prawie 250 prac naukowych (IF 451, 10 022 punkty MNiSW) i promotorką ośmiorga doktorów. Współtworzyłam program nauczania na kierunku badania kliniczne, który wyróżniono certyfikatem *Studia z Przyszłością*, oraz programy przedmiotów poświęcone diagnostyce obrazowej na pięciu kierunkach.

Moje główne zainteresowania naukowe obejmują: neuroobrazowanie, radiologię onkologiczną i gastroenterologiczną oraz nowoczesne techniki obrazowania MRI.

Pełny biogram i program wyborczy:

szurowska.gumed.edu.pl

fol. Dariusz Giers/raddar.pl

Organizacja Uczelni i relacje z otoczeniem

Dobra uczelnia to **uczelnia zrównoważona**, w której funkcje dydaktyczne, naukowe i kliniczne są realizowane równolegle i harmonijnie. Zapewniająca odpowiednie zasoby i usługi do osiągnięcia zamierzonych celów. Uczelnia przyjazna, o efektywnej komunikacji i właściwej współpracy pomiędzy jednostkami.

Podstawą rozwoju naszego Uniwersytetu jest inspirujące środowisko, w którym swobodnie wyrażamy myśli, poglądy i toczymy dyskusję w kulturze wzajemnego szacunku. Stawiam zatem na **partnerstwo i współpracę** opartą o nowoczesne standardy zarządzania uczelnią oraz ograniczenie systemu hierarchicznego, przy pełnym poszanowaniu dla **akademickich tradycji** i doświadczeń naszych poprzedników.

Czas, obecnie w tak dużym zakresie poświęcamy na zadania administracyjne, powinien być wykorzystany na dydaktykę, naukę lub opiekę nad pacjentem; potrzebujemy także przestrzeni do rozwoju i poszukiwania nowych pomysłów. Optymalizację umożliwią nam m.in. zatrudnienie studentów jako asystentów, usprawnienie systemów informatycznych, przegląd i uporządkowanie procedur oraz rozproszonej struktury Uczelni, wzmocnienie kompetencji kadr administracyjnych, podniesienie efektywności i skuteczności współpracy pomiędzy jednostkami.

Jednym z moich strategicznych celów jest utworzenie pierwszego **partycypacyjnego Budżetu Obywatelskiego** na projekty studenckie i pracownicze. Wspólnie zdecydujemy, jak zagospodarować przestrzeń, by sprzyjała nie tylko nauce i pracy, ale i *well being* naszej społeczności. W tym celu będę dążyła m.in. do rozbudowy infrastruktury socjalnej, powstania nowych miejsc odpoczynku, punktów gastronomicznych, miejsc do podgrzania posiłku czy przygotowania ciepłego napoju. Istotne jest także bardziej dostępne Centrum Sportu czy wydłużenie godzin otwarcia Biblioteki. →

Wychodząc naprzeciw potrzebom i oczekiwaniom studentów, doktorantów i pracowników, pragnę powołać wspierającą rozwój Uczelni i nauki **Fundację GUMed** oraz **Centrum Wsparcia Psychologicznego**.

Z własnego doświadczenia wiem, jak ważne jest stworzenie miejsca pracy, które wspiera młodych rodziców. Chciałabym, aby GUMed stał się uczelnią im przyjazną, z własnym przedszkolem, pokojami rodzinnymi i punktami karmienia.

Istotna dla mnie jest **szeroka współpraca** – wielośrodkowa, międzynarodowa, z otoczeniem społeczno-gospodarczym, budująca silną **pozycję ekspercką** Uniwersytetu. Partnerskie relacje z podmiotami leczniczymi są kluczowe dla podnoszenia jakości prowadzonej dydaktyki i badań naukowych.

Wspólnie zadbajmy o nasz największy kapitał – ludzi, konsekwentnie i systemowo zwiększając satysfakcję z wykonywanej pracy, jak też wzmacniając więzi wszystkich pracowników, studentów, doktorantów oraz absolwentów z Uczelnią.

Dydaktyka

W dobie postępującej globalizacji, rosnącej konkurencji i zmian technologicznych program kształcenia powinien być nowoczesny, **interdyscyplinarny** i dostosowany do dynamiki rynku pracy, a także wykorzystujący nowe techniki edukacyjne. Należy zwrócić uwagę na sposób kształcenia przyszłych kadr ochrony zdrowia w sytuacji starzejącego się społeczeństwa i obciążenia pracą specjalistów medycznych.

Istnieje pilna potrzeba weryfikacji programów edukacyjnych, z naciskiem na ich **upraktycznienie**, współpracę wielodyscyplinarną i poszerzenie oferty **zajęć symulacyjnych** o wszystkie Wydziały. Konieczne jest nastawienie dydaktyki na przygotowanie do egzaminów **LEK/LDEK** i zaadaptowanie przejrzyściego systemu e-dydaktyki.

Usprawnienie i uatrakcyjnienie sposobów kształcenia może nastąpić dzięki zaangażowaniu w ten proces szerszej grupy wykładowców i zaoferowaniu im **profesjonalnych szkoleń**

lub studiów podyplomowych, m.in. we współpracy z Harvard Medical School (*Training to teach medicine*), oraz aplikowaniu o fundusze na modyfikację programów nauczania.

Konieczna jest także analiza edukacyjnych i finansowych skutków obniżenia pensum dydaktycznego oraz zmniejszenia liczby wymaganych godzin w kontakcie ze studentem na wszystkich kierunkach jako jednego z elementów modernizacji i rewizji programów studiów. Do tego celu powołałam specjalny zespół, który oceni wielopoziomowe efekty takiego posunięcia. Na szerszą skalę zostaną wdrożone **dydaktyczne ścieżki kariery**, aby docenić najlepszych nauczycieli oraz wsparcie administracyjne i informatyczne kierowników kierunku i nauczycieli.

By lepiej przygotować przyszłych absolwentów do współczesnych wyzwań, obok gruntownej wiedzy medycznej, istotne jest zrozumienie psychologii, roli nowoczesnych technologii oraz rozwijanie umiejętności zarządzania zasobami ludzkimi/projektem, a także znajomość elementów ekonomii. Kształcenie interdyscyplinarne oraz komunikacja w zespole i z pacjentem pomogą w zrozumieniu ich potrzeb.

Nauka

Nasza społeczność ma ogromny potencjał, zapał i innowacyjne pomysły, jednak ich realizację niejednokrotnie utrudnia nadmiar innych obowiązków (klinicznych, dydaktycznych) oraz mało **elastyczne formy zatrudnienia**. Nie wspieramy naszych naukowców w tworzeniu i opracowywaniu dużych baz danych czy nawiązywaniu współpracy krajowej i międzynarodowej. Udoskonalenia wymaga też proces uzyskiwania pomocy statystycznej, językowej, metodologicznej i publikacyjnej od momentu zgłoszenia pomysłu czy potencjału posiadanego materiału.

Uczelnia powinna wykorzystywać motywację i chęć do prowadzenia badań każdego członka społeczności, **łączyć specjalistów różnych dziedzin** i oferować im **przestrzeń oraz infrastrukturę do tworzenia nauki**, kreatywnej wymiany

idei, a także **swobodnego przepływu personelu badawczego** pomiędzy ośrodkami (m.in. z zagranicy). Należy **redukować pensum dydaktyczne** efektywnym naukowcom, **wspierać liderów** zespołów badawczych i ułatwić zatrudnianie personelu pomocniczego. Wykorzystanie potencjału **interdyscyplinarnych badań**, łączących nauki kliniczne z podstawowymi, będzie możliwe poprzez **wprowadzenie programów finansujących badania i osiągnięcia** (np. nagrody), a także **rozwijanie core facilities** i wzmacnianie **roli doktorantów** w programach.

Aby dokonywać pionierskich odkryć naukowych, musimy mieć odpowiednio zagospodarowaną przestrzeń badawczą i specjalistyczny sprzęt.

Budując silną pozycję naszej Uczelni, należy **zwiększyć udział GUMed w projektach o zasięgu światowym**. W tym celu wykorzystamy na szeroką skalę współpracę wielośrodkową i międzynarodową, działającą poprzez naszych ekspertów, ambasadorów i członków Rady IDUB, a także profesorów wizytujących.

Środki pochodzące z subwencji są niewystarczające do realizacji ambitnych planów, dlatego istotne jest **pozyskanie dodatkowych źródeł finansowania**. Budżet będziemy poszerzać ze środków zewnętrznych (granty) i wewnętrznych, **rozwijając działalność usługowo-komercyjną** (unikatowe *core facilities*) oraz szeroką ofertę kształcenia.

Jeśli nie podejmiemy zdecydowanych działań podnoszących **efektywność naukową**, w kolejnej ewaluacji grozi nam utrata aktualnej pozycji i spadek do kategorii B w zakresie dyscypliny nauki medyczne i nauki o zdrowiu, którego skutkiem może być utrata uprawnień habilitacyjnych i doktorskich. Korzystając ze wszystkich dostępnych form i zasobów, a także współpracy z ambitnymi studentami, doktorantami, asystentami, adiunktami i profesorami, musimy temu zapobiec.

Sprawy studenckie

Jako mama dwóch synów, którzy niedawno ukończyli studia, doskonale rozumiem problemy życia studenckiego. Są to potrzeby doraźne, takie jak szafki na przechowywanie materiałów i rzeczy osobistych, szybki i nieograniczony dostęp do wi-fi czy bardziej przyjazny kampus z miejscami relaksu, bardziej dostępną Biblioteką i wygodnymi akademikami.

Studia powinny być okresem rozkwitu zainteresowań, nie tylko naukowych. Musimy **wspierać talent i entuzjazm** studentów. Choć głównym zadaniem Uczelni jest przygotowanie absolwenta do wykonywania zawodu, powinna ona też stwarzać warunki do odkrywania własnego potencjału i rozwoju kompetencji, także pozazawodowych. Wzorem najlepszych uczelni świata należy wspierać aktywność sportową i artystyczną, **tworząc warunki do kontynuacji pozanaukowych zainteresowań**.

Chcę rozwinąć **system mentoringu**, tak ważny w kontekście indywidualnych potrzeb i losów studenta, wprowadzić program *Przyjazny Powrót z Erasmusa*, zwiększyć **wsparcie stypendialne i grantowe**, a także **możliwości zatrudnienia studentów** do pracy w charakterze asystenta specjalisty, dydaktyka i innych.

Moim celem jest, by efektywnie wykorzystać potencjał **interdyscyplinarności międzywydziałowej**, wprowadzając wspólne zajęcia i fakultety dla różnych kierunków oraz zwiększyć liczbę **interdyscyplinarnych zajęć** klinicznych i kliniczno-przedklinicznych, z możliwością tworzenia modułów.

Wysłuchując się w głos studentek i studentów, będę dążył do lepszego przygotowania do **LEK/LDEK** poprzez dofinansowanie kursów i zajęcia przygotowujące do egzaminów.

Budując razem GUMed przyszłości oraz społeczność **współdecydującą** o rozwoju Uczelni, **kolegia rektorskie/dziekańskie** będą odbywać cyklicznie z udziałem przedstawicieli studentów i doktorantów. Głos najmłodszych członków naszej społeczności jest ważny i musi zostać rzeczywiście usłyszany.

Sprawy kliniczne

Dzięki dobremu zarządzaniu nasze podmioty lecznicze (UCK, UCMMiT, UCS i CMR) są w dobrej kondycji finansowej. Wiemy jednak, że nadal są obszary wymagające poprawy. Jako lekarz praktyk znam bolączki codziennego życia klinicznego, które rozwiążą pragmatyczne i skuteczne podejście systemowe oraz działania na rzecz ułatwienia pracy personelu medycznego.

Czas, który obecnie poświęcamy na zadania administracyjne, powinien być wykorzystany na opiekę nad pacjentem, dydaktykę i naukę. Optymalizację umożliwią nam zatrudnienie m.in. studentów jako asystentów i usprawnienie systemów informatycznych.

Moim celem jest dalszy **rozwój programów transplantacyjnych**, opieki koordynowanej, **medycyny personalizowanej** i mało-inwazyjnej, wprowadzanie nowych technologii medycznych oraz chirurgii robotowej. Podstawą celowanej terapii jest

właściwa diagnostyka obrazowa, laboratoryjna, molekularna i genetyczna, wymagająca ciągłej **modernizacji sprzętu i informatyzacji oraz sprzęgnięcia z systemami wykorzystującymi sztuczną inteligencję**. Musimy być przygotowani na kolejną rewolucję technologiczną i zmiany pokoleniowe, które zachodzą na naszych oczach, oraz dostosować do nich systemy zarządzania i organizację pracy.

Za moich kadencji prorektora realizowane były duże inwestycje. To doświadczenie jest kluczowe w kontekście trwającej **budowy nowej siedziby UCS**, rozpoczynającej się w UCK inwestycji – **Centrum Medycyny Pediatrycznej** czy planowanej budowy **Centrum Medycyny Ambulatoryjnej**. Będę wspierał UCMMiT, aktywnie zabiegając o fundusze na rozszerzenie zakresu jego działalności i rozbudowę, jak również czynić **starania o pozyskanie terenów rozwojowych** pod inwestycje dla GUMed i UCK.

Szansą na realizację wielu kluczowych aktywności będzie skuteczne wykorzystanie funduszy z Krajowego Planu Odbudowy. ■

Studenci S-DISCO rozpoczęli naukę

Druga edycja Tygodnia Orientacyjnego S-DISCO odbyła się w dniach 12-16 lutego w murach naszej Uczelni. Wydarzenie zostało zorganizowane z myślą o uczestnikach studiów Sustainable Drug Discovery (S-DISCO), w których współprowadzeniu od roku akademickiego 2022/2023 uczestniczy Wydział Farmaceutyczny GUMed. S-DISCO to dwuletnie studia stacjonarne II stopnia zorganizowane na podstawie umowy podpisanej przez GUMed, Ghent University (Belgia), University of Lille (Francja) i University of Groningen (Holandia) w ramach projektu *International Master in Sustainable Drug Discovery*, finansowanego przez Komisję Europejską w programie *Erasmus Mundus Joint Master Degree* (EMJMD).

W semestrze letnim w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym rozpocznie naukę 22 studentów zagranicznych, którzy przybyli z takich krajów jak: Egipt, Filipiny, Bangladesz, USA, Nowa Zelandia, Hiszpania, Nepal, Indonezja, Kuba, Kolumbia, Kazachstan, Indie, Kanada, Syria, Peru, Pakistan, Włochy i Wietnam. W Tygodniu Orientacyjnym brali udział również studenci programu wymiany międzynarodowej Erasmus+.

Na zajęciach studentów powitali: **prof. Agnieszka Zimmermann**, prorektor ds. jakości kształcenia; **prof. Michał Markuszewski**, prorektor ds. nauki; **dr hab. Bartosz Wiel-**

gomas, prof. uczelni, prodziekan WF ds. dydaktycznych, oraz **dr Małgorzata Waclawik**, opiekun studentów.

Podczas pierwszych trzech dni Welcome Point zorganizował serię wydarzeń i wykładów, w tym m.in. wykład dotyczący komunikacji przeprowadzony przez **Dominikę Bosek** z Centrum Rozwoju Kompetencji, Zintegrowanej Opieki i e-Zdrowia, spotkanie z uczelnianym prawnikiem, pracownikami Biblioteki Głównej i Osiedla Studenckiego oraz oficerem Policji. Wszystko po to, by ułatwić studentom wdrożenie się w życie akademickie, a także sprostać wyzwaniom, jakie spotkają ich w nowym kraju i mieście. Po zakończeniu pierwszego dnia zajęć studenci uczestniczyli w integracyjnym lunchu, podczas którego mogli spróbować m.in. polskich pierogów.

Nowo przybyli studenci wzięli udział w lekcjach języka polskiego oraz mieli szansę zapoznać się z głównym kampusem GUMed. **Marzenę Kołtoniak** i **Emilię Wiśniewską**, koordynatorki Welcome Point, w organizacji wydarzenia wspierali pracownicy Działów: Rekrutacji, Współpracy Międzynarodowej, Osiedla Studenckiego, Promocji, a także Centrum Rozwoju Kompetencji, Zintegrowanej Opieki i e-Zdrowia, Biblioteki Głównej oraz Zespołu Radców Prawnych.

Kolejne dwa dni Tygodnia Orientacyjnego zostały zorganizowane przez dr. hab. Bartosza Wielgomasa, prof. uczelni oraz dr Małgorzatę Waclawik. Studenci spotkali się z całym zespołem programu S-DISCO, odwiedzili Dziekanat Wydziału Farmaceutycznego, otrzymali informacje dotyczące przedmiotów i Extranetu oraz zostali oprowadzeni po kampusie WF przez dr Małgorzatę Waclawik i **dr Renatę Wawrzyniak**.

Więcej informacji można znaleźć na stronie [Welcome Point](#) i jego profilu na [Facebooku](#). Zachęcamy także do zapoznania się z [Welcome Point's Guide](#). ■

EMILIA WIŚNIEWSKA
Welcome Point – Centrum
Wsparcia Studentów
i Pracowników Zagranicznych

fot. Karolina Derda

Studenci i studentki wraz z prof. Michałem Markuszewskim, dr. hab. Bartoszem Wielgomasem, prof. uczelni oraz prof. Agnieszką Zimmermann

Wizyta ekspertów z Kłajpedy

Przedstawiciele Uniwersytetu Kłajpedzkiego: rektor KU **prof. Artūras Razbadauskas**, **dr Audrius Simaitis**, dyrektor generalny Szpitala Uniwersyteckiego w Kłajpedzie, oraz **prof. Rita Vaičekauskaitė**, dziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu, odwiedzili 21 lutego Gdański Uniwersytet Medyczny. Zagraniczni goście chcieli dowiedzieć się więcej o naszym Uniwersytecie, szpitalu klinicznym GUMed oraz inicjatywach i współpracy międzynarodowej.

Odwiedzający mieli okazję spotkać się z przedstawicielami GUMed, w tym z **prof. Michałem Markuszewskim**, prorektorem ds. nauki; **prof. Agnieszką Zimmermann**, prorektorem ds. jakości kształcenia, i **prof. Tomaszem Bączkiem**, pełnomocnikiem rektora ds. programu IDUB, a także z **lek. Adamem Sudołem**, zastępcą dyrektora naczelnego UCK ds. logistyki medycznej; **Wojciechem Kiedrowskim**, zastępcą kanclerza ds. informatyki i teletechniki; **dr. Dawidem Spychałą**, kierownikiem Działu Współpracy Międzynarodowej, oraz **Mateuszem Kirjakiem** z Działu Projektów Badawczych GUMed.

W trakcie wizyty goście poznali Centrum Symulacji Medycznej GUMed, po którym oprowadził ich kierownik jednostki **prof. Leszek Bieniaszewski**. Zwiedzili również Uniwersyteckie Centrum Kliniczne, gdzie lek. Adam Sudoł przedstawił im funkcjonowanie szpitala klinicznego naszej Uczelni. Odwiedziny delegacji KU w GUMed, koordynowane przez **Agatę Pijagin-Piątkiewicz** z Sekretariatu Rektora GUMed oraz dr. Dawida Spychałą, były częścią wizyty w ramach zaproszenia Uczelni Fahrenheita wystosowanego przez Uniwersytet Gdański. Dzień wcześniej goście odwiedzili Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu. Owocem spotkań było wypracowanie wstępnych ustaleń dotyczących współpracy w ramach istniejących sieci uniwersytetów regionu Morza Bałtyckiego, łącznie z przystąpieniem do wspólnych projektów. ■

DR DAWID SPYCHAŁA

Kierownik Działu Współpracy Międzynarodowej

fot. Paweł Sudara

Od lewej: prof. Artūras Razbadauskas, dr Audrius Simaitis, prof. Rita Vaičekauskaitė i dr Dawid Spychała

Ćwiczenia z ratownictwa medycznego

W ramach podsumowania panelu teoretycznego przedmiotu medycyna katastrof 7 marca na terenach Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego przeprowadzono porażkę wypadku masowego. Za przygotowanie pozorantów oraz ich charakteryzację odpowiedzialni byli studenci I i II roku ratownictwa medycznego GUMed. Realizacja zadań związanych z zabezpieczeniem medycznym dużej liczby poszkodowanych spoczęła na barkach studentów III roku ratownictwa medycznego GUMed oraz II roku Collegium Medicum UWM w Olsztynie.

Plan zakładał przygotowanie dwóch podobnych, choć nieidentycznych scenariuszy. Każdy z nich przewidywał działanie w trzech etapach: w miejscu zdarzenia, w szpitalnym oddziale ratunkowym oraz dyspozytorni medycznej. Studentów podzielono na dwie grupy, a po jednej osobie z każdej uczelni oddelegowano do pracy w charakterze dyspozytora. Połowa uczestników działała z poszkodowanymi bezpośrednio w miejscu wypadku w okolicach Centrum Sportu GUMed. Wykonano tu segregację medyczną, zorganizowano punkt pomocy i *retriage* oraz przygotowano transport do symulowanego SOR. ➔

– Do dyspozycji studentów, dzięki naszym partnerom, przeznaczono cztery ambulanse. Umożliwiło to realne monitorowanie pacjentów oraz wykonywanie koniecznych interwencji medycznych w trakcie ewakuacji. Na terenie Zakładu Ratownictwa Medycznego przygotowano dwa niezależne szpitalne oddziały ratunkowe, oczywiście symulowane – wyjaśniał **dr Daniel Ślęzak**, p.o. kierownika Zakładu Ratownictwa Medycznego. – Tu po przekazaniu poszkodowanych trwała dalsza część pozoracji, polegająca na wstępnej diagnostyce i medycznych czynnościach ratunkowych. W tej części symulacji realizowała się druga połowa ćwiczących. Nad całością etapu przedszpitalnego czuwali studenci wcielający się w rolę dyspozytorów.

W każdym punkcie i w każdej lokalizacji studenci pozostawali pod opieką wykładowców oraz zewnętrznych obserwatorów i opiekunów. Po zakończeniu pierwszego scenariusza podsumowano działania obu grup i wskazano elementy wymagające poprawy. Realizacja scenariusza nr 2 odbyła się po krótkiej przerwie. Zespół pracujący w SOR zamienił się z koleżankami i kolegami działającymi w zespołach ratownictwa, a dalsza część pozoracji przebiegła w sposób analogiczny do zakończonego wcześniej ćwiczenia. Zmianie uległy urazy i parametry poszkodowanych.

– Serdecznie gratulujemy wszystkim ćwiczącym zespołom – sprotaliście wyzwaniu. Dziękujemy studentom odpowiedzialnym za przygotowanie pozoracji. Bez Waszej pracy i zaangażowania realizacja naszych założeń byłaby niemożliwa. Pragniemy podziękować również pracownikom Zakładu Ratownictwa Medycznego, a także naszym przyjaciołom i partnerom, którzy poświęcając czas i sprzęt, wspomogli nas w działaniach – podsumował dr Daniel Ślęzak.

Ćwiczenia w terenie

Pozorację wypadku masowego wsparli: **Adam Patałuch**, kierownik ds. ratownictwa medycznego – SP ZPZ Stacja Pogotowia Ratunkowego w Gdańsku, **Zdzisław Klinkosz**, kierownik Oddziału Centrum Powiadomienia Ratunkowego w Gdańsku, **Marcin Michalski**, koordynator-trener operatorów numeru alarmowego Centrum Powiadomienia Ratunkowego w Gdańsku, oraz **Grzegorz Piotrowski**, prezes Zarządu Stowarzyszenia na rzecz Ratownictwa ADIUTARE. ■

fot. archiwum prywatne

Licealiści poznawali zdrowie środowiskowe

W ramach promocji kierunku zdrowie środowiskowe 8 marca Zakład Toksykologii Środowiska gościł uczniów Liceum Akademickiego w Pucku wraz z opiekunem **Agnieszka Maszotą**. Uczniowie wysłuchali prezentacji na temat oferty edukacyjnej tego kierunku studiów, którą przedstawili **dr inż. Maciej Tankiewicz** z Zakładu Toksykologii Środowiska i **Dorian Bronikowski**, student kierunku zdrowie środowiskowe. Licealiści wzięli także udział w badaniu poziomu witaminy C w ślinie.

Naukowcy naszej Uczelni przeprowadzili dla uczniów krótkie pokazy. Pokaz preparatów i kolonii bakterii przygotował **dr Bartosz Rybak** z Zakładu Toksykologii Środowiska, ocenę stanu zdrowia wątroby oraz wykład wprowadzający i ocenę preparatów przeprowadziła **dr Dorota Pieśniak** z Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej, a pokaz organizmów

wskaźnikowych wykorzystywanych w ekotestach przygotowała **dr inż. Ewa Olkowska** z Zakładu Toksykologii Środowiska. ■

MGR MAŁGORZATA KACZOROWSKA
Zakład Toksykologii Środowiska

Organizatorzy i uczestnicy spotkania | fot. archiwum prywatne

Projekt *NightMission* ze wsparciem Komisji Europejskiej

Pomorska Noc Naukowców zyskała uznanie Komisji Europejskiej. Na mocy decyzji przekazanej 13 lutego Gdański Uniwersytet Medyczny, jako koordynator projektu, otrzymał dofinansowanie z programu *Horyzont Europa* dla kolejnych edycji wydarzenia, zaplanowanych na lata 2024 i 2025, wynoszące blisko 1,2 mln zł. Jest to pierwszy w historii projekt finansowany z prestiżowego programu *Horyzont*, którego koordynatorem jest GUMed.

Projekt pt. *Pomeranian Researchers Night: European Challenges And Missions Closer To The Citizens* (w skrócie *NightMission*) angażuje najważniejszych partnerów regionalnych: Uniwersytet Gdański, Politechnikę Gdańską, Uniwersytet Morski w Gdyni, Akademię Marynarki Wojennej w Gdyni, Instytut Oceanologii PAN w Sopocie oraz Centrum Nauki Experyment i Centrum Hevelianum. Realizacja projektu będzie wspierana również przez Urząd Miejski w Gdańsku, Urząd Miasta Gdyni i Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego.

Pilotażowa edycja wydarzenia, zorganizowana we wrześniu 2023 r., okazała się dużym sukcesem. Uczestniczyło w niej blisko 7 tys. osób. Naukowe *show* przygotowało ponad 100 naukowców, doktorantów i innych pracowników instytucji partnerskich oraz studenci z kół naukowych. W jego trakcie zaprezentowano łącznie 172 atrakcje: doświadczenia, prezentacje, gry, quizy oraz wykłady popularnonaukowe.

Pomorska Noc Naukowców w 2023 r. w GUMed

Pomorska Noc Naukowców w latach 2024 i 2025 dotyczyć będzie wyzwań czekających Europę przed 2030 r. Naukowcy z Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego skupią się na tematyce walki z nowotworami w kontekście badań naukowych, profilaktyki i leczenia. Koordynatorem naukowym wydarzeń organizowanych przez GUMed jest **dr hab. Marcin Skrzypski** z Katedry i Kliniki Onkologii i Radioterapii.

Wydarzenia tegorocznej Pomorskiej Nocy Naukowców odbędą się **27 września 2024 r.** w całym Trójmieście. Na czerwiec, jeszcze przed głównym wydarzeniem, zaplanowany jest także cykl spotkań z dziećmi ze szkół podstawowych i liceów pod hasłem *Naukowcy w Szkołach!*. Jego celem będzie popularyzacja nauki i pracy badawczej jako potencjalnej drogi rozwoju kariery zawodowej.

Ponadto projekt *NightMission* przewiduje atrakcyjny pakiet szkoleń dla trójmiejskich naukowców dotyczący najlepszych praktyk oraz metod popularyzacji nauki. Cykl szkoleniowy w trybie mieszanym – stacjonarnie oraz *online* – rozpocznie się jeszcze w tym roku.

Zapraszamy do śledzenia profilu Pomorskiej Nocy Naukowców na [Facebooku](#) oraz do odwiedzenia strony [Pomorskiej Nocy Naukowców](#). ■

MGR MATEUSZ KIRJAK
Dział Projektów Badawczych

Stoisko GUMed na Pomorskiej Nocy Naukowców w 2023 r.

fot. Paweł Sudara

Dzień Chorób Rzadkich z SSC Rare Diseases

Color Your Way to Awareness – to hasło głoszone w lutym przez anglojęzyczne Student Scientific Circle Rare Diseases przy Klinice Pediatrii, Hematologii i Onkologii w związku z Dniem Chorób Rzadkich, który obchodziliśmy 29 lutego. Przed tym właśnie dniem w murach naszej Uczelni SSC Rare Diseases przygotowało akcję mającą na celu wymianę doświadczeń między pacjentami, studentami i lekarzami oraz zwiększenie świadomości społecznej na temat chorób rzadkich.

W Klinice Pediatrii, Hematologii i Onkologii powstało Drzewo Chorób Rzadkich, na którym mali pacjenci odcisnęli swoje dłonie w kolorach symbolizujących różne choroby rzadkie: różowym, zielonym, niebieskim i fioletowym. Plakat podkreśla wyjątkowość każdej dłoni, symbolizując potrzebę indywidualnego podejścia do każdego pacjenta. Wolne przestrzenie między gałązkami odzwierciedlają trudności w diagnozowaniu chorób rzadkich i zostały pozostawione dla tych, którzy wciąż są na drodze do diagnozy.

Kolejną inicjatywą zorganizowaną przez Koło był Instagramowy (@ssc.rarediseases) *February Rareness Quest*. Przez cały miesiąc studenci GUMed mogli wziąć udział w quizie i sprawdzić swoją wiedzę na temat chorób rzadkich. Trzy najlepsze osoby zostały nagrodzone upominkami.

Na zakończenie akcji, 29 lutego, w Centrum Medycyny Inwazyjnej odwiedzający, pacjenci, lekarze oraz studenci mogli

„pokolorować swoją drogę do świadomości” za pomocą interaktywnego plakatu. Zostali poproszeni o pozostawienie odcisku palca w miejscu, w którym ich zdaniem znajdowały się poprawne odpowiedzi na pytania dotyczące częstości występowania, możliwości diagnostyki i leczenia chorób rzadkich. Odpowiedzi były bardzo zróżnicowane, co wskazuje na brak świadomości społecznej w tym zakresie.

Ponieważ blisko 80% chorób rzadkich ma podłoże genetyczne, na stoisku SSC Rare Diseases można było sprawdzić się w rozpoznawaniu zespołów genetycznych na podstawie zdjęć, opisów schorzeń czy ich przyczyny genetycznej. Uczestnicy byli częstowani ciasteczkami w kształcie dłoni w kolorze różowym, zielonym, niebieskim lub fioletowym – forma ta towarzyszyła inicjatywie od samego początku.

Celem działań było poszerzenie świadomości na temat chorób rzadkich, których liczba wynosi ponad 7 tys. Wszystkie one stanowią duże wyzwanie diagnostyczne, gdyż postawienie rozpoznania trwa średnio pięć lat. Choroby rzadkie dotyczą ponad 300 mln ludzi na świecie, a możliwości terapeutyczne dostępne są jedynie dla 5% tych chorób. ■

KORNELIA POLAT

Przewodnicząca SSC Rare Diseases,
studentka IV roku kierunku lekarskiego ED

fot. archiwum prywatne

Stoisko SSC Rare Diseases

GUMed członkiem konsorcjum ACE2-EU

Gdański Uniwersytet Medyczny został członkiem konsorcjum **Applied, Connected, Entrepreneurial and Engaged European University (ACE2-EU)**, którego celem jest utworzenie sojuszu w ramach Inicjatywy Uniwersytetów Europejskich. Stosowne porozumienia sygnowali 25 stycznia Rektorzy uczelni członkowskich, natomiast 4 marca odbyło się spotkanie poświęcone omówieniu dalszych działań i planów na przyszłość.

Zgodnie z decyzją rektora **prof. Marcina Gruchały** za proces aplikowania Uczelni do Komisji Europejskiej (KE) odpowiadał interdyscyplinarny zespół ds. przygotowania wniosku aplikacyjnego dla inicjatywy sojuszu Uniwersytetów Europejskich pod kierownictwem **prof. Michała Markuszewskiego**, prorektora ds. nauki.

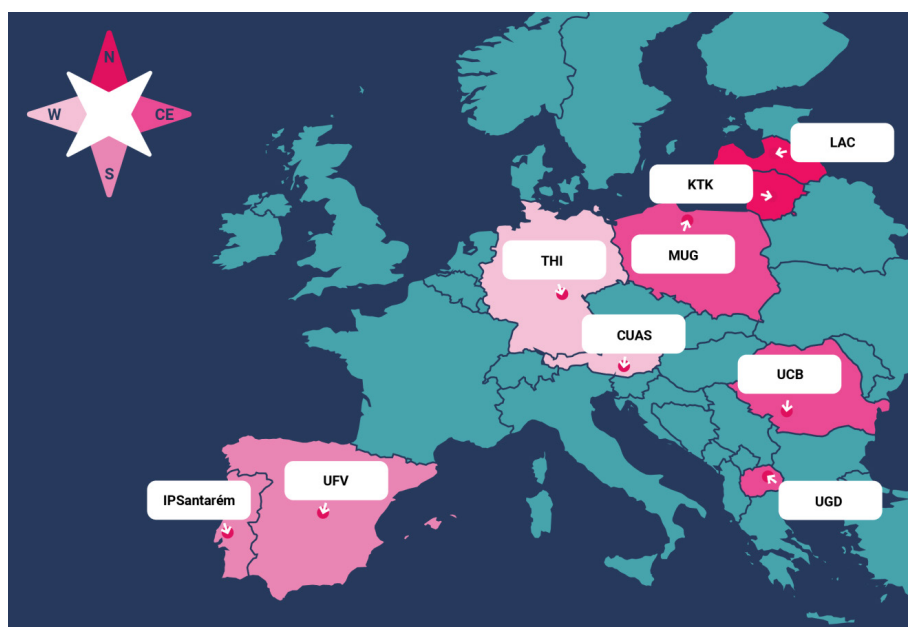
Misją nowego sojuszu jest wyposażenie studentów, pracowników, badaczy i zewnętrznych interesariuszy w wiedzę, umiejętności i kompetencje potrzebne do wspólnego stawienia czoła przyszłym wyzwaniom społecznym w Europie, w tym transformacji cyfrowej i ekologicznej oraz kwestiom społeczno-gospodarczym. Sprostanie im zapewni zrównoważoną transformację społeczną. Aby wypełnić tę misję, Gdański Uniwersytet Medyczny, wspólnie z grupą ośmiu uniwersytetów, wystąpił do Komisji Europejskiej o dofinansowanie utworzenia nowego sojuszu Europejskich Uniwersytetów w kwocie 14,3 mln euro. Wniosek aplikacyjny został złożony w lutym tego roku, a prace nad projektem i działania konsorcjum rozpoczęły się w listopadzie 2023 r.

Liderem ACE2-EU jest Politechnika w Santarém z Portugalii. Do konsorcjum poza GUMed należą także: Uniwersytet Nauk Stosowanych w Karyntii (Austria), Uniwersytet Constantina Brâncușiego w Târgu (Rumunia), Uniwersytet Goce Delczewa (Macedonia Północna), Kauno Technikos Kolegija (Litwa), Uniwersytet Francisco de Vitoria (Hiszpania), Łotewska Akademia Kultury oraz Technische Hochschule Ingolstadt (Niemcy).

Sojusz pozyskał 56 partnerów instytucjonalnych z całej Europy, w tym przedsiębiorstwa, regiony, duże korporacje przemysłowe i władze państwowe, które będą wspierać jego dalszy rozwój. Uczestnictwo w partnerstwie oficjalnie wspieranym przez Komisję Europejską w ramach programu Erasmus+ stwarza wielkie możliwości zacieśniania współpracy oraz realizacji wspólnych studiów, wymiany akademickiej, tworzenia inkubatorów i nowych międzynarodowych form kształcenia studentów.

Jeszcze w tym roku Komisja Europejska ogłosi listę 10 dofinansowanych sojuszy, o co stara się 50 konsorcjów. Do tej pory w Trójmieście do podobnych inicjatyw udało się przystąpić Uniwersytetowi Gdańskiemu (sojusz [SEA-EU](#)) oraz Politechnice Gdańskiej (sojusz [EN-HANCE](#)).

Szczegółowe informacje o działalności ACE2-EU oraz o jego członkach dostępne są pod adresem ace-eu.ipsantarém.pt. Więcej informacji o Europejskich Uniwersytetach znaleźć można na stronie internetowej [European Education Area](#). ■

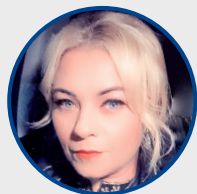
MGR MATEUSZ KIRJAK
Dział Projektów
Badawczych

DR N. HUM. JOANNA ŚLIWIŃSKA
Rzeczniczka prasowa
GUMed

grafiki – ACE2-EU

Członkowie konsorcjum ACE2-EU

We are all a little bit Irish in March

MAGDA WARZOCHA

Department of Foreign Languages

Every year, on March 17th, the world turns a shade greener as millions join in the celebration of St. Patrick's Day. This iconic Irish holiday, which commemorates the patron saint of Ireland, brings together people from all walks of life. From the vibrant parades to the traditional music and dance, St. Patrick's Day offers a glimpse into the heart and soul of Ireland. To continue with our University's tradition, we organized our Irish Day on March 15th together with the students of Medical Analytics. We were honoured with the presence of our distinguished guests: **Dr Habil. Tomasz Smiatacz, Prof. MUG M.D. Ph.D;** **Prof. Edyta Szurowska M.D. Ph.D.;** **Anna Kuciejczyk Ph.D.;** **Edyta Leyk Pharm.D.;** **Dr. Habil. Agnieszka Ćwiklińska Pharm.D.;** **Jacek Kaczmarek M.D. Ph.D.;** **Bożena Jakimczyk M.A.** and **Małgorzata Omilian-Mucharska M.A.** as well as the students of English Division and members of SASS.

St. Patrick's Day: More Than Just Green

St. Patrick's Day is more than just wearing green and enjoying a pint of Guinness (though those are important elements too!). It is a day to honour the legacy of St. Patrick, the missionary who brought Christianity to Ireland. Across the globe, cities and towns come alive with parades, showcasing elaborate floats,

lively music and spirited dancers. These parades serve as a reminder of the Irish spirit and resilience that transcends borders.

Scones, Irish Coffee, and Culinary Delights

No celebration of Irish culture would be complete without indulging in some traditional Irish fare. Scones (of course homemade but made after some attempts) with their buttery texture and sweet flavour, are a beloved staple of Irish baking. Paired with a dollop of clotted cream and jam, they make for a delightful treat during afternoon tea.

And what better way to warm up on a chilly March day than with a steaming cup of Irish coffee? Made with hot coffee, Irish whiskey (you can have an alcohol-free version with whiskey-flavoured syrup), sugar, and topped with a layer of cream, this iconic beverage is a comforting hug in a mug.

Spotlight on Irish Icons

Ireland boasts a rich history of famous figures who have left an indelible mark on the world stage. From famous actors such as Cillian Murphy or Saoirse Ronan to amazing sportsmen like Conor McGregor, the contributions of these individuals have shaped the course of Irish culture.

Music, Dance, and the Rhythms of Ireland

Irish music and dance are woven into the fabric of St. Patrick's Day celebrations. The lively tunes of fiddles, flutes, and *bodhráns* fill the air, inviting revellers to tap their feet and join in the merriment. Traditional Irish step dancing, with its intricate

Participants of the event

footwork and graceful movements, captivates audiences with its beauty and precision. Whether it's a spirited jig or a soulful ballad, Irish music and dance have a way of stirring the heart and lifting the spirit.

Raise a Glass to Irish Hospitality

Of course, no celebration of Irish culture would be complete without a toast or two. We had a chance to learn a lot of Irish beverages and spirits. And we could also watch the scientific approach to whiskey production.

A Melodic Tribute: The Sounds of Ireland

As part of our Irish Day festivities, we were treated to a special performance by one of our talented students. With soft music and a voice as smooth as silk, **Urszula Leszczyńska** serenaded us with a beautiful rendition of "Zombie." This iconic Irish song, originally sung by The Cranberries, captivated listeners with its haunting melody and powerful lyrics, serving as a poignant commentary on the turmoil of the Troubles in Northern Ireland. Its memorable chorus has solidified it as a timeless anthem against violence and conflict. It was a fitting tribute to the musical heritage of Ireland and a reminder of the power of music to unite and uplift.

WIKTORIA SENKBEIL

Student of the 1st year of Laboratory Science

On the 15th of March, thanks to an initiative of awesome Ms. Warzocha, we've gathered to continue the OML tradition and celebrate Saint Patrick's Day. We've prepared presentations on various topics – such as the history of St. Patrick, famous people from Ireland, Irish music, and dance as well as alcohol. Not only that, but we were also surprised by Ula who came by and sung "Zombie" (by an Irish band The Cranberries) leaving us all in awe. We've taken a look at an Irish landscape thanks to a video postcard from a trip. Some of our students have even baked scones according to an original Irish recipe! Additionally, thanks to an effort of another team, we were able to try Irish coffee. It was such an eventful, unique day – truly a lovely experience. Thanks to everyone who's joined us in the celebration – we were honoured to have you there. Hope you had a great St. Patrick's Day!

Participants of the event

Irish Day is a celebration of all things Irish – from the rich history and culture to the warmth and hospitality of its people. As we come together to honour St. Patrick and the spirit of Ireland, let us embrace the traditions, savour the flavours and revel in the joy that this special day brings. *Sláinte!* (cheers!)

Thank-you note

First of all, I want to express a sincere appreciation to all my amazing students of Medical Analytics for their exceptional work in organizing Irish Day. Their meticulous planning and enthusiastic execution created a memorable celebration that brought our community together in the spirit of Irish culture and companionship.

A special thanks should definitely go to **Fabian Pietraniuk** who couldn't join us due to study obligations but who sent us beautiful video message with greetings in Irish. I also want to thank John Kavanagh whom I met during my teacher's Erasmus programme in Dublin and who has been my inspiration since then (thank you for the video John). *Go raibh maith agat* (thank you)!

This day wouldn't be possible without the immense support of Ewa Kiszka, the whole Department of International Affairs (**Ph.D. Dawid Spychała, Karolina Derda and Adrian Bakun**) as well as the Welcome Point – **Marzena Koltoniak** and of course one and only **Paweł Sudara** who always ensures that we will have beautiful photos to look back on.

Feicfidh mé sibh an bhliain seo chugainn! (See you next year!) ■

MAGDA WARZOCHA

fot. Paweł Sudara

Najbardziej wpływowi w polskiej medycynie i ochronie zdrowia

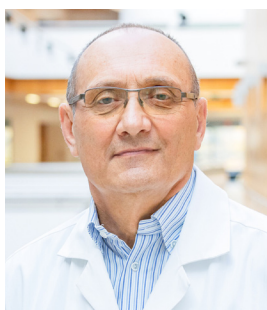
Naukowcy Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego ponownie znaleźli się w czołówce rankingu najbardziej wpływowych osób w polskiej medycynie. W organizowanym przez redakcję portalu Puls Medycyny plebiscycie wysokie 3. miejsce na Liście 100 zajął **prof. Marcin Gruchała**, rektor naszego Uniwersytetu, kierownik I Katedry i Kliniki Kardiologii, przewodniczący Konferencji Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych w kadencji 2020-2024. Na 6. miejscu uplasował się natomiast **prof. Jacek Jassem** z Katedry i Kliniki Onkologii

i Radioterapii, prezes zarządu Polskiej Ligi Walki z Rakiem, przewodniczący Central and East European Oncology Group.

W gronie najbardziej wpływowych osób w polskiej medycynie znaleźli się również: na miejscu 17. **prof. Bartosz Karaszewski**, kierownik Katedry Neurologii, kierownik Centrum Chorób Mózgu GUMed, przewodniczący elekt Sekcji Chorób Naczyniowych Mózgu Polskiego Towarzystwa Neurologicznego, a na pozycji 26. **prof. Rafał Dziadziuszko**,

Prof. Marcin Gruchała

Prof. Jacek Jassem

Prof. Bartosz Karaszewski

Prof. Rafał Dziadziuszko

Prof. Krzysztof Narkiewicz

Dr hab. Elżbieta Senkus-Konefka, prof. uczelni

Prof. Małgorzata Myśliwiec

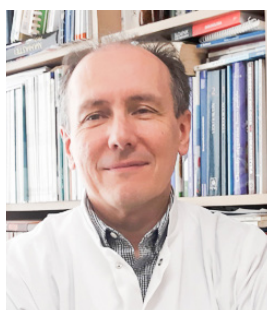
Prof. Miłosz Jaguszewski

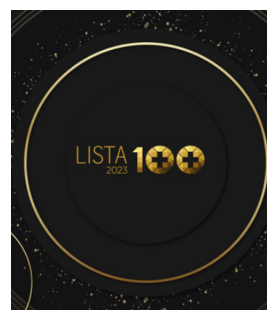
Prof. Piotr Czuderna

Prof. Agnieszka Zimmermann

Prof. Jarosław Sławek

kierownik Katedry i Kliniki Onkologii i Radioterapii. Na miejscu 28. sklasyfikowany został **prof. Krzysztof Narkiewicz**, kierownik Katedry i Kliniki Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii. W zestawieniu obecne są również: na miejscu 64. **dr hab. Elżbieta Senkus-Konefka**, **prof. uczelni** z Katedry i Kliniki Onkologii i Radioterapii, a na miejscu 72. **prof. Małgorzata Myśliwiec**, kierownik Katedry i Kliniki Pediatrii, Diabetologii i Endokrynologii, członek zarządu Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego oraz Polskiego Towarzystwa Endokrynologii i Diabetologii Dziecięcej. Na miejscu 96. znalazł się natomiast **prof. Miłosz Jaguszewski** z I Katedry i Kliniki Kardiologii.

W kategorii System Ochrony Zdrowia na 71. miejscu sklasyfikowany został **prof. Piotr Czauderna**, kierownik Katedry i Kliniki Chirurgii i Urologii Dzieci i Młodzieży, prezydent Sekcji Chirurgii Dziecięcej Unii Europejskich Specjalistów

Medycznych oraz przewodniczący Rady ds. Ochrony Zdrowia działającej w ramach Narodowej Rady Rozwoju. Na pozycji 90. znalazła się **prof. Agnieszka Zimmermann**, prorektor ds. jakości kształcenia, kierownik Zakładu Prawa Medycznego i Farmaceutycznego, zastępca prezesa Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego i przewodnicząca Sekcji Prawa Farmaceutycznego PTFarm. Miejsce 91. zajął natomiast **prof. Jarosław Sławek**, kierownik Zakładu Pielęgniarstwa Neurologiczno-Psychiatrycznego.

Pełna lista laureatów znajduje się na stronie [Pulsu Medycyny](#). ■

oprac. **MAGDA BOGUSKA**
Sekcja ds. Komunikacji

fot. materiały prasowe GUMed, archiwa prywatne
grafika – Puls Medycyny

Poznaliśmy Kobiety Rynku Zdrowia

Podczas gali zorganizowanej 7 marca w trakcie Kongresu Wyzwań Zdrowotnych ogłoszone zostały wyniki konkursu *Kobieta Rynku Zdrowia 2024*. Jego kapituła wskazała 11 najbardziej wpływowych kobiet przyczyniających się do rozwoju ochrony zdrowia i medycyny w Polsce, a także przyznała równorzędne wyróżnienia kolejnym 40 osobom. W gronie wyróżnionych znalazła się **prof. Edyta Szurowska**, prorektor ds. klinicznych, kierownik II Zakładu Radiologii GUMed, koordynująca Zakład Radiologii UCK, prezeska Polskiego Lekarskiego Towarzystwa Radiologicznego w kadencji 2023–2025 oraz przewodnicząca Komisji ds. Szpitali Klinicznych przy Konferencji Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych.

Prof. Edyta Szurowska

wspierają krajowy system ochrony zdrowia – zarówno od strony klinicznej i naukowej, jak również administracyjnej oraz organizacyjnej. W ubiegłorocznym zestawieniu sklasyfikowane zostały dwie reprezentantki GUMed: **prof. Edyta Szurowska** oraz **prof. Maria Mazurkiewicz-Beldzińska**, kierownik Kliniki Neurologii Rozwojowej.

W skład kapituły konkursu weszli przedstawiciele organizatora – Grupy PTWP oraz redakcji portalu Rynek Zdrowia. Pełna lista laureatów plebiscytu dostępna jest na jego [stronie internetowej](#). ■

JAKUB WINIEWSKI
Sekcja ds. Komunikacji

Eksperti już po raz drugi nagrodzili przedstawicielki świata polityki, medycyny, nauki i biznesu, które w swojej działalności

fot. Dariusz Giers/raddar.pl, PTWP

Laureatki konkursu *Kobieta Rynku Zdrowia 2024*

Badaczka GUMed z nominacją profesorską

Podczas uroczystości zorganizowanej 15 lutego w Belwederze prezydent RP **Andrzej Duda** wręczył nominację profesorską **prof. Dagmarze Hering** z Kliniki Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii.

Prof. Dagmara Hering jest kardiologiem, hipertensjologiem i specjalistką chorób wewnętrznych. W swojej pracy badawczej skupia się na takich zagadnieniach jak nadciśnienie tętnicze, choroby sercowo-naczyniowe, choroby nerek, cukrzyca oraz zabiegowe metody leczenia nadciśnienia tętniczego, niewydolności serca i przewlekłej choroby nerek. Jest autorką ponad 170 publikacji o indeksie Hirscha wynoszącym 31. Do jej osiągnięć należy także

Prof. Dagmara Hering
fot. Paweł Sudara

rozpoczęcie tzw. kluczowego badania klinicznego w nadciśnieniu tętniczym (*Pivotal Trial*) [więcej na ten temat w „Gazecie GUMed” 2023, nr 8/9, s. 36-37 – przyp. red.], na które w 2023 r. zgodę wydała amerykańska Agencja Żywności i Leków. Ma ono na celu umożliwienie stosowania przezcewkowej denerwacji nerek.

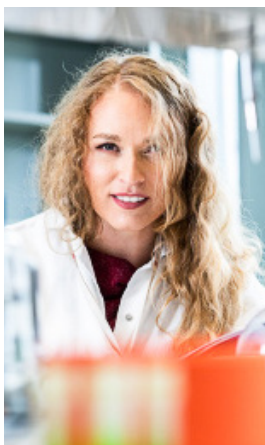
Szczegółowa relacja z uroczystości dostępna jest na stronie [Kancelarii Prezydenta RP](#). ■

JAKUB WINIEWSKI
Sekcja ds. Komunikacji

Dr hab. Danuta Gutowska-Owsiak, prof. UG przewodniczącą E2BRN

Dr hab. Danuta Gutowska-Owsiak, prof. UG z Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii UG i GUMed została wybrana na przewodniczącą Europejskiej Sieci Badań nad Barierą Naskórkową (European Epidermal Barrier Research Network, E2BRN). Funkcję będzie sprawować wspólnie z **dr. Ryanem O’Shaughnessym** z Queen Mary University of London.

– Bycie wybraną na przewodniczącą przez członków *European Epidermal Barrier Research Network* jest dla mnie ogromnym zaszczytem i niewątpliwym wyrazem uznania dla mojego dorobku naukowego oraz pracy mojego zespołu. Od lat zgłębiam tajniki bariery naskórkowej, która odgrywa kluczową rolę w naszym zdrowiu. Zaburzenia jej funkcji obserwujemy nie tylko w chorobach skóry, ale również w innych schorzeniach, w tym alergiach (m.in. astmie i alergii pokarmowej). To dowód na ogromne znaczenie naskórka dla ogólnego dobrostanu i zdrowia organizmu – mówi **dr hab. Danuta Gutowska-Owsiak, prof. UG**.

Dr hab. Danuta Gutowska-Owsiak, prof. UG

E2BRN to prestiżowa sieć badawcza, która opiera się na szerokiej współpracy naukowej i zapewnia swoim członkom ogromne wsparcie. Stanowi ona przyjazne forum wymiany doświadczeń i wiedzy dla naukowców zajmujących się tą tematyką.

– Biorąc pod uwagę moje interdyscyplinarne zainteresowania, łączące zagadnienia dotyczące naskórka z immunologią, w swojej działalności będę dążyć do promowania szerokiego i wieloaspektowego spojrzenia na strukturalne i funkcjonalne aspekty bariery skórnej – przyznaje badaczka. – Moim pierwszym zadaniem jako przewodniczącej będzie organizacja konferencji Sieci w Lizbonie we wrześniu tego roku. Już teraz mamy jednak kolejne pomysły, które utrudnią drogę do tworzenia europejskich konsorcjów badawczych. ■

JULIA BERESZCZYŃSKA
Zespół Prasowy UG

fot. archiwum FNP

Badania kliniczne w GUMed studiami z przyszłością

DR N. HUM. JOANNA ŚLIWIŃSKA
Rzeczniczka prasowa GUMed,
kierująca Sekcją ds. Komunikacji

Uruchomiony w roku akademickim 2023/2024 kierunek badania kliniczne został doceniony nie tylko przez studentów. Fundacja Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego wyróżniła go akredytacją *Studia z Przyszłością*, która jest przyznawana **najbardziej innowacyjnym i wartościowym kierunkom i programom studiów** na polskich uczelniach, dostosowanym do potrzeb rynku pracy, jak również cechującym się nowoczesnością rozwiązań dydaktycznych. Finałowa gala ogólnopolskiego Konkursu i Programu Akredytacji Kierunków Studiów *Studia z Przyszłością* odbyła się 4 marca we Wrocławiu, a certyfikat dla nagrodzonego kierunku kształcenia w GUMed odebrała **prof. Edyta Szurowska**, prorektor ds. klinicznych, współautorka programu nauczania na kierunku badania kliniczne. W uroczystości udział wzięły także **dr inż. Joanna Bidzińska** z II Zakładu Radiologii i **dr Marta Bednarek** z Działu Niekommercyjnych Badań Klinicznych. Organizatorzy uroczystości wyróżnili również kierunek badania kliniczne certyfikatem nadzwyczajnym *Lidera jakości kształcenia*.

– *Badania kliniczne to jeden z kluczowych obszarów rozwoju współczesnej medycyny. Stworzony przez nas program kształcenia*

Od lewej: dr Marta Bednarek, prof. Edyta Szurowska
i dr inż. Joanna Bidzińska

doskonale wpisuje się w aktualne potrzeby i oczekiwania nie tylko naszych przyszłych studentów, ale również potencjalnych pracodawców – podkreśliła prof. Edyta Szurowska. – Dziękuję wszystkim naukowcom zaangażowanym w opracowanie programu i uruchomienie tak innowacyjnego kierunku. Jednocześnie pozytywne opinie jego uczestników to dla nas najlepsze potwierdzenie słuszności decyzji i motywacja do dalszej pracy nad doskonaleniem oferty dydaktycznej GUMed.

Jak podkreślają organizatorzy, certyfikat *Studia z Przyszłością* otrzymują kierunki i specjalności studiów, które swoje programy opierają na trzech filarach: dążeniu do przekazywania aktualnej, nowoczesnej wiedzy, kreowaniu umiejętności i kompetencji społecznych poszukiwanych przez pracodawców oraz inwestowaniu w najwyższą jakość edukacji.

Badania kliniczne to studia stacjonarne II stopnia o profilu ogólnoakademickim, prowadzone na Wydziale Nauk o Zdrowiu. Program został przygotowany na podstawie doświadczeń kadry akademickiej Uczelni i UCK, z uwzględnieniem potrzeb społeczno-gospodarczych. Program studiów bazuje na dziedzinie nauk o zdrowiu, uwzględniając szeroko rozumiane role zawodów medycznych. Istotne są aspekty prawne, administracyjne i psychologiczne. Misją programu jest wykształcenie absolwentów, którzy będą świadomie rozwijać badania kliniczne w Polsce, stanowiąc wsparcie dla sektora ochrony zdrowia oraz potencjał edukacyjny.

Warto podkreślić, że program studiów obejmuje wszystkie ważne zakresy wiedzy i kompetencji, w tym m.in.: fazy badań klinicznych, aspekty prawne i etyczne w badaniach klinicznych, metody i procesy monitorowania badań klinicznych, a także zarządzanie danymi i jakością podwykonawców w badaniach klinicznych. Dodatkowo w toku kształcenia poruszane są kwestie związane z nowymi technologiami i metodami pracy w badaniach klinicznych, systemami jakości i akredytacji laboratoriów oraz ochrony danych i własności intelektualnej.

Absolwent kierunku badania kliniczne potrafi m.in. sporządzać dokumentację wykorzystywaną w badaniach klinicznych i oceniać jej poprawność oraz udzielić rzetelnej informacji dotyczącej badań klinicznych. Ponadto jest przygotowany do pracy w zakresie badań klinicznych oraz do udziału w monitorowaniu niepożądanych skutków stosowania produktów leczniczych, a także potrafi stosować zasady ochrony danych i własności intelektualnej. Posiada również znajomość języka obcego

specjalistycznego z zakresu badań klinicznych, a w swojej pracy korzysta z wiedzy i umiejętności fachowych zgodnie z zasadami etyki i deontologii oraz w zakresie prawa.

Absolwent tego kierunku jest ponadto przygotowany do pracy w szpitalach, ośrodkach badawczych, firmach CRO oraz innych podmiotach prowadzących badania kliniczne i monitorujących niepożądane działania produktów leczniczych. Dodatkowo może podjąć zatrudnienie w innych urzędach oraz instytucjach państwowych i samorządowych, działających w dziedzinie ochrony zdrowia, instytutach badawczych, jak również podmiotach prowadzących działalność badawczo-rozwojową oraz instytucjach zajmujących się poradnictwem i upowszechnianiem wiedzy z zakresu badań klinicznych.

– *Pomimo krótkiego czasu promocji nowego kierunku, który do oferty GUMed trafił w maju 2023 r., w rekrutacji podstawowej*

liczba aplikacji była znaczna, a wszystkie dostępne miejsca zostały rozdysponowane – dodaje dr hab. Sławomir Wójcik, kierownik Działu Rekrutacji. – Cieszę się, że pomysł na kierunek współautorstwa prof. Edyty Szurowskiej, praca włożona w jego uruchomienie i prowadzenie znalazły takie uznanie. To już trzeci kierunek studiów oferowany przez GUMed uhonorowany certyfikatem Studia z Przyszłością, co potwierdza, że staramy się dotrzymywać kroku aktualnym potrzebom i jak najlepiej przygotować naszych absolwentów do skutecznego odnalezienia się na rynku pracy.

Rekrutacja na nowy rok akademicki ruszy w maju 2024 r. Szczegółowe informacje na temat kierunku i warunków rekrutacji można znaleźć na stronie rekrutacja.gumed.edu.pl/74742.html. ■

DR N. HUM. JOANNA ŚLIWIŃSKA

fot. Fundacja Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego

Nasze studentki ze stypendiami Marszałka

Stypendia Marszałka Województwa Pomorskiego za wybitne osiągnięcia naukowe otrzymało siedem studentek Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. Wręczono je podczas gali zorganizowanej 6 marca w Centrum Wystawienniczo-Kongresowym AmberExpo, w której wziął udział **dr hab. Tomasz Smiatacz**, prorektor ds. studenckich.

Stypendia w roku akademickim 2023/2024 otrzymały: **Aleksandra Brzozowska** (IV rok kierunku lekarskiego), **Magdalena Dorobek** (VI rok kierunku lekarskiego), **Aleksandra**

Kaczmarek (VI rok kierunku lekarskiego), **Maria Renke** (VI rok kierunku lekarskiego), **Julia Sternicka** (VI rok kierunku lekarskiego), **Alicja Szmidka** (V rok kierunku psychologia zdrowia) oraz **Beata Zagórska** (VI rok kierunku lekarskiego).

Stypendia [Marszałka Województwa Pomorskiego](#) za osiągnięcia naukowe lub artystyczne wynoszą 500 zł i przyznawane są studentom na 9 miesięcy. W tym roku na ten cel z budżetu województwa przeznaczono 171 tys. zł. ■

Nagrodzone studentki z dr. hab. Tomaszem Smiataczem i marszałkiem Mieczysławem Strukiem | fot. Karol Stańczak/pomorskie.eu

Pierwszy patent europejski o jednolitym skutku dla GUMed

Europejski Urząd Patentowy (EPO) udzielił patentu na wynalazek pt. *Novel method for the isolation of biogenic amines from biological matrices* (EP3679365). Gdański Uniwersytet Medyczny pierwszy raz od wejścia w życie nowych przepisów, dotyczących możliwości procedowania walidacji przyznanego patentu europejskiego w procedurze o jednolitym skutku (Unitary Patent, UP), będzie chronił prawa własności intelektualnej w ten sposób.

Twórcami wynalazku są: **dr hab. Iлона Olędzka** z Katedry i Zakładu Chemii Farmaceutycznej, **dr hab. Natalia Miękus-Purwin** z Katedry Neurofizjologii i Neurochemii UG, kierownik Katedry i Zakładu Chemii Analitycznej **dr hab. Alina Plenis**, kierownik Katedry i Zakładu Chemii Farmaceutycznej **prof. Tomasz Bączek** oraz **dr hab. Piotr Kowalski**, **prof. uczelni** z tej samej jednostki.

Patent o jednolitym skutku, zwany potocznie patentem jednolitym, to nowy typ patentu europejskiego, obejmujący swym zasięgiem grupę państw członkowskich Unii Europejskiej, które spełniły warunki przystąpienia do systemu. Możliwość rejestracji przez EPO jednolitego patentu europejskiego ma 17 państw: Austria, Belgia, Bułgaria, Niemcy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Włochy, Litwa, Łotwa, Luksemburg, Malta, Holandia, Portugalia, Szwecja i Słowenia. Jest to prawo wyłączne o jednolitym charakterze, zatem wszystkie dotyczące go działania wywierają jednakowy efekt we wszystkich państwach, dla których został zarejestrowany jednolity skutek. Nowy typ patentu różni się zatem od klasycznego patentu europejskiego, który po walidacji w wybranych państwach stanowi wiązkę niezależnych patentów krajowych, podlegających odrębnym regulacjom krajowym i niezależnemu rozporządzaniu. Możliwe jest również wybranie do ochrony dodatkowych krajów, które nie podpisały „Porozumienia w sprawie Jednolitego Sądu Patentowego”. W tym celu w dalszym ciągu konieczne jest przeprowadzenie procedury walidacji przed urzędem patentowym danego kraju.

Istotą wynalazku jest nowy sposób izolacji amin biogennych z materiału biologicznego, który wykorzystuje cieczy jonowe do mikroekstrakcji w fazie stałej amin biogennych przed ich rozdzielaniem za pomocą micelarno-elektrokinetycznej chromatografii sprzężonej z detektorem spektrofotometrycznym UV/VIS.

Oznaczanie amin biogennych w materiale biologicznym wzbudza ogromne zainteresowanie ze względu na duże znaczenie diagnostyczne tych związków. Obecnie zainteresowanie analityków skupione jest na poszukiwaniu podejść poprawiających czułość metody już na etapie ekstrakcji analitów z matrycy lub na etapie wzmocnienia sygnału *online* w trakcie analizy separacyjnej.

W dzisiejszych czasach, gdy wymagania analityczne rosną, niezbędne są: (1) redukcja zużycia próbek biologicznych: dysponując niewielką objętością próbki biologicznej konieczne jest uzyskanie szeregu istotnych klinicznie informacji o związkach, typowanych jako biomarkery, występujących w znikomych ilościach; (2) redukcja lub wyeliminowanie toksycznych odczynników z uwagi na zanieczyszczenie środowiska i niebezpieczeństwo dla analityka wykonującego oznaczenia; (3) uproszczenie procedur eksperymentalnych, by uniknąć dodatkowych kosztów, zminimalizować czas potrzebny na przeprowadzenie analizy i dostarczyć wiarygodnych wyników badań w relatywnie krótkim czasie.

Innowacyjność badań podjętych przez twórców niniejszego wynalazku polega na pionierskim zastosowaniu cieczy jonowej jako dodatku do desorbentu w mikroekstrakcji do fazy stałej (ang. *solid phase microextraction*, SPME) podczas jednoczesnej izolacji 7 amin biogennych i ich aminokwasów prekursorowych z próbek moczu. Uzyskane usprawnienie procedury izolacji śladowych ilości wybranych związków ze złożonych matryc biologicznych jest istotne z uwagi na znaczenie amin biogennych w diagnostyce i monitorowaniu przebiegu chorób ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego, np. w chorobie Alzheimera, chorobie Parkinsona, zaburzeniach ze spektrum autyzmu, nowotworach neuroendokrynych i schorzeniach układu sercowo-naczyniowego. Badanie jest również pomocne w diagnostyce chorób autonomicznego układu nerwowego.

– *W ostatnich trzech latach obserwujemy większe zainteresowanie zgłaszaniem informacji o wynikach badań o potencjale wdrożeniowym. Wpływa to bezpośrednio na liczbę zgłaszanych do ochrony patentowej wynalazków. Ważne podkreślenia jest, że znacząca część zgłaszanych do ochrony wynalazków otrzymuje ochronę nie tylko na poziomie krajowym, ale również w procedurach międzynarodowych. Szeroka ochrona wynalazków pozwala znacząco zwiększyć szanse na pozyskanie inwestora lub firmy zainteresowanych nabywaniem praw własności intelektualnej. Powiększającą się ofertą technologiczną wpływa także na zwiększenie widoczności GUMed w kolejnych rozmowach prowadzonych przez pracowników Centrum Transferu Technologii z przedsiębiorcami oraz podmiotami otoczenia gospodarczego – mówi dr Katarzyna Waligóra-Borek, p.o. dyrektora Centrum Transferu Technologii GUMed.*

Uzyskanie ochrony patentowej dla wynalazku było możliwe dzięki wsparciu Centrum Transferu Technologii GUMed, które było odpowiedzialne za zapewnienie kompleksowej opieki w zakresie ochrony praw własności intelektualnej. ■

MGR MARCIN STOLAREK
Centrum Transferu Technologii

Podsumowanie czterech lat programu IDUB

OLGA HOFMAN

Kierownik Działu Obsługi Programu IDUB

Blisko stu naukowców reprezentujących priorytetowe obszary badawcze, uczelniane centra badawcze *core facilities* i struktury wspierające utworzone w ramach programu IDUB wzięło udział w lutym spotkaniu podsumowującym dotychczasową realizację programu oraz jego ocenę śródkresową.

Poza przedstawicielami władz Uczelni: **prof. Marcinem Gruchałą** – rektorem, **prof. Michałem Markuszewskim** – prorektorem ds. nauki, **prof. Edytą Szurowską** – prorektorem ds. klinicznych oraz **prof. Jackiem Bigdą** – p.o. kancлера, liderami **Priorytetowych Obszarów Badawczych**: **prof. Jackiem Jassemem**, **prof. Krzysztofem Narkiewiczem** i **prof. Ryszardem Tomaszem Smoleńskim** oraz **prof. Tomaszem Bączkiem** – pełnomocnikiem Rektora ds. Programu IDUB konferencja zgromadziła osoby aktywnie zaangażowane w prace zespołów (koszyków) badawczych i na różne sposoby wspierające naukowców w ich codziennej działalności.

Prof. Michał Markuszewski opowiedział o niedawnej ewaluacji nauki, a także o kierunkach rozwoju związanych z powyższym tematem w kontekście kolejnej ewaluacji. Agenda wydarzenia objęła także podsumowanie przeprowadzonej w ubiegłym roku

oceny śródkresowej Programu, które przedstawił prof. Tomasz Bączek.

Wojciech Kiedrowski – zastępca Kanclerza ds. cyfryzacji i procesów oraz **Tadeusz Kifner** – kierownik projektu omówili planowane etapy rozwoju Interdyscyplinarnego Pomorskiego Centrum Medycyny Cyfrowej. Ta inicjatywa może w bardzo istotny sposób zwiększyć możliwości dotyczące prowadzenia projektów badawczych. Z kolei **dr Jakub Rusakow** – koordynator **Sekcji Doskonałości Publikacyjnej** poświęcił swoje wystąpienie zagadnieniu otwartej nauki, dzieląc się z uczestnikami i uczestniczkami m.in. wiedzą na temat otwartych repozytoriów danych i tworzenia planów zarządzania danymi.

Spotkanie było również okazją do omówienia tematów związanych z istotnymi aspektami zaleceń ekspertów międzynarodowych, jakie Uczelnia otrzymała po ocenie śródkresowej Programu. Dyskusje poświęcone współpracy międzynarodowej, strategiom publikacyjnym oraz zagadnieniom z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi odbyły się w formie warsztatowej, a wnioski z nich zaprezentowano w kolejnym dniu wydarzenia.

Spotkanie zakończył wykład **Danuty Rocławskiej**, ekspertki współpracującej z Gdańskim Uniwersytem Medycznym, która skupiła się na tematyce związanej z energią i motywacją do pracy w zespołach naukowych, m.in. w kontekście roli ich liderów. ■

fot. Monika Koiszewska

Uczestniczki i uczestnicy spotkania

Program *Studencki grant*

DR N. SPOŁ. AGNIESZKA ANIELSKA

Koordynatorka programu
Studencki grant,
Centrum Analiz Biostatystycznych
i Bioinformatycznych

Portfolio inicjatyw realizowanych w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym dzięki wsparciu programu IDUB wzbogaciło się o program grantowy dla studentów. *Studencki grant* to propozycja dla studentek i studentów wszystkich kierunków studiów, którzy są zainteresowani pracą badawczą i wyobrażają sobie swoją przyszłość w Uczelni.

Do programu mogą aplikować studenci i studentki studiów jednolitych (w tym English Division) oraz studiów dwustopniowych. Warunek konieczny to (dobry) pomysł na projekt badawczy. Potrzebny będzie także jego poprawny (ale też interesujący) opis, przemyślany harmonogram i kosztorys oraz przekonujące uzasadnienie badań.

– *Bardzo się cieszę, że po wdrożeniu szeregu programów adresowanych do pracowników i pracowniczek GUMed możemy rozszerzyć*

wsparcie również na naszych studentów i nasze studentki – mówi prof. Tomasz Bączek, pełnomocnik Rektora ds. Programu IDUB. – Jednym z celów, który sobie postawiliśmy, jest podniesienie jakości kształcenia, z uwzględnieniem potrzeby włączenia studentów i studentek w prowadzenie badań naukowych. Taki „badawczy trening” na Uczelni z pewnością przełoży się na wcześniejszy rozwój wielu umiejętności niezbędnych na dalszych etapach kariery naukowej i zwiększy szanse studentów na sukces.

Złożone wnioski zawierające opis projektów badawczych wezmą udział w procedurze konkursowej. Za jej przeprowadzenie będzie odpowiedzialna Rada Naukowa w składzie: **prof. Tomasz Bączek**, **prof. Miłosz Jaguszewski** z I Katedry i Kliniki Kardiologii oraz **prof. Anna Żaczek**, prodziekan Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii UG i GUMed, a także wyznaczony przez Radę zespół recenzentów i recenzentek, który dokona merytorycznej oceny zgłoszonych projektów badawczych w oparciu o następujące kryteria: (1) oryginalność problemu badawczego, (2) przyjęta metodologia badawcza, (3) znaczenie wyników badań w kontekście teoretycznym/praktycznym, (4) innowacyjny charakter badań, (5) zasadność kosztów w stosunku do przedmiotu i zakresu zaplanowanych prac.

Finansowanie (do 25 tys. zł) zostanie przyznane na realizację najwyższej ocenionych projektów. Co ważne, laureaci i laureatki konkursu otrzymają nie tylko wsparcie finansowe, ale też opiekę mentorów i menterek w trakcie realizacji badań oraz możliwość wzięcia udziału w szkoleniach i warsztatach, które pozwolą im rozwinąć wybrane kompetencje i umiejętności.

– *Naszym celem było stworzenie kompleksowej propozycji dla osób, które już w trakcie studiów przejawiają zainteresowania naukowe i chciałyby się sprawdzić w tej dziedzinie – wyjaśnia prof. Miłosz Jaguszewski. – Dlatego, bazując na wcześniejszych doświadczeniach oraz konsultacjach ze studentami i pracownikami naukowymi, przygotowaliśmy program, który nie ogranicza*

SHRADDHA SINGH

Chair of the Board,
Student Scientific
Society

We're thrilled to introduce our Student Grant for Scientific Research program, tailored specifically for students

embarking on their scientific careers. This initiative aims to provide budding researchers with the financial support, resources, and mentorship needed to kick-start their journey into the world of scientific inquiry. Whether you're passionate about clinical research, basic sciences, innovative healthcare or any other scientific discipline, we encourage you to apply and turn your innovative ideas into reality. This grant offers a unique opportunity for students to gain hands-on experience and make meaningful contributions to their chosen fields. Applications are now open, and we eagerly await the chance to support the next generation of scientific trailblazers.

Wiemy, że zdobycie wiedzy oraz umiejętności z zakresu planowania i realizacji projektów badawczych czy *academic writing* nie jest możliwe w trakcie realizacji standardowego programu nauczania. Dlatego wszystkie osoby zainteresowane udziałem w konkursie grantowym *Studencki grant* zapraszamy do udziału w drugiej edycji kursu **Niezbędnik Młodego Badacza**, czyli serii warsztatów dla osób, które stawiają pierwsze kroki w działalności naukowej.

Szczegółowe informacje, zakres tematyczny i terminy spotkań są dostępne na stronie uczelnia-badawcza.gumed.edu.pl/68976.html.

się do prostego sfinansowania badań, ale daje też bezcenną możliwość długofalowej współpracy z mentorem lub mentorką i rozwoju naukowego według indywidualnego, „uszytego na miarę” planu.

Oferując tego rodzaju wsparcie, choćby w postaci dodatkowych szkoleń, chcemy motywować uczestników do stawiania sobie i realizowania ambitnych celów, np. w zakresie publikacji wyników badań w cenionych czasopiśmie. Nasze działanie wykracza poza ścieżkę nauczania zarobku i jest niezwykle ważne w kontekście budowania atmosfery rozwoju kompetencji studentów Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego.

Regulamin programu, formularz wniosku oraz pozostałe dokumenty są dostępne na stronie uczelnia-badawcza.gumed.edu.pl/62437.html.

Na wnioski czekamy pod adresem studenckie.granty@gumed.edu.pl do **15 maja 2024 r.** Na ten sam adres można kierować wszelkie pytania dotyczące programu.

Planowany termin ogłoszenia wyników w pierwszej edycji programu *Studencki grant* to **30 czerwca 2024 r.** ■

DR N. SPOŁ. AGNIESZKA ANIELSKA

grafika – Dział Promocji

Pierwsza przygoda z medycyną

W lutym swoją naukowo-kliniczną przygodę z Gdańskim Uniwersytetem Medycznym zakończyła grupa licealistów i licealistek z różnych zakątków Polski. Gościli u nas w ramach programu edukacyjnego *Nauka to ludzie*, który daje utalentowanym młodym ludziom możliwość bezpośredniego spotkania z badaczkami i badaczami Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego.

Celem programu jest zapoznanie uczestniczek i uczestników z szerokim spektrum badań prowadzonych w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym, dlatego w jego ramach nie mogło zabraknąć ani wizyt w klinikach, ani spotkania z farmaceutą, ani na zajęć na Wydziale Nauk o Zdrowiu, ani tajników biotechnologii.

Jesienią w murach GUMed uczestników i uczestniczki programu przywitały prodziekan Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii UG i GUMed **prof. Anna Żaczek** i **dr Anna Supernat** z Zakładu Onkologii Translacyjnej, które zaprosiły ich do świata onkologii translacyjnej. Prof. Żaczek wyjaśniła, na czym polegają badania translacyjne, w czym biotechnolodzy mogą pomóc onkologom oraz jak dynamicznie rozwija się ten obszar medycyny, z kolei dr Supernat, bazując na swoich doświadczeniach, przedstawiła z uczestnikami poszczególne etapy współpracy biotechnologów i klinicystów.

Prof. Maciej Grzybek z Zakładu Parazytologii Tropikalnej przy wsparciu **Ewy Zieliniewicz** z tej samej jednostki przygotował zajęcia poświęcone wybranym chorobom pasożytniczym

i wektorowym. Zwrócił uwagę na poważne konsekwencje (z pozoru niewielkich) ingerencji człowieka w naturalne ekosystemy, np. wzrost zachorowalności na niektóre schorzenia. Podczas praktycznej części zajęć licealiści wcielili się w rolę diagnostów, oceniając preparaty mikroskopowe.

Tradycyjnie nie mogło zabraknąć zajęć z anatomii, które poprowadził **dr hab. Sławomir Wójcik** z Zakładu Anatomii i Neurobiologii. Uczniowie dowiedzieli się, w jaki sposób przygotowywane są preparaty, które następnie służą wielu pokoleniom studentów, a następnie, posiłkując się nimi, szczegółowo omówili budowę serca i mózgu oraz ich funkcje. Z pewnością była to doskonała powtórka przed zbliżającą się maturą.

W programie znalazły się również zajęcia przygotowane przez zespół Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej: **prof. Ryszard Pawłowski** zaprezentował metody, które ułatwiają identyfikację przestępców na podstawie śladów genetycznych, **Ewa Domagalska** przybliżyła wyzwania, na jakie napotyka toksykolog sądowy, **dr Dorota Pieśniak** – proces identyfikacji i analizy szczątków kostnych, a **Sonia Zięba** – ciekawostki z zakresu entomologii sądowej.

Odwiedziliśmy również Wydział Farmaceutyczny, a ściślej rzecz biorąc – aptekę szkoleniową, czyli zaplecze pracy farmaceuty. Opowiedział o niej **dr Adrian Szewczyk** z Katedry i Zakładu Chemii Fizycznej, który zaprosił następnie do wspólnego przeglądu postaci leków dostępnych w aptece oraz

przeprowadził zajęcia na temat ilościowych i jakościowych metod analiz substancji leczniczych.

Kilka kolejnych spotkań poświęconych było tematyce klinicznej, na której prezentację uczestnicy i uczestniczki programu czekają zawsze z niecierpliwością. Nie inaczej było i tym razem.

Dr Piotr Spychalski z Kliniki Chirurgii Ogólnej, Endokrynologicznej i Transplantacyjnej przybliżył przyszłym studentom realia codziennej pracy chirurga. Nie zabrakło ciekawych przypadków klinicznych oraz nowinek technologicznych, które znajdują zastosowanie w tej dziedzinie medycyny. Po zapoznaniu się z podstawowymi technikami i narzędziami chirurgicznymi uczestnicy ćwiczyli też zakładanie pierwszych szwów.

Niezwykle ciekawe spotkanie odbyło się na terenie Kliniki Pediatrii, Gastroenterologii, Alergologii i Żywienia Dzieci. **Dr Agnieszka Zagierska** opowiedziała o wyzwaniach, z jakimi mierzą się specjaliści w przypadku różnego rodzaju zaburzeń i schorzeń, które uniemożliwiają konwencjonalne żywienie, a także zaprezentowała sprzęt używany w leczeniu żywieniowym. **Lek. Magdalena Dettlaff-Dunowska** zabrała uczestników i uczestniczki zajęć do pracowni endoskopii dziecięcej oraz zapoznała ich z zasadami działania wykorzystywanego tam sprzętu. Z kolei **dr hab. Michał Brzeziński** wspólnie z nimi próbował odpowiedzieć na pytanie, co można zrobić, aby poradzić sobie z „najcięższym” problemem dzieci i młodzieży – otyłością.

Praktyczny charakter miały również zajęcia przeprowadzone przez zespół z Katedry i Kliniki Dermatologii, Wenerologii i Alergologii: **lek. Magdalenę Antoszewską**, **dr. hab. Michała Sobjanka** i **lek. Jakuba Żółkiewicza**. Uczniowie zostali wprowadzeni w tematykę nowotworów skóry oraz poznali ogólne zasady ich diagnostyki, a następnie zapoznali się z ciekawymi przypadkami klinicznymi oraz nowoczesnymi technikami obrazowania skóry, takimi jak refleksyjna mikroskopia konfokalna oraz badania dermatoskopowe.

O programie

Pierwsza edycja programu edukacyjnego *Nauka to ludzie* rozpoczęła się w 2021 r. Aktualnie program jest realizowany przez Biuro ds. Programu IDUB. W tegorocznej edycji uczestniczy 32 uczniów i uczennic szkół średnich. Rada Naukowa wyłoniła ich spośród blisko setki zgłoszeń nadesłanych z całej Polski. Wybór opierał się nie tylko na motywacjach kandydatów, ale też ich dotychczasowych osiągnięciach, potwierdzających zainteresowania i posiadaną wiedzę.

Program obejmuje 60 godzin zajęć dydaktycznych. W trakcie comiesięcznych, weekendowych spotkań z naukowcami GUMed uczniowie i uczennice poznają wybrane obszary medycyny, farmacji i biotechnologii.

PROF. MACIEJ GRZYBEK

Zakład Parazytologii Tropikalnej

Nauka to ludzie to program, który wpisuje się w oczekiwania przyszłych maturzystów, bo daje im możliwość doświadczenia namiastki życia akademickiego i naukowego jeszcze przed wyborem kierunku studiów. Jestem bardzo zadowolony z możliwości uczestnictwa w tej inicjatywie, a siebie widzę w niej nie tylko jako wykładowcę uczelni wyższej, ale szerzej – jako edukatora. Podczas spotkań z młodzieżą poruszamy bowiem bardzo ważne społecznie kwestie – dotyczące m.in. ingerencji człowieka w środowisko naturalne i ich daleko idących konsekwencji. Licealistom opowiadam także o mojej ścieżce kariery, pokazując, że nie trzeba być lekarzem, aby pracować na uczelni medycznej. Uczestnicy i uczestniczki programu chętnie dyskutują o problemach zmieniającego się świata, co pokazuje ich świadomość i wrażliwość. Jednak dyskusje to nie wszystko – podczas zajęć laboratoryjnych każdy może poczuć, jak wygląda praca w laboratorium, obserwować pasożyty pod mikroskopem czy samodzielnie wykonać rozmazy krwi.

Zajęcia, które prowadzę w ramach programu, pokazują, że uczelnia medyczna to nie tylko praca kliniczna, a dbanie o zdrowie publiczne jest bardzo ważnym elementem przeciwdziałania zagrożeniom związanym z nowo powstającymi i powracającymi patogenami.

fot. Paweł Sudara

Jedno ze spotkań poświęciliśmy kardiologii i kardiologii. **Lek. Maciej Duda** z Kliniki Kardiologii i Chirurgii Naczyniowej omówił program transplantacji serca, który już od kilkunastu lat jest realizowany w Uniwersyteckim Centrum Klinicznym. Wyjaśnił proces przygotowań i przebieg operacji oraz różne formy mechanicznego wspomaganie krążenia u osób oczekujących na przeszczep. O tym, w jaki sposób wykładowcy i klinicyści wykorzystują w swojej pracy technologię druku 3D uczniowie dowiedzieli się od **dr. Jarosława Meyer-Szarego** i **lek. Magdaleny Bazgier** z Katedry i Kliniki Kardiologii Dziecięcej i Wad Wrodzonych Serca, którzy zademonstrowali, w jaki sposób modele wydrukowane w tej technologii używane są podczas planowania i symulacji zabiegów. ■

DR N. SPOŁ. AGNIESZKA ANIELSKA

Koordynatorka ds. popularyzacji nauki, Centrum Analiz Biostatystycznych i Bioinformatycznych GUMed

Międzynarodowe badanie właściwości ludzkiego mleka

Dr hab. Adam
Macierzanka, prof. PG

Dr Iwona
Domżańska-Popadiuk

Mgr Izabela
Drązkowska

Dr Joanna
Jassem-Bobowicz

Pierwsze spotkanie naukowców w ramach wielośrodkowego, międzynarodowego badania nad strukturą mleka ludzkiego odbyło się 21 lutego na Politechnice Gdańskiej. Projekt realizowany będzie przez badaczy Uczelni Fahrenheita (z Politechniki Gdańskiej we współpracy z Gdańskim Uniwersytem Medycznym) w ramach konkursu OPUS 24+LAP/Weave Narodowego Centrum Nauki. Prace badawcze będą prowadzone we współpracy z naukowcami z Niemiec. Na realizację badań w Polsce przyznano finansowanie w wysokości 1 952 240 zł. Towarzyszące badania partnera z Niemiec finansowane będą przez DFG (German Research Foundation).

Projekt pt. *Trawienie mleka ludzkiego w odniesieniu do niemowląt urodzonych przedwcześnie*, którego kierownikiem jest **dr hab. inż. Adam Macierzanka, prof. PG** z Wydziału Chemicznego PG (lider konsorcjum), realizowany jest we współpracy z **prof. Jensem Brockmeyerem** z Uniwersytetu w Stuttgarcie, a także **dr Iwoną Domżańską-Popadiuk**, p.o. kierownika Kliniki Neonatologii, oraz **mgr Izabelą Drązkowską** i **dr Joanną Jassem-Bobowicz** z tej samej jednostki. To wspólne przedsięwzięcie będzie pierwszym na tak dużą skalę międzynarodowym, kooperacyjnym badaniem wpływu struktury mleka ludzkiego na uwalnianie składników odżywczych podczas trawienia. Będzie ono realizowane na Wydziale Chemicznym PG przez naukowców z Katedry Technologii Koloidów i Lipidów, Katedry Chemii Analitycznej oraz Katedry Chemii, Technologii i Biotechnologii Żywności.

Badacze przypuszczają, że różnice w składzie biochemicznym mleka kobiet rodzących o czasie i przedwcześnie, a także mleka z różnych etapów laktacji (siary i dojrzałego mleka) mają wpływ na jego zachowanie w warunkach gastryczno-jelitowych niemowlęcia oraz strawność głównych zawartych

w nim makroskładników odżywczych. Celem naukowców jest dostarczenie obszernych danych naukowych na temat tego, jak etap laktacji może wpływać na trawienie mleka ludzkiego i biodostępność składników odżywczych w układzie pokarmowym wcześniaków oraz niemowląt urodzonych o czasie. Zdobyte dane wykorzystane zostaną m.in. w modelowaniu matematycznym, którego wyniki będą mogły stanowić podstawę naukową do projektowania składu i struktury nowych suplementów mleka ludzkiego, przeznaczonych do karmienia niemowląt urodzonych o czasie lub przedwcześnie na różnych etapach ich rozwoju.

Zrozumienie tego, w jaki sposób skład mleka ludzkiego pochodzącego z różnych etapów laktacji wpływa na tempo jego trawienia, ma ponadto pomóc lepiej poznać sposoby rozwoju mechanizmów metabolicznych w organizmie w bardzo wczesnym okresie życia, a także odpowiedzieć na pytanie, jakie przełożenie może mieć to na zapobieganie rozwojowi chorób przewlekłych w późniejszym życiu. Obecnie brakuje dostępnych wyników badań w tym obszarze. ■

DR JOANNA JASSEM-BOBOWICZ
Klinika Neonatologii

fot. Paweł Sudara, archiwum prywatne

fot. [pexels.com](https://www.pexels.com)

Podwójnie uroczysta 20. ADA

DR ELŻBIETA GRUBSKA-SUCHANEK

Komitet Organizacyjny
i Naukowy 20. ADA

PROF. ROMAN NOWICKI

Kierownik Katedry i Kliniki Dermatologii,
Wenerologii i Alergologii,
przewodniczący Komitetu
Organizacyjnego i Naukowego 20. ADA

Prof. Maciej Kupczyk, prezydent PTA

Już po raz dwudziesty dermatolodzy, alergolodzy, pediatrizy oraz lekarze różnych specjalności zainteresowani poszerzeniem wiedzy w zakresie dermatoz alergicznych, łuszczycy, dermatonkologii oraz najnowszych metod terapii biologicznej spotkali się podczas Międzynarodowej Akademii Dermatologii i Alergologii (ADA) w Gdyni. Organizatorami wydarzenia, które odbyło się w dniach 9-11 lutego były: Katedra i Klinika Dermatologii, Wenerologii i Alergologii GUMed kierowana przez przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego i Naukowego ADA **prof. Romana Nowickiego**, Sekcja Dermatologiczna Polskiego Towarzystwa Alergologicznego (PTA) oraz Oddział Morski Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego.

W oficjalnym otwarciu udział wzięli przedstawiciele władz Uczelni: rektor **prof. Marcin Gruchała** oraz **prof. Edyta Szurowska**, prorektor ds. klinicznych, którzy pogratulowali prof. Nowickiemu jubileuszu 20-lecia Akademii oraz 40-lecia pracy naukowo-badawczej w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym. Kolejnym punktem wydarzenia było wręczenie

przez Rektora zespołowych nagród dydaktycznych II stopnia autorom monografii *ABC atopowego zapalenia skóry. AZS w pytaniach i odpowiedziach*. Następnie **prof. Maciej Kupczyk** z Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, prezydent PTA, wręczył dyplomy lekarzom zasłużonym dla Akademii Dermatologii i Alergologii oraz Sekcji Dermatologicznej PTA.

Wydarzenie odbyło się pod honorowym patronatem Rektora GUMed i obejmowało 10 interdyscyplinarnych sesji tematycznych, 6 warsztatów szkoleniowych, pokaz wybranych przypadków klinicznych oraz 2 sesje satelitarne. W konferencji wzięło udział ponad 200 lekarzy dermatologów, alergologów i pediatrów z całego kraju, 77 wykładowców z wielu ośrodków akademickich w Polsce, jak również zagraniczni eksperci z Białorusi i Ukrainy oraz 64 przedstawiciele 32 firm i wydawnictw medycznych.

Oficjalne otwarcie konferencji zostało poprzedzone blokiem praktycznych warsztatów szkoleniowych, które cieszyły się dużym zainteresowaniem uczestników. Tematyka warsztatów

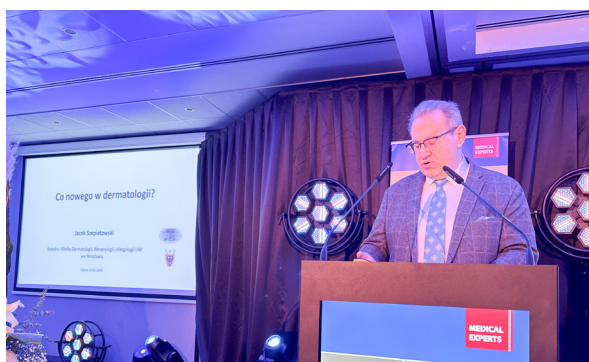
Laureaci zespołowej nagrody dydaktycznej II stopnia z prof. Edytą Szurowską i prof. Marcinem Gruchałą

obejmowała m.in. recepturę dermatologiczną, diagnostykę alergologiczną, choroby przenoszone drogą płciową, dermatoskopię, dermatochirurgię oraz leczenie dermatoz zapalnych, owrzodzeń podudzi i ran przewlekłych. Uroczystą inaugurację 20. ADA poprzedziły dwie sesje satelitarne pt. *Jak leczyć AZS?* i dwie sesje tematyczne pt. *Mikrobiom w AZS* pod przewodnictwem **prof. Wioletty Barańskiej-Rybak** z Katedry i Kliniki Dermatologii, Wenerologii i Alergologii GUMed oraz sesja poświęcona dermatoonkologii. Głównym tematem był problem czerniaka skóry, którego leczenie wymaga ścisłej współpracy doświadczonego dermatologa, chirurga i onkologa. **Prof. Renata Zaucha** z Kliniki Onkologii i Radioterapii GUMed oraz **dr Kamil Drućis** z Kliniki Chirurgii Onkologicznej, Transplantacyjnej i Ogólnej GUMed podzielili się z uczestnikami wiedzą na temat możliwości leczenia czerniaka w zależności od stopnia zaawansowania tego nowotworu.

Po zakończeniu części oficjalnej prof. Roman Nowicki wygłosił pierwszy wykład sesji inauguracyjnej poświęcony dwudziestoletniej historii ADA oraz jubileuszowi Sekcji Dermatologicznej PTA powołanej 25 czerwca 2004 r. w Łodzi. Warto odnotować, że spotkania naukowo-szkoleniowe PTA stały się cykliczną inicjatywą Sekcji Dermatologicznej. Temat jubileuszowy kontynuował **prof. Jerzy Kruszewski** z Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, który uczestniczył we wszystkich spotkaniach ADA. Prelegent podzielił się z uczestnikami konferencji swoimi wspomnieniami, a także podkreślił, że Sekcja Dermatologiczna PTA pod przewodnictwem prof. Nowickiego należała w minionych latach do najbardziej aktywnych sekcji tego towarzystwa naukowego.

Kolejne wykłady w sesji inauguracyjnej przebiegały pod wspólnym hasłem *Co nowego?*. Nowości w alergologii przedstawił prof. Kupczyk. Prezydent elekt PTA **prof. Radosław Gawlik** ze Śląskiego Uniwersytetu Medycznego omówił standardy postępowania w anafilaksji, podkreślając, że ważne jest, aby wszyscy pacjenci zagrożeni reakcją anafilaktyczną mieli dostęp do adrenaliny do samodzielnego wstrzykiwania. Szybkie i prawidłowe podanie adrenaliny może bowiem uratować uczulonego pacjenta. Rolę leków biologicznych w chorobach alergicznych omówił **prof. Marcin Moniuszko** z Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, który wskazał, że ostatnie lata można określić mianem złotego czasu dla terapii chorób alergicznych i astmy. Coraz mocniej ugruntowuje się wiedza na temat skuteczności dostępnych także w Polsce nowych leków biologicznych wprowadzanych do terapii astmy, pokrzywki przewlekłej, atopowego zapalenia skóry czy wrodzonego obrzęku naczynioruchowego. **Prof. Arkadiusz Jawień** z Collegium Medicum w Bydgoszczy (UMK w Toruniu) wygłosił prelekcję pt. *Co nowego w leczeniu ran przewlekłych?*.

Drugiego dnia wydarzenia w sesji porannej **prof. Jacek Szepietowski** z Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu wygłosił z kolei wykład pt. *Co nowego w dermatologii?*. Wskazał, że obecnie wprowadza się szereg nowych opcji terapeutycznych, które zmieniają życie pacjentów. Prawie każdy miesiąc w dzisiejszej dermatologii przynosi nowości zarówno w zakresie poznawania mechanizmów

Prof. Jacek Szepietowski, prezes PTD

molekularnych dermatoz, jak i opcji leczniczych. To czyni dermatologię jedną z najbardziej dynamicznie rozwijających się i ciekawych dyscyplin medycznych.

Pokaz przypadków klinicznych tradycyjnie cieszył się dużym zainteresowaniem i wzbudził burzliwą dyskusję. W sesji *Alergologia* szczególne zainteresowanie wzbudziły wykłady **prof. Macieja Kaczmarek** z Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku oraz **prof. Ryszarda Kurzawy** z Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc – Oddział Terenowy im. Jana i Ireny Rudników w Rabce-Zdroju, którzy poruszyli trudny problem alergii pokarmowej. Nierozpoznana alergia pokarmowa może wpływać niekorzystnie na przebieg AZS i zaburzać skuteczność leczenia tej choroby, zwłaszcza u pacjentów w wieku rozwojowym. Prof. Jerzy Kruszewski podzielił się swoimi bogatymi doświadczeniami z codziennej praktyki, omawiając różne przypadki kliniczne i zwracając uwagę na konsekwencje niewłaściwej, „alternatywnej” diagnostyki alergologicznej. **Prof. Grzegorz Porębski** z Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego w tym roku po raz kolejny przedstawił nowe możliwości leczenia wrodzonego obrzęku naczynioruchowego (HAE), tym razem skupiając się na długoterminowym leczeniu profilaktycznym (ang. *long-term prophylaxis*, LTP), polegającym na regularnym stosowaniu leków, które zmniejszają obciążenie chorobą poprzez zapobieganie atakom. Na zakończenie sesji prof. Nowicki przedstawił nowe możliwości leczenia przewlekłej pokrzywki spontanicznej (CSU) przy użyciu remibrutyne – wysoce selektywnego, drobnocząsteczkowego inhibitora kinazy tyrozynowej Brutona.

Sesja *Atopowe zapalenie skóry* była poświęcona w całości tej najczęstszej dermatozie zapalnej wieku dziecięcego. Skuteczna terapia atopowego zapalenia skóry powinna gwarantować optymalną kontrolę choroby, zapobiegać jej zaostrzeniom oraz poprawiać jakość życia pacjentów. W dobie terapii biologicznych nie należy zapominać o potrzebie pielęgnacji skóry oraz miejscowego leczenia przeciwzapalnego, na co zwrócił uwagę w swoim wykładzie prof. Roman Nowicki. **Prof. Magdalena Trzeciak** z Katedry i Kliniki Dermatologii, Wenerologii i Alergologii GUMed oraz prof. Maciej Kupczyk przedstawili nową opcję terapeutyczną w AZS, jaką jest tralokinumab – przeciwciało monoklonalne skierowane przeciwko IL-13,

lek biologiczny dostępny w Polsce od 2023 r. w ramach programu lekowego B.124 do leczenia ciężkiej postaci AZS u chorych od 12. roku życia. Kontrowersje związane ze stosowaniem immunoterapii alergenowej (AIT) w atopowym zapaleniu skóry poruszyła w swoim wykładzie **dr hab. Eliza Wasilewska** z Kliniki Alergologii i Pulmonologii GUMed.

Popołudniową część konferencji rozpoczęła sesja *Dermatologia*. W wykładzie inauguracyjnym **prof. Michał Żmijewski**, kierownik Katedry i Zakładu Histologii GUMed, przedstawił mitochondria jako ważny cel terapeutyczny w różnych chorobach skóry. Kolejne wykłady poświęcone były nowym możliwościom leczenia różnych dermatoz. Prof. Jacek Szepietowski przedstawił nowe perspektywy leczenia *hidradenitis suppurativa* (HS). Leczenie tej przewlekłej, zapalnej, nawracającej i wyniszczającej choroby skóry wymaga podejścia wielospecjalistycznego, z udziałem dermatologów i dermatochirurgów, a także lekarzy innych specjalności. Kolejni wykładowcy przedstawili najnowsze leki dostępne w Polsce, a **prof. Khrystyna Lishchuk-Yakymovych** z Uniwersytetu Medycznego we Lwowie przedstawiła wykład na temat objawów skórnych u pacjentów z wrodzonymi błędami odporności. Po swojej prelekcji ekspertka złożyła na ręce uczestników konferencji podziękowania za pomoc, jakiej Polacy udzielają walczącej Ukrainie.

Po raz pierwszy w programie ADA znalazła się sesja *Kliniczne implikacje starzenia się skóry*. W kolejnych wykładach sesji przedstawiono najczęstsze dermatozy osób starszych, w tym liszaj twardzinowy, choroby pęcherzowe, niektóre odmiany trądziku oraz nowotwory skóry. Kwestię zwiększonego ryzyka rozwoju nowotworów w starszym wieku omówiła w swoim wykładzie **prof. Małgorzata Sokolowska-Wojdyło** z Katedry i Kliniki Dermatologii, Wenerologii i Alergologii GUMed. Na problem świądu skóry w wieku podeszłym zwrócił uwagę **dr hab. Andrzej Jaworek** z Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego. Świąd starchy definiowany jest jako idiopatyczny, przewlekły świąd, występujący u osób powyżej 65. roku życia. Rozpowszechnienie świądu w tej grupie wiekowej dochodzi nawet do 70% populacji, co znacząco obniża jakość życia. Z kolei **prof. Cezary Kowalewski** z Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego przedstawił najnowsze możliwości diagnostyki liszaja twardzinowego, który najczęściej rozwija się

u kobiet w okresie pomenopauzalnym w okolicy anogenitalnej. Na istotne odmienności kliniczne oraz różnice w sposobie leczenia trądziku zwykłego i różowatego u osób starszych zwróciły uwagę prof. Wioletta Barańska-Rybak z Katedry i Kliniki Dermatologii, Wenerologii i Alergologii GUMed oraz **prof. Barbara Zegarska** z Collegium Medicum w Bydgoszczy (UMK w Toruniu).

W ostatniej sesji drugiego dnia konferencji pt. *Alergologia dziecięca* powrócono do problemu chorób dermatologicznych w najmłodszej grupie wiekowej. Poruszany już wcześniej problem alergii pokarmowej w atopowym zapaleniu skóry kontynuowała w swoim wykładzie **dr hab. Katarzyna Plata-Nazar** z Katedry i Kliniki Pediatrii, Gastroenterologii, Alergologii i Żywienia Dzieci GUMed, która przypomniała, że u ok. 30% niemowląt oraz małych dzieci z AZS rozpoznaje się współistniejącą alergię pokarmową, najczęściej na białka mleka krowiego. W sesji znalazło się miejsce dla rzadkich chorób wieku dziecięcego. Gość konferencji, **prof. Oleg Pankratov** z Uniwersytetu Medycznego w Mińsku, zademonstrował przypadek 6-letniej dziewczynki z linią IgA-pęcherzową dermatozą i omówił aktualne możliwości terapeutyczne tej jednostki chorobowej. **Prof. Magdalena Lange** z Katedry i Kliniki Dermatologii, Wenerologii i Alergologii GUMed przedstawiła natomiast najczęstsze postaci mastocytozy u dzieci z uwzględnieniem objawów klinicznych, diagnostyki oraz ryzyka anafilaksji.

W przerwach pomiędzy wykładami uczestnicy wydarzenia mieli możliwość zapoznania się z ofertami wydawnictw oraz firm farmaceutycznych i medycznych. Ostatni dzień spotkania przypadł w XXXI Światowym Dniu Chorego, zatem odbyło się wówczas konsylium niedzielne z udziałem wielu wykładowców świeckich i duchownych, którzy akcentowali potrzebę holistycznego podejścia do chorego, uwzględniającego zarówno aspekt biologiczny, psychospołeczny, jak i duchowy.

Następna edycja konferencji odbędzie się 7 lutego 2025 r. w Gdyni. ■

DR ELŻBIETA GRUBSKA-SUCHANEK
PROF. ROMAN NOWICKI

fot. archiwum prywatne

Zaszczeni dla Akademii Dermatologii i Alergologii

Rozmawiali o chorobach rzadkich

Pierwsza edycja Studenckiej Konferencji Chorób Rzadkich, zorganizowana 29 lutego w audytorium im. prof. Zdzisława Kieturakisa w CMI GUMed, zgromadziła studentów różnych kierunków zainteresowanych tematyką chorób rzadkich. Organizatorem spotkania było Studenckie Koło Naukowe Chorób Rzadkich. Konferencja rozpoczęła się wykładem inauguracyjnym wygłoszonym przez **prof. Jolantę Wierzbę** z Zakładu Pielęgniarstwa Internistyczno-Pediatrycznego.

Program wydarzenia został wzbogacony o historię życia z chorobą rzadką, opowiedzianą przez **Przemysława Burmera**, prezesa Fundacji *Rare Diseases*. Spotkanie skupiło się na wymianie wiedzy, prezentacji przypadków przez studentów oraz budowaniu społecznej świadomości na temat chorób rzadkich.

Uczestnicy mieli okazję wysłuchać wykładów ekspertów oraz dowiedzieć się więcej na temat diagnostyki, leczenia i opieki nad pacjentami z chorobami rzadkimi, a także sprawdzić swoją wiedzę w quizie z wiedzy o tego rodzaju schorzeniach.

Wszyscy studenci prezentujący przypadki kliniczne byli przedstawicielami naszej Uczelni. Ze względu na wysoki poziom przygotowanych prezentacji oraz przybliżenie słuchaczom interesujących tematów każdy z nich został nagrodzony za udział w sesji studenckiej. ■

LENA GŁUSZKIEWICZ

Studentka V roku kierunku lekarskiego

fot. Paweł Sudara

Organizatorzy i uczestnicy konferencji

Doktoranci GUMed na konferencji EORTC

Doktoranci **Marika Frańczak** i **Patryk Mucha** z Katedry i Zakładu Biochemii w dniach 7-10 lutego z sukcesami uczestniczyli w 44. Międzynarodowej Konferencji w Marsylii, zorganizowanej przez European Organization for Research and Treatment of Cancer (EORTC) – Pharmacology and Molecular Mechanisms (PAMM) Group. Wydarzenie to stanowiło forum do prezentacji oraz dyskusji nad najnowszymi osiągnięciami onkologicznymi w dziedzinie farmakologii i mechanizmów molekularnych.

Patryk Mucha przedstawił wyniki swoich badań na plakacie pt. *Methylmalonic acid-novel onco-metabolite modulates tumor energy metabolism and progression*. Jego badania skoncentrowały się na roli kwasu metylomalonyowego

Marika Frańczak

Patryk Mucha

jako nowego onkometabolitu, wpływającego na metabolizm energetyczny nowotworów oraz ich progresję.

Marika Frańczak, nagrodzona za najlepszy plakat, zajmuje się natomiast badaniami nad inhibicją dehydrogenazy mleczanowej w tkankach międzybłoniaka złośliwego. Plakat zatytułowany *Combined Inhibition of LDH-A and GLUT-1: A Promising Strategy for Treatment of Malignant Mesothelioma* przedstawiał strategię leczenia międzybłoniaka złośliwego poprzez jednoczesne hamowanie LDH-A i GLUT-1. ■

MGR INŻ. PATRYCJA MASZKA

Dział Obsługi Programu IDUB

fot. archiwum prywatne

Seminarium WHO z udziałem prof. Tomasza Zdrojewskiego

Prof. Tomasz Zdrojewski, kierownik Zakładu Prewencji i Dydaktyki, 12 lutego uczestniczył w seminarium dotyczącym otyłości jako jednego z głównych współczesnych problemów zdrowotnych. Spotkanie odbyło się w siedzibie Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) w Genewie. Celem wydarzenia była prezentacja aktualnych działań WHO wobec epidemii otyłości oraz wymiana poglądów z ekspertami z sześciu krajów z inicjatywy COPE.

Na spotkaniu WHO reprezentowali **dr Francesco Branca**, dyrektor Departamentu Żywności i Bezpieczeństwa Żywności,

oraz **dr Bente Mikkelsen**, dyrektor Departamentu Chorób Niezakaźnych. Uczestnicy spotkania, zarówno eksperci, jak i wysocy rangą urzędnicy, zgodnie poparli inicjatywę prof. Zdrojewskiego dotyczącą pogłębienia analiz naukowych nad realnym wpływem otyłości na choroby zakaźne.

– *Wpływ otyłości na choroby niezakaźne wydaje się mocno niedoszacowany. Opracowanie nowych modeli ma być przedmiotem dalszych kontaktów z kierownictwem WHO ds. nauki* – mówił **prof. Tomasz Zdrojewski**. ■

Prof. Tomasz Zdrojewski (w środku) oraz uczestnicy i uczestniczki seminarium WHO | fot. archiwum prywatne

O Gdańskich Dniach Zdrowia

Już w dniach 17-19 kwietnia w Audytorium im. prof. Kieturakisa odbędą się IV Gdańskie Dni Zdrowia. Konferencja stanowi forum dla prezentacji najnowszych badań, wymiany doświadczeń i dyskusji na temat przyszłości medycyny i ochrony zdrowia. Z tej okazji o historii Gdańskich Dni Zdrowia z dr hab. Marleną Robakowską, prof. uczelni z Zakładu Zdrowia Publicznego i Medycyny Społecznej, dr Martą Gallas z Kliniki Kardiologii UCK oraz mgr Moniką Serkowską, doktorantką w Katedrze i Klinice Pediatrii, Gastroenterologii, Alergologii i Żywności Dzieci, rozmawia Emilia Skrzypkowska, studentka pielęgniarstwa I stopnia, koordynatorka ds. promocji IV Gdańskich Dni Zdrowia, członkini SKN *Interdyscyplinarne Zarządzanie Opieką Zdrowotną*.

**Skąd wziął się pomysł na za-
inicjowanie Gdańskich Dni
Zdrowia?**

M.R.: Inspiracja do powstania GDZ wyszła z SKN *Interdyscyplinarne Zarządzanie Opieką Zdrowotną*. Rozmowy toczono podczas spotkań SKN i publikacje, które powstały w jego ramach, w 2019 r. skłoniły mnie i moich współpracowników do stworzenia konferencji łączącej możliwie wiele dyscyplin. SKN to miejsce spotkań wszystkich osób zainteresowanych tematyką zarządzania w ochronie zdrowia. Członkowie SKN propagują interdyscyplinarne podejście do tej tematyki, promują niestandardowe metodyki oraz innowacyjne techniki zarządzania. ➔

M.S.: Od początku zależało nam i do tej pory zależy na integracji i wymianie doświadczeń dotyczących ważnych tematów między różnymi grupami interesariuszy. Chcieliśmy również podkreślić, że zdrowie to nie tylko medycyna, ale też współpraca interdyscyplinarna – nie tylko lekarz, ale również pielęgniarka, psycholog, fizjoterapeuta, prawnik, ekonomista czy informatyk odgrywają bardzo ważną rolę w całym systemie.

M.G.: Zależy nam na integracji środowiska akademickiego – zarówno studentów i doktorantów, jak i pracowników naukowych i praktyków – z innymi badaczami i ośrodkami. Ich współpraca jest niezbędna do wdrażania efektywnych działań.

Co w historii Gdańskich Dni Zdrowia było największym wyzwaniem?

M.R.: Największym wyzwaniem była organizacja pierwszych GDZ w czerwcu 2021 r. Uczyliśmy się na błędach, studenci poznawali ograniczenia związane z zarządzaniem czasem. To był okres pełen wyzwań, jednak wszystko udało się znakomicie.

M.S.: Zdecydowanie pierwsza edycja GDZ. Na dobrą sprawę czterem osobom w dwa–trzy miesiące udało się zorganizować trzydniową konferencję *online*, w której udział wzięło przeszło 15 prelegentów z różnych środowisk. To była akcja typu „teraz albo nigdy”, która nie udałaby się bez zaangażowania Marleny Robakowskiej, Marty Gallas i Katarzyna Barańskiej.

M.G.: Organizując pierwsze Gdańskie Dni Zdrowia, mieliśmy bardzo mało czasu na realizację ambitnych planów. Często zdzwaniałyśmy się kilka razy dziennie o różnych porach, żeby dogrywać szczegóły, tak by wszystko zostało dopięte na ostatni guzik. Dały nam się we znaki także zdarzenia losowe, na które nie byliśmy przygotowani, ale mamy nadzieję, że uczestnicy nie odczuli ich skutków.

Co wyróżnia Gdańskie Dni Zdrowia na tle innych wydarzeń naukowych?

M.R.: Wyróżnia nas kilka rzeczy, na pewno bardzo bliska i świetna współpraca interdyscyplinarna studentów z wielu kierunków naszej Uczelni oraz duże otwarcie na nowinki w zarządzaniu, które staramy się implementować do zarządzania w opiece zdrowotnej.

M.S.: Podkreśliłabym otwartość na nowości i różne tematy. Wszystko kiedyś musi się zdarzyć pierwszy raz. Poza tym konferencja nie dotyczy tylko medycyny, lecz zdrowia, a to jest dużo szersze pojęcie.

M.G.: Nie chcemy się ograniczać do perspektywy jednego ośrodka. Bardzo cenimy sobie wiedzę i doświadczenie płynące z różnych placówek ze świata, stąd decyzja o umiędzynarodowieniu GDZ.

Jakimi głównymi wartościami, motywami kierowali się organizatorzy przy tworzeniu Gdańskich Dni Zdrowia?

Od lewej: dr Marta Gallas, dr hab. Marlena Robakowska, prof. uczelni i mgr Monika Serkowska | fot. archiwum prywatne

M.R.: Założenie podstawowe dotyczyło interdyscyplinarności. Współpraca na rzecz optymalizacji organizacji i systemów może wpłynąć na poprawę efektywności w zakresie opieki zdrowotnej.

M.S.: Szersze spojrzenie na podejście do zdrowia i nawiązanie różnych form współpracy, wspólna dyskusja. Rozmawianie nie o odpowiedzialności jednostek i profesji, ale szukanie wspólnych rozwiązań niezależnie od wykonywanego zawodu.

M.G.: Na pewno integracja i pokazanie konieczności współpracy w ochronie zdrowia, zarówno w profesjach medycznych, jak i innych. Obecna definicja zdrowia zakłada nie tylko leczenie i profilaktykę, ale też wskazuje na to, jak ważny dla jego utrzymania jest odpowiedni styl życia.

Czyje wsparcie, finansowe i merytoryczne, okazało się najbardziej istotne i rozwijające dla tego wydarzenia?

M.R.: Muszę podkreślić, że pierwsza edycja była najbardziej spontaniczna, a oprócz patronatów i wsparcia Uczelni mieliśmy małe pole manewru. Natomiast z roku na rok zainteresowanie wydarzeniem znacząco rośnie, co wpływa na zwiększenie naszych możliwości. Bardzo ważnym aspektem była też nasza współpraca wewnętrzna.

M.S.: Już od początku organizacji drugiej edycji, która przebiegła znacznie spokojniej niż poprzednia, czuliśmy wsparcie władz Uczelni – rektora prof. Marcina Gruchały i prorektor ds. jakości kształcenia prof. Agnieszki Zimmermann. Nadchodzącą edycję wspiera także prorektor ds. klinicznych prof. Edyta Szurowska, a ponadto mamy też duże wsparcie merytoryczne dziekana WNoZ prof. Przemysława Rutkowskiego i organizacyjne kierownika Zakładu Zdrowia Publicznego i Medycyny Społecznej dr. hab. Łukasza Balwickiego, prof. uczelni oraz dr. Daniela Ślęzaka z Zakładu Ratownictwa.

M.G.: Na pewno bardzo ważne było rozplanowanie działań tak, aby na wszystko wystarczyło czasu – odpowiedzi potencjalnych prelegentów, patronaty, organizację zaplecza. O innych czynnikach można by opowiadać godzinami.

Jakie opinie o Gdańskich Dniach Zdrowia mają uczestnicy konferencji? Może są jakieś inspirujące historie lub ludzie, którzy mieli szczególny wpływ na kształt i formę tego wydarzenia?

M.R.: Cieszy nas rosnące zainteresowanie konferencją, jak i grono stałych bywalców, zarówno wśród studentów, jak i profesjonalistów.

M.S.: Na pewno zdarzały się problemy techniczne, ale generalnie nie słyszeliśmy do tej pory negatywnych komentarzy na temat GDZ.

M.G.: Odbiór prelegentów jest bardzo pozytywny, co bardzo nas cieszy.

Jaki wpływ na społeczność naukową i medycyną mogą mieć Gdańskie Dni Zdrowia?

M.R.: Konferencja może mieć wpływ na promowanie interdyscyplinarności i jej upowszechnienie w ochronie zdrowia, co ma na celu usprawnienie przebiegu wielu procesów.

M.S.: Na pewno istotne jest pokazanie, że każda specjalizacja ma znaczenie. Ważna jest nie tylko medycyna naprawcza, ale również profilaktyka, badania kliniczne, międzydziedzinowa współpraca, nowinki technologiczne czy przełamywanie barier w komunikacji.

M.G.: Co więcej, konferencja może mieć znaczący walor integracyjny, pozwalający na nawiązanie współpracy w przyszłości.

Czy są już plany na przyszłe konferencje? Jakie są nowe kierunki, którymi można zająć się w najbliższych latach?

M.R.: W najbliższych latach planuję ukierunkowanie konferencji również na AI, co w zakresie systemów zarządczych i podejmowania decyzji może w dość specyficzny sposób wpłynąć na rynek opieki zdrowotnej.

Dziękuję za rozmowę i życzę nam, aby nowa nadchodząca edycja była równie wspaniała jak poprzednie. ■

O nowych wyzwaniach dla metropolii

Podsumowanie prac nad strategią działań metropolii do 2030 r., pakiet inwestycji w nowej perspektywie unijnej, ustawa metropolitalna, a także współpraca biznesu ze środowiskiem naukowym i samorządowym to główne tematy X Metropolitalnego Spotkania Noworocznego, które odbyło się 15 lutego w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

Metropolia to współpraca wielu środowisk

Spotkanie noworoczne zgromadziło nie tylko prezydentów, burmistrzów, starostów i wójtów z Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot (OMGGS), ale także posłów, senatorów oraz przedstawicieli świata biznesu i gospodarki. W spotkaniu uczestniczyły też władze rektorskie uczelni członkowskich FarU, w tym **prof. Marcin Gruchała**, rektor GUMed, przewodniczący Zgromadzenia Związku Uczelni Fahrenheita, i **prof. Edyta Szurowska**, prorektor ds. klinicznych GUMed. O ważnej roli metropolii w koordynowaniu polityk publicznych mówiła **Beata Rutkiewicz**, wojewoda pomorska, która przedstawiła najważniejsze cele i wyzwania na najbliższy rok. W imieniu środowiska akademickiego głos zabrał prof. Gruchała.

– *Bardzo dziękuję wszystkim Państwu, środowisku samorządowemu, gospodarczemu i obywatelskiemu, za ogromne wsparcie i życzliwość, z jaką spotkała się idea stworzenia Związku Uczelni Fahrenheita. To pokazuje, że na Pomorzu lubimy idee, które łączą* – mówił **prof. Marcin Gruchała**. – *Liczę, że wesprą Państwo*

Rektor GUMed prof. Marcin Gruchała

także zmiany legislacyjne, pozwalające utworzyć federację, o które jako Związek aktywnie zabiegamy.

O tym, jak wygląda współpraca biznesu z nauką i samorządami, opowiadał **Zbigniew Canowiecki**, przewodniczący Konwentu Gospodarczego przy Związku Uczelni Fahrenheita, a także **Jakub Kaszuba**, który przedstawił założenia i efekty działań Think Tanku Metropolia, powołanego rok temu. Drugi z prelegentów przedstawił wizję oraz kierunki rozwoju OMGGS wypracowane przez zespoły robocze, a następnie omówił trzy projekty, które mają przyczynić się do urzeczywistnienia tej wizji.

Strategia do 2030 r. i pakiet inwestycji w nowej perspektywie

To już dziesiąte spotkanie czterech kluczowych środowisk współpracujących metropolii: samorządu i administracji rządowej, samorządu gospodarczego, przedstawicieli nauki i środowiska obywatelskiego. Wydarzenie było okazją do podsumowania prac nad strategią OMGGS, która określa najważniejsze działania dla metropolii na najbliższe lata. Wśród nich znalazły się takie zagadnienia jak klimat i przestrzeń, sprawny transport oraz wykorzystanie potencjału gospodarczego i społecznego. Omówione zostały również kolejne inwestycje. W ramach nowej perspektywy unijnej metropolia zrealizuje ponad sto projektów. Będą to m.in. budowa i przebudowa węzłów integracyjnych, budowa linii tramwajowej, dróg rowerowych i buspasów, wsparcie psychoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży, termomodernizacja szkół, przedszkoli i budynków komunalnych,

powiększenie powierzchni zielonej, domy dziennego pobytu, świetlice i kluby dla seniorów, a także wsparcie dla imigrantów. Dofinansowanie unijne z programów regionalnych i krajowych wyniesie ponad 1,23 mld zł.

Jednym z priorytetowych działań na 2024 r. jest ustawa metropolitalna, o którą samorządy z Pomorza zabiegają od niemal ośmiu lat (więcej informacji na ten temat można znaleźć pod adresem tiny.pl/dmtsv). Projekt ustawy, jako senacka inicjatywa ustawodawcza, trafił do Sejmu, gdzie spędził dwa lata w tzw. zamrażarce sejmowej. Na początku zeszłego roku posłowie zdecydowali o odrzuceniu projektu w pierwszym czytaniu. ■

DR N. HUM. JOANNA ŚLIWIŃSKA
Rzeczniczka prasowa GUMed

fot. Grzegorz Mehring/gdansk.pl

Kobiecym głosem o nauce

15 lutego po raz pierwszy w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym obchodziliśmy Międzynarodowy Dzień Kobiet i Dziewcząt w Nauce. Święto to zainspirowało studentki IV roku kierunku lekarskiego, członkinie SKN Patofizjologii – **Julię Franceson**, **Martynę Padzik** i **Aleksandrę Oleś** – do organizacji międzypokoleniowego spotkania, podczas którego trójmiejskie badaczki podzieliły się doświadczeniami i dobrymi radami z młodszymi koleżankami, rozważającymi ścieżkę kariery naukowej. Wydarzenie odbyło się w murach Atheneum Gedanense Novum.

Ekspertki głos w spotkaniu zabrały: **prof. Anna Żaczek**, prodyżkan Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii UG i GUMed, p.o. dyrektora Instytutu Biotechnologii Medycznej

i Onkologii Doświadczalnej, kierująca Zakładem Onkologii Translacyjnej, **prof. Ewa Łojkowska**, kierująca Zakładem Ochrony i Biotechnologii Roślin UG, **dr hab. Danuta Gutowska-Owsiak**, prof. UG, kierująca Pracownią Immunologii Doświadczalnej i Translacyjnej Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii UG i GUMed, **dr Izabella Kuźmiuk-Glembin** z Katedry i Kliniki Nefrologii, Transplantologii i Chorób Wewnętrznych, **dr Katarzyna Kosznik-Kwaśnicka** z Zakładu Mikrobiologii Lekarskiej oraz **dr hab. inż. Katarzyna Siuzdak**, **prof. IMP PAN** z Instytutu Maszyn Przepływowych PAN w Gdańsku.

Na wstępie przyjrzelśmy się statystykom obrazującym nierówności w przestrzeni naukowej, zapoznaliśmy się też ze sposobami mającymi na celu przeciwdziałanie tym nierównościom, takimi jak wdrażanie planów równości płci czy systemowe rozwiązania wspierające rozwój naukowy kobiet (np. programy stypendialne). W toku kolejnych wystąpień okazało się, że choć zaproszone do dyskusji badaczki zajmują się na co dzień różnymi dziedzinami nauki, pracują na różnych stanowiskach i w różnych instytucjach, to na swojej drodze napotkały wiele podobnych problemów, związanych m.in. z godzeniem życia rodzinnego i pracy akademickiej. Wielokrotnie podkreślały również, że za każdym, nawet najbardziej spektakularnym sukcesem stoi

Prof. Ewa Łojkowska podczas wykładu

MARTYNA PADZIK

Studentka IV roku kierunku lekarskiego,
SKN Patofizjologii

Było to pierwsze wydarzenie organizowane przez nas w ramach działalności Studenckiego Koła Naukowego Patofizjologii. Naszym głównym założeniem było zmotywowanie studentek i studentów do działalności badawczej i pokazanie, że mimo różnych przeciwności sukces jest w zasięgu naszych możliwości. Dowiodły tego opowieści zaproszonych badaczek z trójmiejskich uczelni, które pokazały nam różnorodność nauki i szerokie spektrum możliwości, jakie daje działalność naukowa. Z niecierpliwością czekamy na kolejne edycje!

wiele wcześniejszych prób, a niekiedy również trudnych decyzji i niepowodzeń.

Niezwykle ciekawy i inspirujący komentarz przygotowała dla uczestniczek współpracująca z GUMed psycholożka **Danuta Ročławska**, która od wielu lat pomaga organizacjom dbać o dobrostan pracowników. W nawiązaniu do historii i doświadczeń badaczek starała się zwrócić uwagę na te zasoby, talenty i możliwości, z których kobiety mogą czerpać, aby iść własną drogą i skutecznie wzmacniać swoją pozycję w świecie nauki. Jedną z nich jest budowanie wzmacniającej sieci relacji i integracja kobiecego środowiska naukowego – właśnie ta idea przyświecała organizatorkom spotkania. Żywa dyskusja trwająca jeszcze długo po jego zakończeniu to dowód na to, że pomysł był trafiony, a inicjatywa z pewnością doczeka się kontynuacji.

– *Inspirujące słowa i historie, którymi podzieliły się z nami doświadczone badaczki podczas spotkania, pokazują, że droga do sukcesu wymaga nie tylko determinacji każdej i każdego z nas,*

Dr hab. Aleksandra Rutkowska

ale też szeroko zakrojonej współpracy – mówiła **dr hab. Aleksandra Rutkowska**, laureatka programu L'Oréal-UNESCO Dla Kobiet i Nauki. – *Wsparcie międzypokoleniowe, jakie mogliśmy obserwować w trakcie spotkania i które towarzyszy nam w naszej codziennej pracy, to klucz do budowania silnych fundamentów dla przyszłych badaczek i badaczy.*

Wydarzenie zostało objęte patronatem Rektora Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego i odbyło się przy wsparciu Biura ds. Programu IDUB. Nad jego organizacją czuwały **dr hab. Anna Wardowska** z Katedry i Zakładu Fizjopatologii, opiekunka SKN Patofizjologii, oraz **dr hab. Aleksandra Rutkowska** z Zakładu Anatomii i Neurobiologii. ■

DR N. SPOŁ. AGNIESZKA ANIELSKA

Koordynatorka ds. popularyzacji nauki,
Centrum Analiz Biostatystycznych i Bioinformatycznych

fol. Paweł Sudara

Uczestniczki spotkania

Wysoka frekwencja na lutowych MSM

Niemal 300 uczniów z Trójmiasta i okolic Gdańska obecnych na sali oraz kilkanaście szkół uczestniczących *online* – to frekwencja kolejnych *Młodzieżowych Spotkań z Medycyną*, które odbyły się 21 lutego w murach naszej Uczelni.

Spotkanie tradycyjnie rozpoczęło się wykładem uczniowskim, podczas którego **Anastazja Wojtukiewicz**, uczennica VI LO w Gdyni, przybliżyła zagadnienie konsekwencji nadużywania alkoholu. Następnie młodzież wysłuchała wykładu **prof. Beaty Lipskiej-Ziętkiewicz** z Katedry i Zakładu Biologii i Genetyki Medycznej dotyczącego badań genetycznych. Jako drugi zaproszony ekspert swoją prezentację wygłosił

prof. Roman Nowicki, kierownik Katedry i Kliniki Dermatologii, Wenerologii i Alergologii, który omówił bliskie młodym osobom zagadnienia dbania o skórę.

Program spotkania przewidywał po każdym wykładzie sesję pytań i odpowiedzi. W ich trakcie uczniowie zadawali wiele pytań, uzyskując od specjalistów odpowiedzi i wyjaśnienia interesujących ich zagadnień. ■

DR HAB. ANNA KORZON-BURAKOWSKA
Zakład Prewencji i Dydaktyki

Uczestnicy i organizatorzy *Młodzieżowych Spotkań z Medycyną* | fot. Paweł Sudara

Trzecie spotkanie Klubu Kobiet FarU

Niemal po brzegi wypełniona została sala im. prof. Zdzisława Kieturakisa w Centrum Medycyny Inwazyjnej UCK podczas zorganizowanego 19 lutego trzeciego spotkania Klubu Kobiet FarU. Uczestniczki i (nieliczni) uczestnicy wydarzenia mogli wysłuchać wykładów o zmianach w języku i dbaniu o równowagę między życiem prywatnym i pracą, a także – co nie mniej istotne – porozmawiać w kulisach i wymienić się doświadczeniami.

Stowarzyszenie Klub Kobiet FarU powołały rok temu pracownice trzech trójmiejskich uczelni – GUMed, PG i UG – w celu promowania wiedzy o równości płci, przeciwdziałaniu dyskryminacji, ale również po to, by stworzyć platformę wymiany informacji, wypracowywać formy wzajemnego wsparcia i współpracy.

Na wstępie prorektorka ds. klinicznych **prof. Edyta Szurowska** przywitała gości w imieniu władz GUMed. Głos zabrali także przedstawiciele pozostałych uczelni FarU – rektor UG **prof. Piotr Stepnowski** i rektor PG **prof. Krzysztof Wilde**. Władze wszystkich uczelni zadeklarowały szerokie wsparcie dla Klubu, życząc Stowarzyszeniu dalszego rozwoju. W podobnym tonie wypowiedziały się także reprezentująca władze samorządowe prezydentka Gdańska **Aleksandra Dulciewicz** i członkini Zarządu Województwa Pomorskiego **Hanna Zych-Cisoń**. W imieniu Zarządu Klubu Kobiet FarU gości przywitały prezeska **prof. Ewa Łojkowska** i wiceprezeska **prof. Małgorzata Myśliwiec**.

Jako sukces należy postrzegać fakt, że na widowni zasiadały nie tylko członkinie Klubu Kobiet FarU oraz naukowczynie i pracowniczki gdańskich uczelni, ale także przedstawicielki

jednostek samorządowych oraz decydentki, interesariuszki GUMed i UCK, prezeski i dyrektorki pomorskich firm, m.in.: posłanka na Sejm RP **Wioleta Tomczak**, zastępczyni prezydentki Gdańska **Monika Chabior**, wiceprezydentka Gdyni **Katarzyna Gruszecka-Spychała**, zastępczyni dyrektor Związku Uczelni Fahrenheita **Katarzyna Zygmunt**, dyrektorka Zarządu Abbott Poland **Sylvia Borowska-Kurek**, dyrektorka PPNT Gdynia **Anna Borkowska**, dyrektorka CSW Łaźnia **Jadwiga Charzyńska**, prezeska Stowarzyszenia Kobiet Gospodarki Morskiej i Handlu **Wanda Dobrowolska-Parfieńczyk**, prezydentka Lions Klub Amber **Alicja Dudaniec**, dyrektorka Teatru Szekspirowskiego **Agata Grenda**, wiceprezeska Fundacji *Theatrum Gedanense* **Justyna Limon**, prawniczka w Kancelarii Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu w latach 1993–2018 **Magdalena Krzyżanowska-Mierzewska**, prezeska Fundacji *Nasz Przyjazny Dom* **Monika Lewandowska**, zastępczyni Dyrektora Centrum Nauki Hevelianum **Anna Morawska**, dyrektorka Gdańskiego Klubu Biznesu **Dorota Sobieniecka**, członkini Rady Programowej Open Eyes Economy Summit oraz Kongresu Solidarni w Rozwoju **Ewa Sowińska**, koordynatorka Programu Naukowego L'Oréal Polska dla Kobiet i Nauki **Barbara Stępień**, dyrektorka Gdańskiego Oddziału American Chamber of Commerce **Barbara Stepnowska**, dyrektorka Muzeum Uniwersytetu Gdańskiego **Marta Szaszkiwicz**, przewodnicząca Pomorskiego Zespołu ds. Kobiet i prezeska Zarządu Pomorskiego Związku Pracodawców Lewiatan **Jolanta Szydłowska**, zastępczyni dyrektora Muzeum Gdańska **Ewa Szymańska**, dyrektorka Biblioteki Gdańskiej PAN **Anna Walczak**, dziekan Izby Radców Prawnych **Magdalena Witkowska** i wiele innych...

O ideach przyświecających powołaniu Klubu Kobiet FarU i jego krótkiej historii opowiedziała prezeska prof. Ewa Łojkowska.

Stało się już zwyczajem, że spotkaniom Klubu towarzyszą prezentacje i wykłady, które odnoszą się tematycznie do idei statutowych Stowarzyszenia. Tym razem listę prelegentów

Dr hab. Michał Rusinek, prof. UJ

otworzył literaturoznawca i sekretarz Fundacji im. Wisławy Szymborskiej **dr hab. Michał Rusinek, prof. UJ**, którego zapowiedziała prorektorka ds. dydaktycznych GUMed **prof. Agnieszka Zimmermann**.

Wykład prof. Rusinka dotyczył ostatnich transformacji języka, które wynikają z gwałtownych zmian w strukturze społecznej otaczającego nas świata. Prelegent zwrócił uwagę na fakt, że obecnie stosowane nazwy generyczne, czyli obejmujące przedstawicieli jakiejś grupy bez względu na ich płeć, nie są inkluzywne i nie pozwalają na zaznaczenie odmienności: – *Świat jawi nam się dziś jako o wiele bardziej różnorodny, niż jawił się naszym rodzicom czy dziadkom i babciom. Społeczeństwa, które postrzegaliśmy jako jednorodne monolity, okazały się złożone z grup do tej pory niewidocznych lub marginalizowanych, które domagają się dostrzeżenia ich odrębności, ale i przynależności.* Profesor zaznaczył rangę współlistnienia różnorodności w sferze języka oraz prawo do decyzji i wyboru, jakie nazwy i formy są właściwe dla poszczególnych osób/grup. Jak zauważył, dotyczy to także feminatywów: – *Jesli któraś z pań nie życzy sobie używania form żeńskich w rozmowie z nią, to nie używajmy ich, szanujmy czyjąś wolę.* – Prelegent zachęcał jednak do stosowania tych form, bo tylko w taki sposób możemy się z nimi oswoić i na powrót przyjąć je do języka codziennego.

Uczestniczki i (nieliczni) uczestnicy spotkania

Prof. Rusinek przypomniał, że język polski rozwijał się w społeczeństwie patriarchalnym, w którym kobieta postrzegana była jako istota słabsza, bierna, rzadziej obecna w sferze publicznej niż mężczyzna. Zauważył, że te normy społeczne są już nieaktualne, zatem stosowane formy generyczne działają na niekorzyść kobiet, gdyż opisują świat, którego już nie ma, a tym samym spowalniają zmiany społeczne. Widać to na przykładzie niektórych przysłów przyjmowanych jako „odwieczne prawdy”, a w rzeczywistości utrwalających stereotypy, np. cechy charakteru przypisywane płci żeńskiej.

Profesor zwrócił uwagę, że androcentryzm języka utrwała patriarchalną strukturę społeczną: – *Wszystko, co niemęskie, czyli na przykład kobiece czy neutralne genderowo, stanowi w tej optyce odchylenie od normy. Widać to szczególnie wyraźnie w komunikatach do ogółu społeczeństwa, które de facto kierowane są do jego męskich przedstawicieli.* – Jako językoznawca Profesor zauważył, że używanie form żeńskich i neutralnych płciowo to niełatwy proces (w szczególności w języku polskim), wymagający edukacji, tolerancji, empatii, przyzwyczajania i przełamania oporu przed nazwami trudniejszymi do wymówienia.

Prelegent podkreślił, że budzące dzisiaj wiele kontrowersji feminytaty występowały już w staropolszczyźnie, a ich upowszechnienie nastąpiło w XIX i XX w. Słowo „powstanka” zapisano na grobie bohaterki powstania styczniowego, zawody: „profesorka”, „lekarka” w poradniku językowym z 1904 r., w literaturze i dokumentach życia społecznego utrwalone zostały także formy: „świadkini”, „posłanka” (na sejm) „doktorka” i „magistra” (kobiety z tytułami naukowymi). Prof. Rusinek zaapelował w kwestii stosowania form żeńskich: – *Włączajmy je w obszar komunikacji tak, jak chcemy włączać słownictwo odnoszące się do innych grup. Feminytaty nie zmieniają automatycznie relacji społecznych, ale można wskazać obszary, w których rzeczywistość zwiększają szanse kobiet.*

Następnie goście i goście wysłuchali wykładu prodziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu **dr hab. Magdaleny Błażek, prof. uczelni**, którą przedstawiła druga prodziekan tego Wydziału

Współorganizatorki i prowadzące spotkanie prof. Ewa Łojkowska i prof. Małgorzata Myśliwiec

Dr hab. Magdalena Błażek, prof. uczelni

prof. Aleksandra Gaworska-Krzemińska. Prof. Magdalena Błażek, psycholog z Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego i zastępca rzecznika ds. równego traktowania i przeciwdziałania mobbingowi w Uniwersytecie Gdańskim, na początku odniosła się do wykładu prof. Michała Rusinka, mówiąc, że sama woli o sobie mówić „psycholog”, ale zgadza się, że każdy powinien mieć wybór i należy ten wybór szanować.

Prof. Błażek wygłosiła wykład pt. *Jak zachować balans i budować sens.* Zwróciła uwagę na to, jak ważne jest zabezpieczanie potrzeb, a nie wyłącznie zarządzanie w kryzysie. Definiując równowagę w życiu człowieka, podkreśliła jego kluczowe potrzeby: z jednej strony dążenia do samorozwoju, a z drugiej do bliskości, przyjaźni, miłości, dobrej relacji i komunikacji z innymi. Prelegentka zaznaczyła, że kultura zachodnia, w której żyjemy (kultura indywidualizmu), ceni szczególnie intelekt, na czym cierpi nienależycie zaspokajana sfera uczuciowości wyższej, która stanowi o jakości naszego życia.

Jako ważną umiejętność prof. Błażek wskazała adaptację – przystosowywanie się do świata i wpływanie na świat własnymi działaniami, tak aby, osiągając cele, sprawiać, by stawał się on lepszy: – *Słynnym „przecież zawsze tak było, po co to zmieniać”*

możemy scharakteryzować wiele procesów dziejących się w świecie, w naszych organizacjach [...]. Przystosowywanie świata do siebie, do słusznych idei, do dobrych pomysłów, zmienianie go nie jest wcale łatwą rzeczą, ale warto o to dbać, ponieważ z tego wpływu wynika też poczucie naszej podmiotowości – podkreśliła **prof. Błażek** (dopowiadając, że nie wyklucza, że do żeńskiej formy swojego zawodu kiedyś się przekona). Zaznaczyła też, że ważne jest zachowanie balansu pomiędzy naszą osobistą przeszłością (która nas ukształtowała, ale od której trzeba się też uwalniać), teraźniejszością (w której funkcjonujemy i którą kontrolujemy) i przyszłością (którą możemy kreować poprzez nasze plany).

Kolejnym ważnym aspektem życia człowieka, na który zwróciła uwagę słuchaczy prof. Błażek, jest równowaga ciała, duszy i psychiki. Oprócz zaspokajania potrzeb cielesnych należy dbać o stan zdrowia, sen i odżywianie, a także o potrzeby egzystencjalne. Profesor ostrzegła przed ignorowaniem potrzeb własnych na rzecz zaspokajania potrzeb większości, a także uleganiem potrzebom wykreowanym przez różnorodne branże (najczęściej dla zysku). Zwróciła też uwagę na kierowane do nas przekazy, np. mówiące o tym, że powinniśmy cały czas się czuć dobrze, które zamiast wzmacniać umiejętność samoregulacji uczuć osłabiają tylko naszą psychikę i odbierają prawo do doświadczania różnych stanów emocjonalnych.

Prof. Błażek zaprezentowała również koncepcję dobrostanu, *który musi zmienić swój wymiar z osobistego na globalny. Musimy zacząć zapobiegać szerzeniu się negatywności, wrogości, wykluczania, ale nie w taki sposób, że będziemy ludzi zapewniać o tym, że są cudowni [...]. Ludzie nie potrzebują zafalszowanego wizerunku świata* – przekonywała słuchaczki i słuchaczy.

Profesor odniosła się ponadto do sfery uczuciowości wyższej, w której zawierają się: empatia, prospołeczność, altruizm, gotowość do poświęceń, wdzięczność, a także umiejętność okazywania życzliwości i szacunku. Zespół cech wskazujących na wysoki poziom świadomości społecznej prof. Błażek nazwała „demokratyczną strukturą charakteru” przejawiającą się szacunkiem do wolności wyboru każdego człowieka i jego prawa do tego, by się różnił (ze względu na cechy, poglądy, ale też płeć, pochodzenie). Podkreślała także, że istotna jest umiejętność akceptowania rzeczy/faktów, innych ludzi (ale i siebie) takimi, jakimi są, ze wszystkimi ich niedoskonałościami. Podając receptę na zachowanie w życiu balansu i sensu, prof. Błażek mówiła też, jak ważna w życiu człowieka jest decyzyjność i umiejętność brania odpowiedzialności za własne decyzje, a także poczucie humoru i dystans, troska o zdrowie psychiczne, kształtowanie trwałych zainteresowań i relacji opartych na miłości i przyjaźni. Podsumowując zalecenia, ujęła je w hasło *know-do-be – wiedzieć, posiadać wiedzę; robić, zdobywać kompetencje i doświadczenia; starwać się ludźmi prezentującymi określone wartości, ukształtowanymi, dojrzałymi, zdolnymi do odpowiedzialności, do autentyczności, decyzyjności, współczucia.*

Prezydentka miasta Gdańska Aleksandra Dulciewicz

Na zakończenie części oficjalnej spotkania **prof. Maria Mendel**, przewodnicząca Wydziału Nauk Społecznych i Humanistycznych Gdańskiego Towarzystwa Naukowego, powiedziała o planach przygotowania publikacji dotyczącej udziału kobiet w kształtowaniu ruchu liberalno-demokratycznego w Gdańsku i Trójmieście. Zaapelowała do zgromadzonych pań o podzielenie się z nią informacjami o takich kobietach i ich historiach.

W drugiej części goście i gościnie przenieśli się z auli do kularów, gdzie przy poczęstunku długo jeszcze rozmawiano i nawiązywano międzyuczelniane relacje w przyjaznej i luźnej atmosferze. Gratulujemy **prof. Małgorzacie Myśliwiec**, **prof. Aleksandrze Gaworskiej-Krzemińskiej** i **Ewie Kiszce** sukcesu organizacyjnego. ■

MAGDALENA NIECZUJA-GONISZEWSKA
Rzeczniczka prasowa UG

MAŁGORZATA OMILIAN-MUCHARSKA
Redaktorka naczelna „Gazety GUMed”

fot. Paweł Sudara

Zgromadzeni w sali im. prof. Zdzisława Kieturakisa

Alma w FarU. Uroczystości podsumowujące

W Bibliotece Uniwersytetu Gdańskiego w dniach 14-15 marca zorganizowane zostały uroczystości związane z wdrożeniem systemu bibliotecznego Alma i wyszukiwarki Primo w Bibliotekach FarU oraz w Bibliotece Europejskiego Centrum Solidarności.

Uroczystości rozpoczęło spotkanie, na którym władze UG reprezentowali **dr hab. inż. Aneta Oniszczyk-Jastrząbek**, **prof. uczelni**, kanclerz, oraz **mgr Sebastian Kruszyński**, zastępca kanclerza ds. infrastruktury i administracji, a przedstawicielem władz PG był **dr hab. inż. Mariusz Kaczmarek**, **prof. uczelni**, prorektor ds. kształcenia. Licznie reprezentowana była firma Aleph Polska, dystrybutor produktów firmy Ex Libris na czele z **Maciejem Dziubeckim**, prezesem zarządu.

Podczas spotkania **Roman Tabisz**, dyrektor Biblioteki UG, podziękował dyrektorom oraz koordynatorom z poszczególnych bibliotek za udział w procesie wdrożeniowym. W krótkiej prezentacji przedstawił kilka refleksji po wdrożeniu systemu Alma. O działalności firmy Aleph Polska opowiedział dyrektor ds. rozwoju rynku **Dominik Łuszczynski**.

Druga część spotkania miała charakter integracyjny. Uczestnicy mieli okazję poznać się bliżej podczas gry *Human bingo*, a także zwiedzić wraz z gośćmi Bibliotekę Główną, rozwiązując zagadki gry terenowej.

Następnego dnia odbyło się seminarium podsumowujące wdrożenie systemu bibliotecznego, które otworzył dyrektor Roman Tabisz. Jako pierwsza wystąpiła **prof. Adriana Zaleska-**

Medynska, dyrektor Związku Uczelni w Gdańsku im. Daniela Fahrenheita. W prezentacji przedstawiła korzyści płynące z połączenia trzech uczelni Trójmiasta oraz stojące przed nimi wyzwania. Podkreśliła także, że Związek to nie tylko połączenie trzech uczelni, ale również synergia i wzrost znaczenia na arenie międzynarodowej.

Następnie uczestnicy wysłuchali prezentacji przygotowanych przez przedstawicieli Bibliotek FarU: Romana Tabisza, dyrektora BUG; **Katarzynę Falow**, dyrektor Biblioteki Głównej GUMed; **Marzenę Jeżowską**, bibliotekarkę systemową BUG, oraz **Roberta Szczodrucha**, kierownika Budowy Zbiorów Cyfrowych i Multimedialnych Biblioteki PG.

Swoimi doświadczeniami z wdrożeń systemu Alma podzielili się również goście z Torunia i Gdyni – **Grzegorz Szturo**, zastępca dyrektora ds. organizacji zbiorów Biblioteki UMK, i **Agnieszka Dwornik**, kierownik Oddziału Opracowania Zbiorów Biblioteki UMK, a także **Magdalena Kruszyńska**, zastępca dyrektora ds. merytorycznych Biblioteki Gdynia, i **dr Joanna Krzywonos**, dyrektor Biblioteki Uniwersytetu Morskiego w Gdyni.

Gościem specjalnym seminarium był **dr Tomasz Makowski**, dyrektor Biblioteki Narodowej, który swoje wystąpienie zatytułował *Biblioteka jako usługa w 2024 roku*. ■

MATERIAŁ PRASOWY FarU

fot. Alan Stocki/Zespół Prasowy UG

Zespoły bibliotek FarU

Europejski Dzień Logopedy 2024 w FarU

6 marca obchodziliśmy w FarU Europejski Dzień Logopedy (EDL). Tematem przewodnim tegorocznych obchodów było hasło *Współpraca logopedów z innymi specjalistami*. Z tej okazji w Instytucie Logopedii (IL) Uniwersytetu Gdańskiego zorganizowano popularnonaukowe wydarzenie w formule *online*. Trzeci rok z rzędu inicjatorkami spotkania specjalistów były **dr Klaudia Kluj-Kozłowska** i **dr Maria Fańciszevska** z IL UG.

Po uroczystym otwarciu obchodów przez dyrektora IL UG **dr. hab. Zenona Licę**, **prof. UG** głos zabrała **dr hab. Agnieszka Hamerlińska**, **prof. UMK**, która przedstawiła zasady i specyfikę terapii logopedycznej z pacjentem po nowotworze języka. Następnie **mgr Agata Świętoń** w wykładzie pt. *Różne aspekty wykorzystania muzyki w logopedii* opowiedziała o muzycznej logopedii. Kolejna prelekcja była zatytułowana *Ćwiczenia logorytmiczne w terapii logopedycznej nosowania otwartego pacjentów z mową rozszczepową*. Temat ten zaprezentowały wspólnie **dr Anna Walencik-Topiłko** z IL UG i **dr Agnieszka Banaszekiewicz**. Z kolei **dr Mira Rządka** przygotowała wystąpienie pt. *Implikacje oddechu ustnego w rozwoju dziecka*. Kolejną prelegentką była **lek. dent. Olga Iluk**, która przedstawiła referat *Drogowoskazy we współpracy między logopedą, ortodontą, chirurgiem u pacjentów z ankyloglosją*. **Dr Jakub Solecki** z IL UG zaprezentował wystąpienie *Surdoglottodydaktyka w nauczaniu języka angielskiego*, które osadził w kontekście studium przypadku. Organizatorki zaprosiły do współpracy także Naukowe Koło Logopedów UG. Przedstawicielką studentów w trakcie obchodów EDL 2024 była **Aleksandra Laskus**, która przygotowała wystąpienie pt. *Wpływ wad postawy na problemy logopedyczne*. Obchody zamknął wykład **prof. Emilii Sitek** z Pracowni Neuropsychologii i Neurolingwistyki Klinicznej oraz Neuropsychoterapii Zakładu Pielęgniarstwa Neurologiczno-Psychiatrycznego pt. *Zaburzenia semantyczne w praktyce neurologopedycznej*.

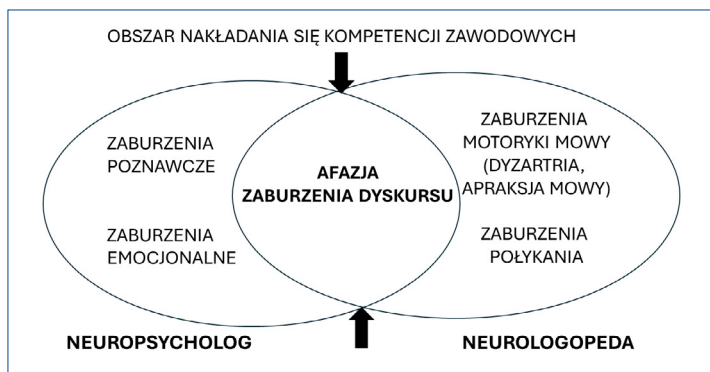
Podczas wystąpienia, nawiązując do hasła tegorocznych obchodów, **prof. Emilia Sitek** odniosła się do współpracy neurologopedy z neuropsychologiem. Podkreśliła, jak istotną rolę w kontekście praktyki diagnostycznej i terapeutycznej chorych ma współpraca interdyscyplinarna. Kompetencje diagnostyczno-terapeutyczne neuropsychologa i neurologopedy mają znaczący obszar wspólny, co bywa niestety ostatnio przedmiotem kontrowersji wśród części przedstawicieli środowisk neuropsychologicznych i neurologopedycznych. Diagnoza i terapia pacjentów z afazją oraz zaburzeniami dyskursu jest prowadzona zarówno przez neuropsychologów, jak i neurologopedów. Neuropsycholodzy zajmują się diagnozą i terapią zaburzeń komunikacji językowej w kontekście zaburzeń poznawczych i emocjonalnych, zaś neurologopedzi swoimi interwencjami obejmują zaburzenia motoryki mowy (takie jak apraksja mowy i dyzartria) oraz zaburzenia połykania (dysfagia). Naszym zdaniem w dzisiejszych czasach podkreślanie wartości współpracy między neurologopedą a neuropsychologiem nabiera szczególnego znaczenia. Niestety w przestrzeni publicznej, a w szczególności w mediach społecznościowych, zarówno nasi studenci, jak i pacjenci są narażeni na dezinformację w postaci komunikatów sugerujących, że pacjentami z afazją może zajmować się tylko psycholog lub tylko logopeda. Ten jednostronny przekaz, choć bardzo niestety głośny, nie ma żadnych podstaw merytorycznych.

Przy okazji obchodów EDL, aby podkreślić bliskość neurologopedii i neuropsychologii, a zarazem bezzasadność dyskusji na temat tego, kto – logopeda czy psycholog – powinien zajmować się pacjentem z afazją, chcieliśmy przywołać postać **dr Leslie Gonzalez-Rothi**, wybitnej badaczki z pogranicza neurologopedii i neuropsychologii, która jako logopeda z wykształcenia (*speech-language pathologist*) pełniła funkcję prezesa największej światowej organizacji zrzeszającej neuropsychologów – International Neuropsychological Society. ■

DR N. HUM. KLAUDIA KLUI-KOZŁOWSKA
Instytut Logopedii UG, współpracowniczka
Zakładu Pielęgniarstwa
Neurologiczno-Psychiatrycznego GUMed

DR N. HUM. MARIA FAŃCISZEWSKA
Instytut Logopedii UG

PROF. EMILIA SITEK
Pracownia Neuropsychologii
i Neurolingwistyki Klinicznej oraz Neuropsychoterapii
Zakładu Pielęgniarstwa Neurologiczno-
Psychiatrycznego GUMed

Porównanie zakresu kompetencji neuropsychologa i neurologopedy

W czym mogę pomóc? Czyli jak HelpDesk IT wspiera dydaktykę w GUMed

Pierwszy kwartał 2024 r. przyniósł wiele modyfikacji i planów w Dziale Cyfryzacji Procesów. Nie chodzi tylko o zmianę nazwy (wcześniej: Dział Wsparcia Procesów), ale przede wszystkim o wdrażanie kolejnych aplikacji. Wiąże się z tym powiększanie obszaru współpracy zespołów podległych zastępcy Kanclerza ds. informatyki i teletechniki oraz systematyzowanie obsługi zgłoszeń przez HelpDesk. Niniejszy artykuł poświęcony jest wdrożonym aplikacjom przeznaczonym dla pracowników dydaktycznych i studentów GUMed oraz obsłudze wspierającej użytkowników.

W 2021 r. podjęto decyzję o cyfryzacji procesów oraz działań poprawiających komfort użytkowników i optymalizację rozwiązań informatycznych w GUMed. Zaangażowanie władz Uczelni w transformację cyfrową procesów administracyjnych i dydaktycznych zostało zapoczątkowane wdrożeniem Elektronicznego Obiegu Dokumentów, który stanowi jeden z etapów planu cyfryzacji. W Dziale Infrastruktury IT uruchomiony został także zespół HelpDesk.

Zadaniem HelpDesk IT jest podstawowe wsparcie techniczne w rozwiązywaniu problemów dotyczących oprogramowania, sprzętu oraz infrastruktury IT. Pracownicy tej jednostki stanowią tzw. pierwszą linię wsparcia dla użytkowników. Drugą linię wsparcia zapewniają specjaliści w poszczególnych dziedzinach.

Dodatkowym ułatwieniem dla pracowników i studentów GUMed jest włączenie całego Działu Infrastruktury IT w proces obsługi zgłoszeń. W efekcie użytkownik nie musi wybierać osoby, do której kieruje zapytanie. Decyduje o tym pracownik HelpDesk IT po otrzymaniu zgłoszenia. Osoba weryfikująca zgłoszenie podejmuje decyzję, czy konieczne jest jego przekazanie do drugiej linii wsparcia. Ta sama zasada obowiązuje w przypadku obsługi poszczególnych aplikacji czy systemów. Aktywność użytkownika zostaje w ten sposób ograniczona do absolutnego minimum, czyli zgłoszenia i opisanie trudności, a następnie oczekiwania na kontakt ze strony pracownika Działu Infrastruktury IT.

How can I help you? So how does the IT HelpDesk support teaching at MUG

The first quarter of 2024 brought many changes and plans in the Department of Process Digitalisation. It's not just about changing the name (earlier: Process Support Department), but above all, implementing new applications. This means an increasingly wider cooperation between teams reporting to the Deputy Chancellor for IT and Telecommunications as well as systematization of handling of requests by HelpDesk IT. This article is devoted to applications implemented for MUG teaching staff and students and supporting the users.

In 2021, a decision to digitize processes and activities to improve user comfort and optimize IT solutions at MUG was taken. The involvement of the university authorities in the digital transformation of administrative and teaching processes began with the implementation of Electronic Document Circulation as one stage of the digitization plan. HelpDesk team was launched in the IT Infrastructure Department, too.

The purpose of the IT HelpDesk is to provide basic technical support in solving problems related to software, hardware and IT infrastructure. Its employees constitute the so-called first line of support between technology and users. The second line of support is provided by specialists in specific fields.

An additional convenience for employees and students is internal cooperation of IT Infrastructure Department in handling tickets. As a result, the user does not choose who to send the task to. This is decided by the IT HelpDesk employee after receiving the ticket. The person verifying it decides whether direct to the second support line or not. The same principle applies to individual applications or systems issues. User activity is consequently limited to minimum – reporting and describing difficulties, then waiting for contact from IT Infrastructure Department employee.

What diverse is the way of communicating. Contact is available by phone, e-mail or reporting in the oxari system (for employees only) which allows users to ask questions in order

Różnorodny jest jedynie sposób komunikowania. Kontakt może nastąpić w formie telefonicznej, mailowej lub poprzez zgłoszenie w systemie oxari (w przypadku pracowników), który umożliwia zadawanie pytań użytkownikom w celu lepszego zrozumienia problemu i wysłania informacji o jego rozwiązaniu. Formy i zakres obsługi zostały opisane na stronie helpdesk.gumed.edu.pl.

Organizacja wsparcia technicznego poprzez bezpośredni kontakt z HelpDesk IT jest nie tylko ułatwieniem dla pracowników i studentów, ale służy też uproszczeniu całej procedury, co ma bezpośredni wpływ na skrócenie czasu rozwiązania zgłoszonego problemu i optymalizację organizacji w zakresie konsultacji wewnątrz Działu Infrastruktury IT.

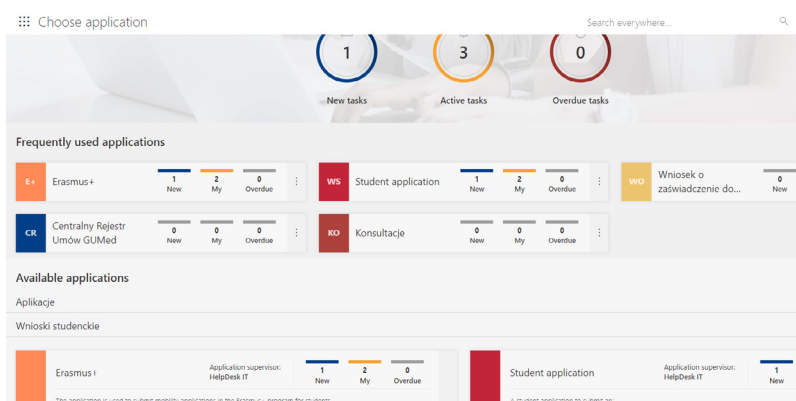
Optymalizacja dotyczy również komunikacji. Dotychczasowy podział informacji na te dla pracowników i studentów powodował, że ich wiedza o systemach dydaktycznych różniła się. Obecnie na stronie helpdesk.gumed.edu.pl wprowadzono podział opisów systemów administracyjnych i dydaktycznych. Dodatkowo, w zakładce „Katalog usług”, wprowadzono ułatwienie – użytkownik może zostać przekierowany bezpośrednio ze strony do wybranego systemu. Strona jest dostępna w wersji polskiej i angielskiej.

W najbliższej przyszłości planowane jest także usystematyzowanie informacji dla wszystkich dostępnych w Uczelni systemów i aplikacji, z których mogą korzystać pracownicy administracyjni, naukowcy oraz studenci (w tym kierunków English Division oraz uczestnicy programu Erasmus+). Baza wiedzy będzie znajdować się w Extranecie, na stronach Działu Cyfryzacji Procesów i HelpDesk IT. Niezależnie zatem od uprawnień i zakresu obsługiwanych systemów informacja dotycząca wprowadzanych zmian, aktualizacji nadawanych dostępów i instrukcji do aplikacji będzie uaktualniana i ogólnie dostępna.

Systemy wspierające dydaktykę

- **Akademicki System Archiwizacji Prac**
System do sprawdzania prac w systemie antyplagiat
- **eDziekanat**
System dostępny dla studentów GIUMed, pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne oraz pracowników dziekanatów.
- **eNaukowiec**
Portal dla pracowników naukowych.
- **eSyllabus**
System do tworzenia programów dydaktycznych przedmiotów.
- **Identyfikatory studenckie**
- **mLegitymacje**
mLegitymacja studencka – dostępna w aplikacji mObywatel

Dynamiczne linki dostępne na stronie helpdesk.gumed.edu.pl /
Dynamic links available at helpdesk.gumed.edu.pl

[Aplikacje dla studentów dostępne w języku angielskim / Applications available in English for students issues](#)

to better understand the problem and send information about its solution. The forms and scope of service are described on the website <https://helpdesk.mug.edu.pl>.

Organizing direct contact with IT HelpDesk is not only easier for employees and students to serve technical support. Its purpose is simplification, which directly provides shortening the time of resolving tasks and optimizing terms of consultations within the IT Infrastructure Department.

Optimization also applies to communication – the current division of information for employees and students resulted in different knowledge about teaching systems. Currently, on the website <https://helpdesk.mug.edu.pl>, a division of descriptions due to administrative and teaching systems has been introduced. Additionally, a facility has been introduced in the “Service Catalog” tab – the user can be redirected from the website to the selected system. The website is available in Polish and English.

In the near future, it is also planned to systematize information for all systems and applications available at the University, which can be used by administrative, research staff and students, including English Division majors and Erasmus+ program participants. The current knowledge base will be available on the Extranet, on the websites of the Department of Process Digitalisation and the IT HelpDesk. Therefore, regardless of the authorizations and scope of supported systems, information about changes, updates and instructions will be up-to-date and available for all.

Instructions for student application users are also regularly posted on the Extranet. The Department of Process Digitalisation provides instructions in the available language of use. If it is Polish and English, the instructions and training videos are prepared in both language versions. If changes are introduced, the instructions are also updated, both for students and teaching staff, as well as for employees handling applications on the administrative side.

W Extranecie na bieżąco umieszczane są także instrukcje dla użytkowników aplikacji studenckich. Dział Cyfryzacji Procesów udostępnia instrukcje i filmy szkoleniowe w językach polskim i angielskim. W przypadku wprowadzenia zmian instrukcje są aktualizowane. Dotyczy to zarówno instrukcji dla studentów i pracowników dydaktycznych, jak i pracowników administracyjnych obsługujących wnioski.

Jednym z planowanych ułatwień dla użytkowników, możliwych dzięki współpracy zespołów IT, jest opracowanie i bieżące uzupełnianie listy FAQ. Ułatwi to samodzielne wyszukiwanie rozwiązania lub podpowiedzi, zanim użytkownik poprosi o wsparcie HelpDesk IT. Dynamiczna baza wiedzy rozwijana będzie w Extranecie.

Obecnie najczęściej zgłaszane problemy dotyczą uprawnień lub braku dostępu do wybranych aplikacji. Im dokładniejsza jest wysłana w zgłoszeniu informacja, tym łatwiej przebiega identyfikacja problemu. Pamiętajmy, że w Elektronicznym Obiegu Dokumentów obsługiwane są różne aplikacje. W zgłoszeniu warto zatem wskazać, którego wniosku w EOD dotyczy nasz problem, włącznie z podaniem numeru sygnatury (numer nadawany po zarejestrowaniu wniosku). Jeśli to możliwe, dobrze jest także załączyć *screen*, na którym widać komunikat lub opis błędu wygenerowany przez system. Przyspieszy to identyfikację konkretnego formularza oraz osób, które mają do niego uprawnienia. Wysłanie informacji, zgodnie z opisanymi wyżej sposobami komunikowania z HelpDesk IT, umożliwi weryfikowanie problemu na bieżąco i jego rozwiązanie w pierwszej linii wsparcia.

Jednolita obsługa wsparcia technicznego umożliwia analizę skali podobnych zgłoszeń. W konsekwencji, w ramach współpracy zespołów, można przeprowadzić szkolenia, przygotować instrukcję lub skonfigurować rozwiązanie na potrzeby wybranych użytkowników. Podobnie jak przy wdrażaniu wniosków studenckich, szkolenia prowadzone są zarówno dla pracowników dydaktycznych i administracyjnych, jak i studentów. Materiały szkoleniowe w postaci instrukcji oraz filmów zostały opracowane w dwóch wersjach językowych.

Zadaniem HelpDesk IT jest nie tylko rozwiązywanie problemów technicznych, ale przede wszystkim kompleksowe wspieranie użytkowników i efektywne zarządzanie wyzwaniami technologicznymi. Standaryzacja zgłoszeń służy uproszczeniu oraz przyspieszeniu obsługi pracowników i studentów GUMed. Jednocześnie jednolity sposób kontaktu z pracownikami HelpDesk IT ma wpływ na optymalizację obsługi systemów i aplikacji elektronicznych wdrażanych w procesie cyfryzacji Uczelni. ■

IZABELA RICHTER

Dział Cyfryzacji Procesów

DARIUSZ ZAWADA

Dział Infrastruktury IT

HelpDesk – reliable IT partner supporting all users

Contact us using available communication channels:

zgloszenia.gumed.edu.pl

helpdesk@gumed.edu.pl

(58) 349 17 05

Kanały komunikacji z HelpDesk IT w GUMed / HelpDesk IT – available communication channels at MUG

One of the planned improvements for users, possible thanks to the cooperation of IT teams, is the development and ongoing updating of FAQ list. It will make it easier to find a solution or a suggestion, which can be verified before the user send tasks to IT HelpDesk support. A dynamic knowledge base will be developed on the Extranet.

Currently, the most frequently reported problems concern permissions or lack of access to selected applications. The more detailed the information sent in the ticket, the easier it is to identify the problem. Remember that EOD stands for Electronic Document Circulation, which supports various applications. Therefore, it is worth adding which EOD application your problem concerns to, including the reference number (number assigned after registering the form). If possible, attach a screenshot showing the message or error description generated by the system. This will speed up the identification of a specific form and the permissions granted to specific users. Sending information according to described way of communication with the IT HelpDesk allows for ongoing verification of the problem and solution in the first line of support.

Uniform technical support services enable analysis of the scale of similar tasks. Consequently, as part of the teams cooperation, it is possible to conduct training, prepare instructions or configure the solution for selected users. Similarly to the implementation of student applications, training was provided as well to teaching and administrative staff as students. The training materials were developed in two language versions, in the form of instructions and videos.

The idea of HelpDesk IT support is not only solving technical problems, but above all to provide comprehensive support to users and effectively manage technological challenges. Standardization of tickets serves to simplify and accelerate the service provided to MUG employees and students. At the same time, a uniform method of contact with HelpDesk IT employees affects the optimization of using electronic systems and applications implemented in the digitization process at the University. ■

IZABELA RICHTER

Department of Process Digitalisation

DARIUSZ ZAWADA

Department of IT Infrastructure

W akademikach się dzieje!

Uprzejmie donosimy, że w akademikach dzieje się wiele ciekawych rzeczy. Życie na Osiedlu Studenckim nabrało nowego formatu, odkąd znaczącą częścią naszych mieszkańców są studenci pochodzący z najodleglejszych stron świata i reprezentujący rozmaite kultury. Akademik jest dla nich azylem, nowym domem, w którym my, pracownicy, staramy się stworzyć rodzinną atmosferę.

W domach studenckich od zawsze kultywowaliśmy tradycję Świąt Bożego Narodzenia – na mieszkańców czekała choinka, a w Mikołajki także cukierki w recepcji. Gwiazdor z Kazachstanu rozdający słodycze podbił serce niejednej studentki, ale największe wrażenie zrobił, odwiedzając naszych najmłodszych milusińskich. Te małe świąteczne akcenty były przyjmowane przez studentów z wielką aprobatą. Ponieważ polski kalendarz jest bogaty w rozmaite święta, postanowiliśmy poszukać kolejnych okazji do wspólnego świętowania i w ten sposób wzmocnić nasze relacje ze studentami.

Celebracja Wielkanocy była trafną decyzją i przypadła do gustu mieszkańcom. Ich przychylnie zdanie stało się inspiracją do dalszego rozwoju i twórczej pracy. Okazało się, że wielu mieszkańców akademika posiada ukryte talenty, a inni chętnie dzielą się swoimi pomysłami i wspomagają organizację wydarzeń. Zaangażowanie studentów jest wielkie, a my odwdzięczamy się im słodkim poczęstunkiem i stosownymi do okazji dekoracjami przy recepcji. Pyszne faworki, pączki oraz pierniczki już zawsze będą kojarzyć się mieszkańcom Osiedla Studenckiego z akademikiem.

Nie można w tym miejscu nie wspomnieć o Walentynkach! W organizację tego święta panie recepcjonistki włożyły całe swoje serce, dając dowód sympatii dla wszystkich. Na serdusz-

Ozdoby wielkanocne

kach, które ozdobiły recepcję, można było napisać coś miłego o wybranej osobie. A to przecież miło przeczytać o sobie: „jesteś *the best*”.

Wykonane podczas celebracji różnych świąt zdjęcia będą niezapomnianym świadectwem tych sympatycznych momentów. Miło będzie, kiedy student oprócz dyplomu ukończenia Uczelni zabierze ze sobą wspomnienia. Niejednokrotnie wspomni czas i wspólne rozmowy, które towarzyszyły degustacji pyszności serwowanych w recepcji.

Autorkami świątecznych dekoracji są: **Aldona Onieszczyk, Agnieszka Kolaska, Alina Mokwa** oraz **Aneta Gładek** z Osiedla Studenckiego. ■

HALINA BUCZEK
ALDONA ONIESZCZYK
Osiedle Studenckie

fot. archiwum prywatne

Walentynkowa portiernia

Dekoracja na Halloween

Publikacja na temat ciąży u pacjentek z rakiem piersi

W czasopiśmie „Journal of the American Medical Association” (IF 120,7) ukazał się artykuł, którego współautorką jest **lek. Natalia Cichowska-Cwalińska**, doktorantka w Katedrze i Klinice Onkologii i Radioterapii. Praca nosi tytuł *Pregnancy After Breast Cancer in Young BRCA Carriers: An International Hospital-Based Cohort Study*.

Artykuł dotyczy płodności u młodych osób chorych na raka piersi na tle nosicielstwa patogennych wariantów genu BRCA. W badaniu wykazano, że jedna na pięć młodych nosicielek tych

zmian zaszła w ciążę w ciągu 10 lat od rozpoznania raka piersi, co nie miało wpływu na rokowanie choroby.

Publikacja jest efektem projektu zrealizowanego w ramach współpracy z European Organisation for Research and Treatment of Cancer (EORTC). ■

Lambertini M, Blondeaux E, Agostinetti E, Hamy A-S, Kim HJ, Di Meglio A, et al. Pregnancy After Breast Cancer in Young BRCA Carriers: An International Hospital-Based Cohort Study. JAMA 2024;331(1):49-59. DOI: 10.1001/jama.2023.25463

Zapiski pacjenta z chorobą Little’a

W opracowaniu i nakładem własnym **prof. Czesława Wójcikowskiego**, emerytowanego kierownika Zakładu Endokrynologii Ginekologicznej AMG, ukazała się książka *Życie przeszłe i terażniejszość* autorstwa **Jacka Stachurskiego**. Publikacja jest zapisem przemyśleń pacjenta zmagającego się z ciężką postacią choroby układu nerwowego. We wstępie do niej czytamy:

Mam w rękach unikatowe dzieło, napisane, a właściwie podyktowane, przez człowieka, który mając ciężkie powikłania neurologiczne, sam nie był w stanie pisać.

Jacek Stachurski, autor książki „Życie przeszłe i terażniejsze”, był od urodzenia obciążony ciężką postacią mózgowego porażenia dziecięcego (choroba Little’a). Do jej objawów należy porażenie mięśniowe, asymetryczne napięcie mięśni, upośledzenie zdolności koordynacyjnych oraz trudności w mówieniu [...].

Zdecydowałem się na wydanie zapisów w wersji oryginalnej, bez skrótów czy poprawek. Uważam, że książki takie jak ta powinny być wręcz obowiązkową lekturą dla wszystkich osób

związanych z pracą i organizacją ośrodków opieki nad niepełnosprawnymi. [...]

Być może przeczytanie tej publikacji wzbudzi w kims refleksję i w pewnym stopniu przyczyni się do poprawy losu ludzi dotkniętych takimi chorobami.

Jacek Stachurski, *Życie przeszłe i terażniejszość*, nakładem własnym, Gdańsk 2023

Publikacja zawiera także wybór zdjęć, dokumentów, listów i utworów literackich Jacka Stachurskiego. Może stanowić ciekawą lekturę nie tylko dla osób zaangażowanych w opiekę nad osobami z niepełnosprawnościami, ale także dla badaczy i badaczek zajmujących się medycyną narracyjną.

Projektantem layoutu i okładki książki jest **Mariusz R. Marszałkowski** z Sekcji ds. Poligrafii. Jako pozycja wydana własnym sumptem, bez nadanego numeru ISBN, klasyfikowana jest ona jako druk ulotny. Jeden egzemplarz książki zostanie jednak włączony do zbiorów Biblioteki Głównej GUMed. ■

Doktoraty i habilitacje

Uchwałą Rady Nauk Medycznych

Stopień naukowy doktora habilitowanego nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne uzyskali:

DR N. MED. MARCIN MARKUSZEWSKI

Adiunkt; Katedra i Klinika Urologii GUMed, praca pt. *Ocena wartości uwidaczniania węzłów chłonnych z użyciem zieleni indocyjaninowej, ze szczególnym uwzględnieniem węzła wartowniczego w wybranych nowotworach urologicznych.*

DR N. MED. MAGDALENA WUJTEWICZ

Adiunkt; Klinika i Katedra Anestezjologii i Intensywnej Terapii GUMed, praca pt. *Zastosowanie analizy zmienności rytmu serca do przewidywania hemodynamicznych następstw wybranego postępowania anestezjologicznego oraz odruchu oczno-sercowego.*

Stopień naukowy doktora nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne uzyskali:

LEK. JADWIGA FIJAŁKOWSKA

Asystent; II Zakład Radiologii GUMed, praca pt. *Zmiany w budowie i funkcji mięśnia sercowego oceniane w badaniu MRI serca u pacjentów po przebytej chorobie COVID-19, promotor – dr hab. Joanna Pieńkowska, promotor pomocniczy – dr Karolina Dorniak.*

LEK. MICHALINA MAJA JEZERSKA

Asystent; Katedra i Klinika Pediatrii, Hematologii i Onkologii GUMed, praca pt. *Ocena uszkodzenia nerek u dzieci po zakończonym leczeniu przeciwnowotworowym na podstawie analizy endogennych dimetyloarginin (asymetrycznej dimetyloargininy – ADMA i symetrycznej dimetyloargininy – SDMA) oraz kolagenu typu IV, promotor – dr hab. Joanna Stefanowicz.*

LEK. AGNIESZKA KOŚKA

Lekarz kontraktowy UCK; Zakład Kardioanestezjologii, Katedra i Klinika Anestezjologii i Intensywnej Terapii GUMed, praca pt. *Ocena równowagi elektrolitowej i kwasowo-zasadowej oraz czasu utrzymania obwodu pozaustrojowego podczas hemofiltracji z antykoagulacją cytrynianową, promotor – prof. Romuald Lango.*

LEK. ANNA MARIA LEMSKA

Asystent; Klinika Neurologii Rozwojowej, Katedra Neurologii GUMed, praca pt. *Padaczka z napadami nieświadomości – charakterystyka kliniczno-elektroencefalograficzna i próba ustalenia czynników warunkujących rokowanie, promotor – prof. Maria Mazurkiewicz-Beldzińska, promotor pomocniczy – dr Marta Zawadzka.*

MGR POŁOŹN. JAKUB PIETRZAK

Doktorant Studiów Doktoranckich; Zakład Pielęgniarstwa Anestezjologicznego i Intensywnej Opieki, WNoZ z IMMiT GUMed, praca pt. *Farmakologiczne i niefarmakologiczne sposoby łagodzenia bólu porodowego. Analiza poziomu wiedzy, skuteczności i satysfakcji ze stosowanych metod wśród kobiet po przebytych porodzie, promotor – dr hab. Magdalena Grzybowska, promotor pomocniczy – prof. Wioletta Mędrzycka-Dąbrowska.*

LEK. DENT. HANNA SOBCZAK-JASKOW

Asystent; Klinika Chirurgii Szczękowo-Twarzowej GUMed, praca pt. *Ocena stanu jamy ustnej oraz właściwości i składu śliny u pacjentów przyjmujących leki antyresorpcyjne, promotor – dr hab. Barbara Drogoszewska.*

LEK. ARTUR WITALIS

Koordynator; Oddział Chirurgii Naczyniowej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego sp. z o.o. Słupsk, praca pt. *Wpływ działania cilostazolu (NoClaud) na częstość występowania restenoz po zabiegu endarterektomii tętnicy szyjnej wewnętrznej u pacjentów ze wskaźnikiem kostka-ramię 0,5-0,9, promotor – prof. Dariusz Kozłowski.*

Uchwałą Rady Nauk Farmaceutycznych GUMed

Stopień doktora w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki farmaceutyczne uzyskały:

MGR FARM. JOANNA BRZEZIŃSKA-ROJEK

Doktorantka; Katedra i Zakład Bromatologii GUMed, praca pt. *Bromatologiczna i fizykochemiczna ocena suplementów diety zawierających Beta vulgaris L, promotor – dr hab. Małgorzata Grembecka, promotor pomocniczy – prof. Magdalena Prokopowicz (rozprawa została wyróżniona).*

MGR GABRIELA CHYŁA-DANIŁ

Doktorantka; Zakład Chemii Klinicznej, Katedra Analityki Klinicznej GUMed, praca pt. *Farmakologiczna modyfikacja*

stężenia czynnika wzrostu śródbłonna naczyń *A* (VEGF-*A*) w przebiegu cukrzycy typu 1; potencjalna strategia terapeutyczna ograniczająca rozwój nefropatii cukrzycowej, promotor – prof. Maciej Jankowski (rozprawa została wyróżniona).

MGR FARM. JULIA JACYNA

Doktorantka; Zakład Biofarmacji i Farmakokinetyki, Katedra Biofarmacji i Farmakodynamiki GUMed, praca pt. *Analizy metabolomiczne w nowotworach pęcherza moczowego z zastosowaniem technik analitycznych sprzężonych ze spektrometrią mas oraz zaawansowanych metod statystycznych*, promotor – prof. Michał Markuszewski (rozprawa została wyróżniona).

MGR NATALIA KACZMARCZYK

Doktorantka; Katedra i Zakład Chemii Farmaceutycznej GUMed, praca pt. *Zastosowanie cieczy jonowych do ekstrakcji i rozdzielania metodą MEKC amin biogennych*, promotor – dr hab. Ilona Ołędzka (rozprawa została wyróżniona).

MGR AGNIESZKA KAMEDULSKA

Doktorantka; Zakład Biofarmacji i Farmakokinetyki, Katedra Biofarmacji i Farmakodynamiki GUMed, praca pt. *Opracowanie bayesowskich modeli hierarchicznych opisujących retencję w wysokosprawnej chromatografii cieczowej w odwróconym układzie faz*, promotor – prof. Paweł Wiczling (rozprawa została wyróżniona).

MGR FARM. KATARZYNA KIMEL

Doktorantka; Katedra i Zakład Farmakognozji GUMed, praca pt. *Badania estrów kwasu karwowego w niektórych gatunkach z rodzaju Symphytum i Arnica z oceną in vitro aktywności przeciwzapalnej oraz dostępności farmaceutycznej*, promotor – prof. Mirosława Krauze-Baranowska, promotor pomocniczy – prof. Małgorzata Sznitowska.

MGR OLGA MALISZEWSKA

Doktorantka; Katedra i Zakład Chemii Analitycznej GUMed, praca pt. *Optymalizacja metod chromatograficznych jako narzędzi analitycznych do pomiaru stężeń wybranych leków cytostatycznych w materiale biologicznym*, promotor – dr hab. Alina Plenis (rozprawa została wyróżniona).

MGR FARM. MILENA POŁUMACKANYCZ

Doktorantka; Katedra i Zakład Chemii Analitycznej GUMed, praca pt. *Ocena ilościowa i jakościowa składników wybranych surowców roślinnych i ich handlowych produktów*, promotor – dr hab. Agnieszka Viapiana.

MGR FARM. ADRIANNA SKWIRA

Doktorantka; Katedra i Zakład Chemii Fizycznej GUMed, praca pt. *Biokompatybilne nośniki substancji leczniczej do tkanki*

kości na bazie mezoporowatych materiałów krzemionkowych, promotor – prof. Magdalena Prokopowicz, promotor pomocniczy – prof. Rafał Sądej (rozprawa została wyróżniona).

MGR MAŁGORZATA WACLAWIK

Doktorantka; Katedra i Zakład Toksykologii GUMed, praca pt. *The use of complementary methods for exposure measurement as a part of the health risk assessment due to antiectoparasite veterinary drug application on household pets*, promotor – dr hab. Bartosz Wielgomas, prof. uczelni (rozprawa została wyróżniona).

MGR MILENA WODZIŃSKA

Doktorantka; Katedra i Zakład Patofizjologii Farmaceutycznej GUMed, praca pt. *Wpływ urolityn na strukturę i funkcje podocytołów kłębuszka nerkowego w warunkach cukrzycy*, promotor – dr hab. Barbara Lewko, prof. uczelni, promotor pomocniczy – prof. Leszek Kalinowski (rozprawa została wyróżniona).

MGR DAGMARA ZIEMBICKA

Doktorantka; Katedra i Zakład Chemii Organicznej GUMed, praca pt. *Synteza, struktura i aktywność przeciwprótkowa nowych amidrazonowych pochodnych pirydyny i pirazyny*, promotor – prof. Katarzyna Gobis, promotor pomocniczy – dr hab. Małgorzata Szczesio, prof. PŁ (rozprawa została wyróżniona).

MGR SONIA ZIĘBA

Doktorantka; Katedra i Zakład Medycyny Sądowej GUMed, praca pt. *Szacowanie czasu zgonu na podstawie oznaczenia stężenia jonów potasu w ciele szklistym oka dla potrzeb medycyny sądowej*, promotor – dr hab. Marek Wiergowski (rozprawa została wyróżniona).

Uchwałą Rady Nauk o Zdrowiu GUMed

Stopień naukowy doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o zdrowiu uzyskali:

DR N. O ZDR. EWA MAŁGORZATA BANDURSKA

p.o. kierownika; Centrum Rozwoju Kompetencji, Zintegrowanej Opieki i e-Zdrowia GUMed, praca pt. *Zmiana rodzaju punktów końcowych wykorzystywanych do całościowej oceny efektywności opieki zintegrowanej w chorobach przewlekłych, ze szczególnym uwzględnieniem przewlekłej obturacyjnej choroby płuc.*

DR INŻ. MACIEJ TANKIEWICZ

Adiunkt; Zakład Toksykologii Środowiska GUMed, praca pt. *Nowe narzędzia analityczne służące ocenie narażenia człowieka na ksenobiotyki.* ■

Kadry GUMed

TYTUŁ I STANOWISKO PROFESORA OTRZYMAŁ

prof. dr hab. Marcin Okrój

STANOWISKO PROFESORA UCZELNI POWIERZONO:

dr. Damianowi Flisowi
dr hab. Małgorzacie Grembeckiej
dr hab. Katarzynie Lisowskiej
dr hab. Ilonie Ołędzkiej
dr hab. Martynie Sławińskiej

STANOWISKO ADIUNKTA POWIERZONO:

dr Klaudii Ciesielskiej-Figłon
dr Marcie Grubman-Nowak
dr Sylwii Terech-Skórce

STANOWISKO STARSZEGO WYKŁADOWCY POWIERZONO

mgr Angelice Jakubowskiej

PRACĘ W UCZELNI ZAKOŃCZYLI:

- Patryk Jaskóła
- Maciej Prażnowski
- Halina Stachacz

JUBILEUSZ DŁUGOLETNIJ PRACY W GUMed OBCHODZĄ:

25 lat

prof. dr hab. Leszek Tylicki
Katarzyna Wilewska-Jajdyk

40 lat

Małgorzata Ścibirowska

ZMIANY NA STANOWISKACH KIEROWNICZYCH W GRUPIE PRACOWNIKÓW NIEBĘDĄCYCH NAUCZYCIELAMI AKADEMICKIMI:

Z dniem 29.02.2024 r. mgr inż. Ewelina Jacek-Buczeń przestała pełnić funkcję zastępcy Kanclerza – dyrektor ds. technicznych, a 1.03.2024 r. objęła stanowisko dyrektor ds. technicznych.

Z dniem 29.02.2024 r. mgr inż. Radosław Orzłowski przestał pełnić funkcję kierownika Działu Eksploatacji, a 1.03.2024 r. objął stanowisko kierownika Sekcji Teletechniki i Multimedialnych. ■

Z GŁĘBOKIM ŻALEM INFORMUJEMY, ŻE

10 marca 2024 r. zmarł

PROF. MARIAN SMOCZYŃSKI

Kierownik Katedry i Kliniki Gastroenterologii i Hepatologii AMG (następnie GUMed) w latach 2004-2013, zastępca dyrektora Instytutu Chorób Wewnętrznych ds. dydaktyki w latach 1987-1990, prorektor ds. dydaktyki i wychowania w kadencji 1990-1993, zatrudniony w Uczelni w latach 1967-2013.

Wieloletni konsultant wojewódzki w dziedzinie gastroenterologii. Członek Komisji Gastroenterologii i Hepatologii oraz Komitetu Terapii i Nauk o Leku PAN. Prezes Oddziału Gdańskiego Polskiego Towarzystwa Gastroenterologicznego, członek European Society of Gastrointestinal Endoscopy.

Odnaczony Złotym Krzyżem Zasługi (2002 r.), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (2010 r.), Medalem „Zasłużonemu

AMG” (2011 r.), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2012 r.) oraz Medalem 100-lecia Odzyskania Niepodległości (2019 r.).

14 marca 2024 r. zmarła

DR N. MED. BARBARA SARANKIEWICZ-KONOPKA

Adiunkt w Katedrze i Klinice Dermatologii, zatrudniona w Akademii Medycznej w Gdańsku w latach 1969-1983.

Prezes Okręgowej Rady Lekarskiej w Gdańsku III i IV kadencji, wiceprezes ORL IX kadencji. ■

Nagrodzeni za sukcesy w transplantologii

Pokaźna dawka wiedzy, nagrody oraz prezentacja zespołu specjalistów, który będzie wspomagał i rozwijał program przeszczepiania wątroby w UCK – tak w wielkim skrócie wyglądała 3. Gala Transplantologii Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego.

Lekarz, pielęgniarka, wsparcie transplantacji oraz nagroda specjalna – to kategorie, w których pracownicy UCK mogli głosować na swoich faworytów. Uroczysta gala, na której ogłoszono wyniki i wręczono nagrody, odbyła się 12 marca. Laureatami nagród za szczególne zasługi w rozwijaniu programu transplantacji oraz popularyzowaniu idei dawstwa w 2023 r. zostali: w kategorii lekarz – **dr hab. Maria Bienaszewska** z Kliniki Hematologii i Transplantologii UCK; w kategorii pielęgniarka – **mgr Monika Łęgosz** z Bloku Operacyjnego UCK, a w kategorii wsparcie transplantacji – **mgr Iwona Skóra** z Regionalnego Centrum Koordynacji Transplantacji UCK. Ponadto nagrodę specjalną otrzymał **Arkadiusz Pilarz** z Fundacji *Pasjonaci Życia*, organizator *Biegu po Nowe Życie – Pomorze na TAK*, a wyróżnienie przypadło w udziale **Grzegorzowi Perzyńskiemu** z Fundacji *Transplantacja – Liverstrong*.

W poszczególnych kategoriach nominowano także następujące osoby z jednostek UCK:

- Lekarz: **dr hab. Andrzej Chamienia** z Kliniki Nefrologii, Transplantologii i Chorób Wewnętrznych, **lek. Maciej Duda** z Kliniki Kardiologii, **dr Wojciech Karolak** z Kliniki Kardiologii i Oddziału Transplantologii Płuc oraz **dr Marian Łukiański** z Kliniki Chirurgii Onkologicznej, Transplantacyjnej i Ogólnej;
- Pielęgniarka: **mgr Ewa Łasocha** z Kliniki Kardiologii, **lic. piel. Anna Safianowska** z Kliniki Nefrologii, Transplantologii i Chorób Wewnętrznych, **mgr Żaneta Tempska** z Bloku Operacyjnego oraz **mgr Dorota Zielińska** z Kliniki Hematologii i Transplantologii;
- Wsparcie transplantacji: **Joanna Kamińska** z Kliniki Onkologii i Radioterapii, **Jolanta Komarnicka** z Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych, **Wioletta Liesius** z Zespołu ds. Systemu Zarządzania i Akredytacji, **Alicja Patola** z Kliniki Chirurgii Onkologicznej, Transplantacyjnej i Ogólnej, **Grzegorz Urbanek** z Samodzielnego Zespołu Fizjoterapeutów, **Dorota Zielińska** z Kliniki Hematologii i Transplantologii oraz **Hanna Zielińska** z Laboratorium Immunologii i Transplantologii Klinicznej;

Dr hab. Maria Bienaszewska

Mgr Iwona Skóra

Arkadiusz Pilarz

Mgr Monika Łęgosz

- Nagroda specjalna: **Fundacja DKMS** oraz **prof. Bolesław Rutkowski**, wieloletni kierownik Kliniki Nefrologii, Transplantologii i Chorób Wewnętrznych.

Bardzo ważnym elementem gali była prezentacja zespołu, który w UCK ma wspomagać i rozwijać program transplantacji wątroby. Dołączą do niego specjaliści z Erasmus University Medical Center w Rotterdamie – **prof. Wojciech Polak** i **dr Małgorzata Nowosad** oraz **dr hab. Piotr Domagała** z Kliniki Chirurgii Ogólnej i Transplantacyjnej Szpitala Klinicznego Dzieciątka Jezus w Warszawie.

– *Dzięki staraniom Uczelni oraz szpitala udało się przygotować i rozpocząć nowy etap w rozwoju programu transplantacji w UCK. Zaprosiliśmy do współpracy troje liderów, których wiedza i doświadczenie będzie podstawą nowej, bardziej zeuropelizowanej koncepcji naszego programu* – mówił **dr hab. Tomasz Stefaniak**, dyrektor ds. lecznictwa UCK.

Mentorem programu przeszczepiania wątroby będzie prof. Wojciech Polak, który jest liderem programu w szpitalu w Rotterdamie.

– *Przeszczepianie wątroby to gra zespołowa. Towarzyszyć musi mu zmiana myślenia – z „ja i mój zespół” na „my i nasz zespół”. Dopiero dzielenie się doświadczeniem przez wszystkich członków zespołu jest w stanie przelożyć się na sukces transplantacji. Przeszczepianie wątroby w UCK jest już rutyną, ale mam nadzieję, że liczba przeszczepień będzie wciąż rosła, że program będzie rozwijany i okaże się grą zespołową* – podkreślał **prof. Wojciech Polak**.

Uczestnicy gali wysłuchali wielu prezentacji dotyczących programów transplantacyjnych prowadzonych w UCK:

1. **prof. Wojciech Polak**, *Trendy w przeszczepianiu wątroby w Polsce i na świecie* – wykład inauguracyjny;
2. **dr hab. Piotr Domagała**, *Rola mechanicznej pozaustrojowej perfuzji w przeszczepianiu wątroby*;
3. **dr Małgorzata Nowosad**, *Przeszczepianie wątroby od dawców żywych*;
4. **mgr Anna Milecka**, *Działalność Regionalnego Centrum Koordynacji Transplantacji*;
5. **dr Magdalena Dutka**, *Wyniki terapii komórkowych* oraz **dr Patrycja Skowrońska**, *Działalność Banku Tkanek i Komórek*;
6. **prof. Alicja Dębska-Ślizień**, *Wyniki leczenia pacjentów z przeszczepioną nerką*;
7. **prof. Katarzyna Michalska-Malecka**, *Przeszczepienie rogówek*;
8. **dr Hubert Grabowski**, *Wyniki programu przeszczepiania wątroby*;
9. **dr hab. Jacek Wojarski**, *Wyniki programu przeszczepiania płuc*;
10. **dr Maciej Duda**, *Przeszczepienie serca*;
11. **dr Katarzyna Zawadzka-Kaczmarek**, *Anestezjologia w transplantologii*;
12. **mgr Alicja Patoła**, *Dawstwo żywe*.

W 2023 r. w UCK wykonano: **13 przeszczepień serca**, **38 płuc**, **66 wątroby** (rekord UCK), **136 nerek** (rekord UCK), **136 szpiku** i **68 rogówki**.

Zapis gali można obejrzeć na kanale UCK w serwisie [YouTube](#). ■

ŁUKASZ WOJTOWICZ
Zespół ds. Promocji i PR UCK

fot. Sylwia Mierzewska/UCK

150 wszczepionych urządzeń i ani jednego przypadku powikłań chirurgicznych

W lutym minęło 10 lat od wykonania w II Klinice Kardiologii i Elektroterapii Serca UCK nowatorskiego zabiegu z zastosowaniem podskórnego kardiowertera-defibrylatora serca. Był to pierwszy zabieg tego rodzaju w Polsce. Od tego momentu urządzenie zastosowano już u ponad 150 pacjentów, nie obserwując ani jednego przypadku powikłań chirurgicznych.

II Klinika Kardiologii i Elektroterapii, kierowana przez **prof. Ludmiłę Daniłowicz-Szymanowicz**, pozostaje jedynym ośrodkiem w Trójmieście i jednym z kilkunastu

w Polsce proponującym ten rodzaj zabezpieczenia pacjentom z arytmiami.

Podskórny kardiowerter-defibrylator (ang. *subcutaneous cardioverter-defibrillator*, S-ICD) to urządzenie działające podobnie do tradycyjnych defibrylatorów implantowanych pacjentom zagrożonym nagłym zgonem z powodu arytmii komorowych. Podstawową różnicą i przewagą S-ICD jest jednak brak jakichkolwiek elementów wprowadzanych do układu sercowo-naczyniowego, jak to ma miejsce w systemach tradycyjnych, których podstawową częścią jest elektroda

wewnątrzsercowa. W S-ICD zarówno elektroda, jak i korpus urządzenia umieszczone są – jak wskazuje sama nazwa urządzenia – podskórnice, na ścianie klatki piersiowej. Pozwala to całkowicie ograniczyć ryzyko powikłań infekcyjnych o charakterze zapalenia wsierdza czy posocznicy, a także przyczynia się do większej trwałości systemu i minimalizacji ryzyka jego uszkodzenia.

– *Wszystko zaczęło się nieco przypadkiem... W styczniu 2014 r. do Kliniki Kardiologii i Elektroterapii Serca UCK zgłosił się pacjent z podskórnym kardiowerterem-defibrylatorem implantowanym zaledwie kilka miesięcy wcześniej w USA. Urządzenie wszczepiono z powodu przebytego zatrzymania krążenia w mechanizmie komorowych zaburzeń rytmu. Niestety zabieg wykonany był nieprawidłowo i pacjentowi groziło wystąpienie groźnych powikłań – opowiada dr hab. Maciej Kempa, koordynator Pracowni Elektrofizjologii i Elektroterapii Serca UCK. – Przez kilka tygodni odwiedzał on ośrodki elektroterapii w Polsce, szukając pomocy, jednak nieznaną technikę i brak polskich doświadczeń w tego rodzaju procedurach spowodowały, że nigdzie nie otrzymał pomocy. Chory pilnie wymagał przeprowadzenia zabiegu naprawczego. Gdańscy kardiolodzy musieli zmierzyć się z koniecznością przeprowadzenia procedury, której nie wykonał wcześniej nikt inny w Polsce. Problem stanowiło już samo sprowadzenie z zagranicy specjalnego programatora pozwalającego na włączanie i wyłączanie oraz odpowiednie ustawienie implantowanego urządzenia. Szczęśliwie w krótkim czasie udało się pozyskać od producenta w USA potrzebny sprzęt oraz skompletować zespół specjalistów gotowych podjąć się wyzwania.*

Pod kierunkiem dr. hab. Macieja Kempy w lutym 2014 r. przeprowadzono pierwszy w Polsce zabieg z wykorzystaniem podskórnego kardiowertera-defibrylatora. W skład zespołu weszli także: kardiolog **dr Szymon Budrejko** z II Kliniki Kardiologii i Elektroterapii Serca, chirurdzy: **dr Marek Muraszko-Kuzma** i **dr Szymon Kołacz** z Kliniki Chirurgii Plastycznej oraz anestezjolog **dr Antoni Ottowicz** z Kliniki Anestezjologii i Intensywnej Terapii. Zabieg zakończył się całkowitym sukcesem i zapewnił bezpieczeństwo pacjentowi

Dr Szymon Budrejko, prof. Ludmiła Daniłowicz-Szymanowicz, dr hab. Maciej Kempa

Kardiowerter-defibrylator S-ICD

do chwili obecnej. Jednocześnie operacja umożliwiła wprowadzenie tej metody na szerszą skalę w Polsce.

– *Do 2019 r. ten sposób leczenia napotykał na problemy refundacyjne polegające na konieczności składania indywidualnych wniosków do narodowego płatnika. Zdarzało się, że wnioski te były odrzucane, co narażało ośrodki medyczne na znaczne straty finansowe. W tamtym okresie koszt urządzenia przekraczał bowiem cenę dobrej klasy samochodu. Mimo to gdański ośrodek często stosował tę metodę, prowadząc jednocześnie szkolenia dla przedstawicieli innych szpitali w Polsce – podkreśla prof. Ludmiła Daniłowicz-Szymanowicz. – W roku 2019 NFZ uznał implantację S-ICD za świadczenie gwarantowane. Poprawiło to sytuację, jednak koszt procedury nadal sprawiał, że limity kontraktowe poszczególnych ośrodków były mocno nadwyrężane, co wymagało ograniczenia wykonywania innych zabiegów. Rozwiązanie nadeszło wraz z wprowadzeniem pilotażu Krajowej Sieci Kardiologicznej. W myśl jego założeń zabieg jest w pełni refundowany i nie podlega limitowaniu, co oznacza, że nie powoduje uszczuplenia kwoty zawartego z NFZ kontraktu.*

Opublikowane w ostatnich miesiącach europejskie wytyczne dotyczące komorowych zaburzeń rytmu wskazują na potrzebę implantacji S-ICD w przypadku wskazań do wszczepienia kardiowertera-defibrylatora i współistnienia następujących stanów: niedrożności żyłnej lub anomalii naczyniowych uniemożliwiających zastosowanie tradycyjnych układów, wysokiego ryzyka rozwoju powikłań infekcyjnych (dializoterapia, leczenie immunosupresyjne), wystąpienia powikłań elektroterapii w wywiadzie (uszkodzenia elektrod przezżylnych, stany po usunięciu układów tradycyjnych) oraz u młodych chorych z długim oczekiwanym okresem przeżycia. Szczęśliwie w każdej z tych sytuacji pacjenci II Kliniki Kardiologii i Elektroterapii Serca UCK w Gdańsku mogą być w ten właśnie sposób leczeni. ■

MATERIAŁ PRASOWY UCK

fot. Sylwia Mierzevska/UCK

Rekordowa liczba zabiegów przezcewnikowej naprawy zastawki mitralnej

Aż 55 zabiegów przezcewnikowej naprawy zastawki mitralnej „brzeg do brzegu” wykonano w I Klinice Kardiologii UCK w 2023 r. To najlepszy wynik w Polsce.

Wskazaniem do przeprowadzenia zabiegu są wady zastawki mitralnej, która, kiedy działa prawidłowo, zapobiega cofaniu się krwi w sercu. Gdy zastawka jest nieszczelna, krew z lewej komory cofa się do lewego przedsionka serca. Powstaje fala zwrotna i wzrasta ciśnienie w lewym przedsionku, co skutkuje objawami niewydolności serca. Pacjenci skarżą się na uczucie zmęczenia, duszność, a podstawowe czynności stają się trudne do wykonania. Przyczyny pojawienia się wady zastawki mitralnej mogą być różne, np. strukturalne uszkodzenie zastawki lub uszkodzenie wtórne, występujące w przebiegu zawału czy też innych chorób mięśnia lewej komory serca. W poważniejszych przypadkach, kiedy chory nie jest już w stanie normalnie funkcjonować, konieczna jest operacja naprawy zastawki mitralnej albo jej wymiana na protezę biologiczną lub mechaniczną. Są jednak pacjenci, u których operacja kardiologiczna nie jest możliwa lub obciążona jest dużym ryzykiem.

– *Naprawa zastawki mitralnej metodą „brzeg do brzegu” to jedna z najtrudniejszych i najbardziej wymagających procedur. Wprowadzamy przez żyłę udową specjalny zestaw cewników i urządzeń, dzięki czemu mamy możliwość zszycia zastawki „brzeg do brzegu”. Zabieg wykonujemy u pacjentów z chorobami dodatkowymi, z dusznością przy niewielkim wysiłku, u osób starszych, które nie przeżyłyby operacji na otwartym sercu albo byłaby ona dla nich bardzo dużym obciążeniem. Jest to więc często jedyna i ostatnia możliwość terapii oraz szansa na normalne funkcjonowanie. Już na obchodzie na drugi dzień po zabiegu pacjenci nierzadko mówią, że czują się dużo lepiej, duszność wyraźnie się zmniejsza, mogą spać na płasko, co wcześniej nie było możliwe – zaznacza prof. Marcin Fijałkowski z I Kliniki Kardiologii UCK.*

Dr Dariusz Ciećwierz, dr Michał Chmielecki, dr Rafał Gałąska, prof. Marcin Fijałkowski i przedstawiciel firmy Abbott

Prof. Marcin Fijałkowski i dr Rafał Gałąska

Sposób przeprowadzenia zabiegu jest wyjątkowy ze względu na zastosowanie u większości chorych tzw. sedacji, a nie znieczulenia ogólnego z intubacją dróg oddechowych. Sedacja to farmakologiczna metoda na uspokojenie pacjenta, dzięki której nie czuje on bólu oraz toleruje założenie głowicy echokardiograficznej przezprzełykowej. Podczas sedacji chory zachowuje jednak świadomość i możliwość współpracy.

– *Chciałbym podkreślić wyjątkową rzecz – ok. 90% zabiegów w sedacji przeprowadziliśmy we współpracy z zespołem anestezyjologicznym prof. Radosława Owczuka, kierującego Kliniką Anestezjologii i Intensywnej Terapii UCK. Anestezjology UCK w porozumieniu z anestezyjologami z Katowic opracowali protokół, dzięki któremu pacjent jest cały czas przytomny i nie wymaga intubowania dróg oddechowych, co mogłoby zwiększyć liczbę powikłań oraz wydłużyć czas hospitalizacji. Podczas zabiegu pacjenci współpracują, wykonują proste polecenia – opowiada prof. Marcin Fijałkowski. – Zazwyczaj po dwóch, trzech dniach chorzy wychodzą do domu. Tak przeprowadzona procedura jest unikatowa i niestandardowa nawet w skali europejskiej.*

W Uniwersyteckim Centrum Klinicznym zabiegi naprawy zastawki mitralnej metodą „brzeg do brzegu” wykonywane są już od 6 lat. To procedura bardzo skomplikowana, trudna do przeprowadzenia. Wymaga dobrego przygotowania całego zespołu, który został zbudowany w taki sposób, by zapewnić ciągłość działania bez względu na sytuacje losowe czy okresy urlopowe. Zabiegi wykonują wspólnie kardiologowie interwencyjni, kardiologowie zajmujący się obrazowaniem i anestezyjology. W skład zespołu wchodzi lekarze, pielęgniarki i technicy Pracowni Hemodynamicznej: **dr Dariusz Ciećwierz**, **dr Radosław Targoński**, **dr Michał Chmielecki** oraz lekarze Oddziału Chorób Strukturalnych Serca: **prof. Marcin Fijałkowski**, **dr Rafał Gałąska**, **dr Izabela Pisowodzka** i **dr hab. Agnieszka Mickiewicz**. →

– Co prawda te nowoczesne zabiegi są wykonywane już w całej Europie i na świecie, ale nigdy nie były realizowane w takich ilościach. Przeprowadzenie tych procedur umożliwiła nam Krajowa Sieć Kardiologiczna, do której przystąpiliśmy w kwietniu 2023 r. Dzięki temu mamy możliwości ich opłacenia, a trzeba dodać, że są one wyjątkowo kosztowne. Inne ośrodki, głównie z województwa pomorskiego, zaczęły współpracować z nami w tym zakresie i przekazują do nas swoich pacjentów – mówi kierownik Pracowni Hemodynamicznej **dr Dariusz Cieciewicz**. – Stosujemy oba dostępne na rynku systemy naprawcze: MitraClip firmy Abbott oraz Pascal firmy Edwards. Zostaliśmy też zauważeni przez światowych producentów urządzeń wykorzystywanych w trakcie

tych zabiegów. Mają oni w planach uczynienie z naszego ośrodka Center of Excellence na tę część Europy, czyli ośrodka referencyjnego.

Oprócz Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego zabiegi przecewnikowej naprawy zastawki mitralnej są wykonywane w innych ośrodkach w Polsce, m.in. w Poznaniu, Warszawie, Katowicach, Krakowie, Bydgoszczy i Wrocławiu. ■

WIOLETA WÓJCİK
Zespół ds. Promocji i PR UCK

fot. Sylwia Mierzewska/UCK

Podsumowanie 2023 r. w UCMMiT oraz kilka słów o planach na następne lata

PROF. MARCIN RENKE
Prodziekan ds. nauki i rozwoju kadr
WNOZ z IMMiT, dyrektor UCMMiT

Na początek trochę historii. Warto przypomnieć, że Instytut Medycyny Morskiej i Tropikalnej w Gdyni (IMMiT) powstał blisko 85 lat temu dzięki staraniom **dr. Józefa Jakóbkiewicza**, który znany jest nie tylko z działalności medycznej, ale również społecznej.

Otwarcie Kliniki Kardiologii i Chorób Wewnętrznych

Po zakończeniu I wojny światowej dr Jakóbkiewicz zaangażował się w działalność Polskiego Komitetu Ratunkowego Dzieci Dalekiego Wschodu. Założycielką i kierowniczką tej organizacji była **Anna Bielkiewicz** – nauczycielka i działaczka społeczna. W efekcie działań Komitetu w latach 1919–1922 z ogarniętej wojną domową i rewolucją Rosji przewieziono do kraju 877 polskich dzieci i 93 dorosłych. Pod koniec funkcjonowania działającego we Władywostoku Komitetu część z nich przewieziono kolejną przez terytorium Rosji, jednak większość dzieci, dzięki pomocy Japonii oraz Polonii amerykańskiej, stopniowo opuściła Rosję drogą przez Japonię, USA i Anglię. Fakty dotyczące działalności dr. Jakóbkiewicza i jego zasług dla Gdyni zostały ponownie przedstawione prezydentowi miasta Wojciechowi Szczurkowi z prośbą o należyte uhonorowanie pierwszego dyrektora Instytutu.

Wracając do chwili obecnej i wiadomości z Gdyni dotyczących funkcjonowania UCMMiT w 2023 r., warto podkreślić, że placówka uzyskała **Certyfikat Akredytacyjny, wypełniając 87% (w poprzedniej ocenie – 78%) standardów akredytacyjnych** dla szpitala leczniczego, co jest najwyższym wynikiem wśród szpitali w województwie pomorskim.

W UCMMiT w 2023 r. pracowało blisko 300 osób; placówka nie generuje długów, posiada prawie 100 łóżek, hospitalizuje rocznie ponad 4 tys. chorych w czterech Klinikach: Chorób Tropikalnych i Pasożytniczych, Kardiologii i Chorób Wewnętrznych, Chorób Zawodowych i Wewnętrznych, Medycyny Morskiej i Ratownictwa Morskiego oraz w nowo utworzonym Oddziale Neurologii Planowej. W 2023 r. w ramach leczenia szpitalnego udało się pozyskać kontrakt z Narodowego Funduszu Zdrowia dla wspomnianego

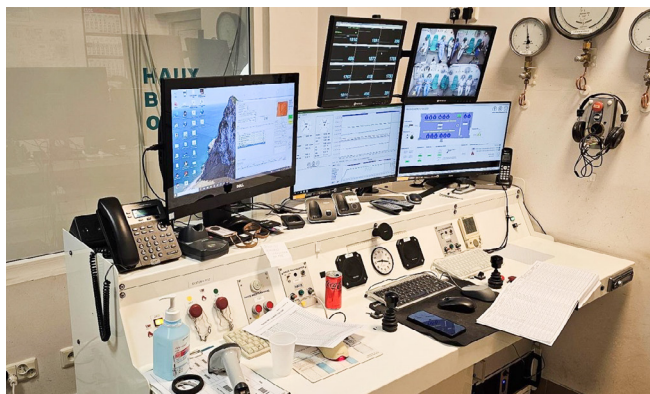
Oddziału Neurologii oraz długo wyczekiwany kontrakt kardiologiczny realizowany w Klinice Kardiologii i Chorób Wewnętrznych. Ponadto 6 tys. pacjentów uzyskało porady w izbie przyjęć, co jest znaczącym wsparciem dla systemu ochrony zdrowia w Trójmieście.

Jednostka współpracuje ze wszystkimi szpitalami w regionie, szczególnie w ramach usług wyspecjalizowanych świadczonej na terenie placówki, np. terapii hiperbarycznej, porad w ramach TMAS (morska służba asysty telemedycznej) czy konsultacji i leczenia chorób tropikalnych i zakaźnych. Warto wspomnieć o stale rozwijającym się lecznictwie ambulatoryjnym. W ostatnich czterech latach liczba poradni specjalistycznych działających w ramach kontraktu z NFZ zwiększyła się z dwóch do dwunastu. Mogło do tego dojść dzięki staraniom dyrekcji szpitala, a szczególnie **lek. Marzeny Głowacz**, zastępcy dyrektora ds. lecznictwa i współpracy pomorskiego oddziału NFZ. W 2023 r. na terenie UCMMiT swoją pracę rozpoczęły kolejne jednostki: Poradnia Nefrologiczna, Poradnia Profilaktyczno-Lecznicza (HIV/AIDS) oraz Poradnia Neurologiczna, a od 1 stycznia 2024 r. Poradnia Diabetologiczna.

Nadal w ramach działalności komercyjnej w poradniach są świadczone usługi z zakresu medycyny pracy i medycyny podróży, w tym wymagane i zalecane szczepienia dla osób podróżujących. W UCMMiT prężnie działają Zakład Diagnostyki Obrazowej (wyposażony m.in. w 128-warstwowy aparat TK) oraz Pracownię Endoskopową i Diagnostyczną, świadczące usługi dla szpitala oraz pacjentów ambulatoryjnych. Prowadzimy też działalność ambulatoryjną w zakresie rehabilitacji kardiologicznej, która po remoncie pomieszczeń wykonanym w 2023 r. obejmuje większą liczbę chorych. Stale prowadzone są zabiegi hiperbaryczne wspomagające proces leczenia trudno gojących się ran i wykonywane w innych sytuacjach klinicznych, takich jak zatrucia tlenkiem węgla, nagła głuchota czy choroba kesonowa.

Miniony rok to również czas inwestycji prowadzonych w szpitalu. Gruntownej modernizacji zostały poddane pomieszczenia Kliniki Kardiologii i Chorób Wewnętrznych, gdzie m.in. powstały nowe sale intensywnego nadzoru kardiologicznego (6 stanowisk wyposażonych w nowoczesny sprzęt) oraz zmodernizowano pomieszczenia wykorzystywane do rehabilitacji kardiologicznej. Inwestycja otrzymała dofinansowanie ze środków Ministerstwa Zdrowia, a łączny koszt to blisko 2 mln zł. Ponadto w 2023 r. ukończono budowę zewnętrznego szybu dźwigowego przy budynku mieszczącym Klinikę Medycyny Hiperbarycznej i Ratownictwa Morskiego z projektu współfinansowanego ze środków Ministerstwa Zdrowia – koszt to ponad 1,3 mln zł. Dodatkowo wykonano szereg mniejszych prac remontowych na terenie kompleksu szpitala, jak np. remont łącznika prowadzącego do budynku przychodni i remont toalet, a także doposażono sale dydaktyczne.

Czynimy starania mające na celu pozyskanie nowego aparatu TK oraz rezonansu magnetycznego. Pomimo trudności cały

Modernizacja dekomatu w Klinice Medycyny Hiperbarycznej i Ratownictwa Morskiego

czas staramy się realizować proces unowocześniania szpitala. Obecnie trwa gruntowny remont Kliniki Chorób Zawodowych, Metabolicznych i Wewnętrznych, a pod koniec roku chcemy też odświeżyć pomieszczenia zajmowane przez Klinikę Chorób Tropikalnych i Pasożytniczych. Planowane są dalsze inwestycje w porozumieniu z kanclerzem **prof. Jackiem Bigdą** oraz **prof. Przemysławem Rutkowskim**, dziekanem Wydziału Nauk o Zdrowiu, którego IMMiT jest częścią od 2003 r. Dzięki przychylności rektora **prof. Marcina Gruchały** i prorektor ds. klinicznych **prof. Edyty Szurowskiej** możemy planować dalszy rozwój zasłużonej dla Pomorza placówki. Powstały plany nadbudowy budynku klinik na potrzeby stworzenia nowoczesnego oddziału szpitalnego dla Kliniki Chorób Zakaźnych i Dziennego Oddziału Neurologii. Gotowy jest plan przystosowania pomieszczeń w budynku wielofunkcyjnym na potrzeby lecznictwa ambulatoryjnego (gabinety specjalistyczne) oraz nowej pracowni endoskopowej. Chcemy rozszerzyć i unowocześnić infrastrukturę służącą leczeniu hiperbarycznemu. Ponadto przygotowane są plany termomodernizacji budynków szpitala.

Instytut to przede wszystkim ludzie: młodzi naukowcy, doktoranci, ale również doświadczona kadra naukowo-badawcza, do której należy 9 profesorów, 3 doktorów habilitowanych i 8 doktorów. Ze szpitalem współpracuje lub jest zatrudnionych w nim wielu specjalistów różnych dziedzin medycyny. Są wśród nich: **dr hab. Wacław Nahorski**, emerytowany dyrektor IMMiT i krajowy konsultant ds. medycyny morskiej i tropikalnej, oraz **dr hab. Tomasz Smiatacz**, kierownik Kliniki Chorób Zakaźnych, konsultant wojewódzki ds. chorób zakaźnych, którzy swoim doświadczeniem wspierają nasz zespół i jego wysiłki, aby Instytut Medycyny Morskiej i Tropikalnej, kierowany przez **prof. Katarzynę Sikorską**, i Uniwersyteckie Centrum Medycyny Morskiej i Tropikalnej mogły się dalej rozwijać. ■

PROF. MARCIN RENKE

fot. Paweł Sudara, archiwum prywatne

Reminiscencje klubowe

PROF. BOLESŁAW RUTKOWSKI

Dawny bywalec Klubu Medyk

Zamieszczone w marcowym numerze „Gazety GUMed” wspomnienia dr. Jerzego Niedźwieckiego o początkach Klubu Medyk wzbudziły we mnie wiele wspomnień i refleksji. Cieszę się, że udało się namówić Jurka do przedstawienia osobistych opowieści o Medyku, jako że to właśnie on był związany z klubem przez ponad 10 lat i koordynował jego działalność. Ponieważ jednak otwarcie klubu zbiegło się w czasie z rozpoczęciem przeze mnie studiów w gdańskiej *Alma Mater*, pozwolę sobie wtrącić swoje trzy grosze.

Otwarcia połowiczne

Uroczyste otwarcie nowego klubu odbyło się 8 października 1962 r. i było powiązane z inauguracją roku akademickiego. Uczestniczył w niej, a następnie przeciął wstęgi przy wejściu do Domu Społeczno-Kulturalnego, w którym mieściła się nowa stołówka studencka oraz Medyk, niejaki Zenon Kliszko, podówczas sekretarz Komitetu Centralnego PZPR i osobisty przyjaciel naszej dr Barbary Krupy. Towarzysz Kliszko był jednocześnie posłem Ziemi Gdańskiej. Jak wiele innych otwarć w czasach PRL, i to okazało się udane jedynie w połowie. O ile bowiem stołówka otworzyła swoje podwoje dla braci studenckiej, o tyle w Medyku przy rozruchu coś błysnęło i trzasnęło, po czym okazało się, że spaleni uległa instalacji elektryczna. Jej wymiana i ponowne malowanie ścian potrwało kilka miesięcy, stąd też praktyczne udostępnienie Medyka nastąpiło w początkach 1963 r., co odnotowuje Jurek w swoich wspomnieniach. Na szczęście wciąż funkcjonował stary Medyk, którego działalność siłą rzeczy się przeciągnęła. I tak przez blisko trzy miesiące jednocześnie funkcjonowały dwa kluby o nazwie Medyk – w starym powoli zwijano działalność, a w nowym ulegała ona powolnemu uruchamianiu.

Z tym otwieraniem osiedla to warto też przypomnieć, że Dom Studencki nr 3 również miał być gotowy na rozpoczęcie roku akademickiego 1962/1963. Niestety wykonawcy zostawili odkrę-

cone kurki przy montowanych umywalkach, a ktoś inny otworzył górny zawór wody. Skutkowało to powstaniem jeziora na parterze. Po odpompowaniu wody na podłodze powstały góry i doliny, dlatego parkiet trzeba było zerwać, położyć na nowo, wycyklinować i wypastować. Zajęło to ponad miesiąc i zamiast do nowiutkich pokoi w DS 3 wprowadziliśmy się do starego akademika na ówczesnej ulicy Karola Marksa, obecnie Legionów. Do DS 3 przeprowadzaliśmy się w połowie listopada, grzęznąć w błocie, bo ścieżek zapomniano wybetonować na czas. Ale i tak byliśmy szczęśliwi, że jesteśmy „na swoim”.

ZSP vs ZMS

Wracając do Medyka, trzeba przypomnieć, że był on we władaniu Zarządu Uczelnianego Związku Młodzieży Socjalistycznej. To ta właśnie organizacja była pupilkim matczynej partii, czyli PZPR. Obok działało natomiast znacznie bogatsze w zasoby ludzkie i finansowe Zrzeszenie Studentów Polskich. Organizacja ta uważana była przez Komitet Uczelniany PZPR za nie dość zaangażowaną politycznie i z lekka reakcyjną. Tak czy inaczej, jak to zwykle bywa, swoista konkurencja pomiędzy obiema organizacjami przynosiła dobre owoce i przełożyła się na dużą aktywność klubu. Komisja Kultury Rady Uczelnianej ZSP inicjowała i organizowała szereg imprez, które odbywały się na terenie małej i dużej sali klubu. Pamiętam doskonale odbywające się w małej sali spotkania z muzyką poważną, które prowadził muzykolog Jan Gawlik. Przychodził z adapterem Karolinka oraz plikiem płyt gramofonowych i wyczarowywał przed słuchaczami piękny świat Bacha, Mozarta, Chopina i Griega. Spotkania nie gromadziły tłumów, ale dla tych 15-20 stałych słuchaczy była to czasami pierwsza możliwość bliższego kontaktu z muzyką poważną. Powoli z całkowitych profanów stawaliśmy się wielbicielami tego typu muzyki i późniejszymi uczestnikami koncertów filharmonicznych.

Kabaret Sphincter

Poza kabaretem „W saloniku Cioci Lody”, o którym pisał Jurek, trzeba koniecznie przypomnieć o funkcjonującym w Medyku w latach 1966-1968 kabarecie Sphincter. Nietajemniczoną pragnę uświadomić, iż *sphincter* to łaciński odpowiednik słowa *zwieracz*. Refren hymnu kabaretu zaczynał się przewrotnie od słów: *Nasz Sphincter ani nie od żrenicy, nasz Sphincter ani skądinąd, iż tak sami nie*

Występ kabaretu Sphincter

wiemy, skąd się ten pomysł nawinął. Ponownie czytelnikom, którzy nie znają pięknego języka łacińskiego, pragnę wyjaśnić, że dwukrotnie powtarzająca się zbitka *sphincter ani* oznacza po prostu zwieracz odbytu (łac. *anus* – odbył, *ani* – odbytu). Przez dwa sezony funkcjonowania kabaretu odbyły się dwie premiery. Pierwsza to *Służba nie drużba*, oparta całkowicie na tekstach studentów Krzysztofa Chęcińskiego i Szymona Kazimierskiego, do których muzykę napisał niezwykle uzdolniony muzycznie student medycyny Jacek Januszko. Druga premiera nosiła tytuł *Na pełnym morzu* i była oparta na tekstach Sławomira Mrożka. Kabaret wziął udział w ogólnopolskim Festiwalu Teatrów i Kabaretów Studenckich organizowanym przez Radę Naczelną ZSP i otrzymał nagrodę za plakat [sic!]. Niestety, jak większość inicjatyw studenckich, nie wytrzymał próby czasu i przeszedł do historii, kiedy studia ukończył i z Gdańska wyjechał jego założyciel Krzysztof Chęciński. Zainteresowanych bardziej szczegółową historią kabaretu Sphincter odsyłam do wspomnień Krzyśka opublikowanych w [kwietniowej](#) „Gazecie AMG” z 2017 r.

Dni AMG i Medyk na co dzień

Medyk był także głównym teatrem działań podczas organizowanych corocznie w latach 60. i 70. Dni AMG. W czasie

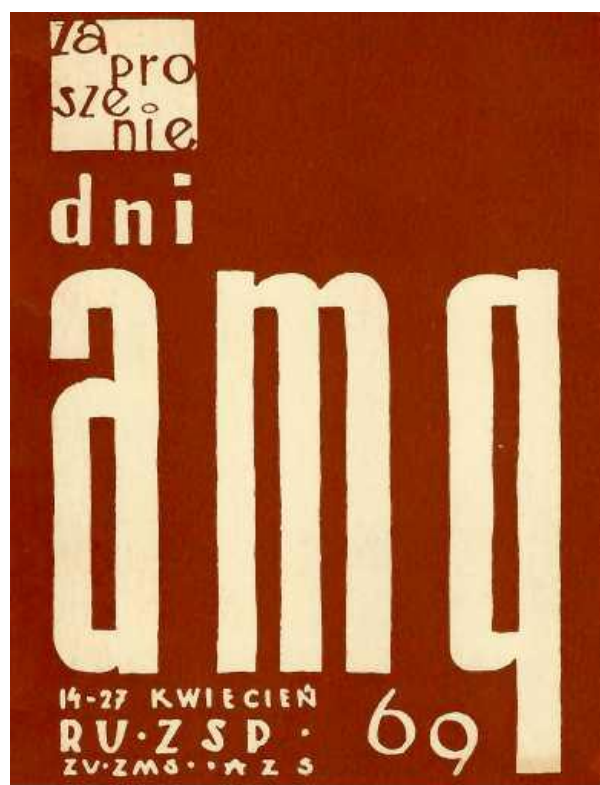
Bal Uczelni

trwającego od 7 do 8 dni święta ZMS i ZSP wspólnie zespół organizowały przeróżne imprezy ukazujące aktywność środowiska studenckiego. Odbywały się między innymi wernisaże malarstwa studentów i pracowników naszej Uczelni, pokazy klubu tańca towarzyskiego, turnieje brydżowe *etc.* Trzeba dodać, że w obchody Dni AMG włączał się także AZS, który organizował turnieje ping ponga, a także spartakiadę sportową na stadionie znajdującym się nieopodal gmachu Wydziału Farmacji. W czasie jednej z nich udało mi się nawet stanąć na podium w konkursie pchnięcia kulą. A wszystko zwykle kończyło się wielkim Balem Uczelni łączącym wszystkie stany.

Na co dzień klub był także miejscem spotkań, gdzie można było wypić kawę lub herbatę, porozmawiać, pograć w brydża lub szachy. Gorzej było z wypiciem lampki wina, albowiem w „klasztorze na Dębowej” – jak kąśliwie mawiano o klubie – obowiązywały w tym względzie raczej surowe obyczaje. Jest to dziwne o tyle, że w prawdziwych klasztorach zakonnicy raczyli się przecież dobrymi winami, a także produkowali zacne miody i nalewki.

W pewnym okresie w klubie działał regularny kiosk Ruchu, w którym można było zakupić prasę, podstawowe środki czystości, a także inne drobiazgi. Z tym Ruchem to mam dwa wspomnienia. Jedno z nich jest bardziej osobiste – otóż siedząc w klubie z moją sympatią, zakupiłem jej pastę do zębów, a następnie na tubce wyryłem po raz pierwszy wyrazy miłości. Wprawdzie początkowo moja wybranka nie wzięła tego poważnie, ale potem i tak została moją żoną. Mogę zatem polecić ten sposób komunikacji emocjonalnej, szczególnie osobom raczej nieśmiałym. Tubka po tej pastce stanowiła swego rodzaju relikwii rodzinną, ale niestety zaginęła przy kolejnych przeprowadzkach. Ważne jednak, że uczucie zostało.

Drugie wspomnienie wiąże się z okresem wakacyjnym, kiedy do klubu tłumnie przychodzili mieszkańcy Międzynarodowego Hotelu Studenckiego, który mieścił się głównie w DS 1, choć

Zaproszenie na Dni AMG 1969

czasem przeznaczano na jego potrzeby także pokoje w dwóch pozostałych akademikach. MHS był prowadzony przez Studenckie Biuro Turystyczne Almatu, a jego mieszkańcami byli głównie uczestnicy grup turystycznych przyjeżdżających do Gdańska. W dużym procencie były to grupy wywodzące się z dawnego Kraju Rad, których wycieczki były organizowane przez biuro Juventur. W ich skład wchodził nie tylko studenci, ale także przedstawiciele Komsomołu z różnych zakładów pracy. Pewnego razu do Medyka wtargnęła grupka wyraźnie niedopitych młodych ludzi i podeszła do rzeczowego kiosku Ruchu. Jak wspomniałem uprzednio, w tym czasie w klubie nie było żadnego wyszynku, ale w jednej z witryn kiosku stał płyn do prania FF w półlitrowych butelkach. Jeden z rosyjskich młodzieńców nie przyjmował do wiadomości, że alkoholu *niet*, i wskazując na rzeczony płyn, zażądał stanowczo: *dawaj butylku*. Pani kioskarka usiłowała mu wytłumaczyć, że to płyn do prania, ale nasz przyjaciel ze Wschodu nie przyjmował żadnych tłumaczeń, sądząc zapewne, że chce ona ukryć przed nim jakiś zacny trunek. Pani kioskarka, zmęczona w końcu coraz bardziej natarczywymi żądaniami klienta, podała mu butelkę z płynem FF. Ten, zapłaciwszy, odkręcił korek, zakręcił butelką i wypił całość kilkoma łakomymi haustami. Można się jedynie domyślić, co działo się dalej. W każdym razie ja osobiście nie widziałem nigdy osobnika, który puszczał tak wielkie bańki mydlane nosem. Po tym incydencie radzieccy koledzy uwierzyli, że *alkohola niet*.

Poczet bramkarzy

Natomiast co do bramkarzy, to oczywiście najsłynniejszą postacią był wspomniany przez Jurka niejaki Palma, który przez ładne kilka lat zdawał egzaminy dyplomowe. Palma miał żonę, która odziedziczyła po ojcu dobrze funkcjonującą fabryczkę guzików w okolicach Słupska. Podczas sesji nasz bohater przyjeżdżał z zamiarem zdania kolejnego egzaminu. Po zakwaterowaniu jako walet w akademiku oddawał się swojemu ulubionemu zajęciu, to znaczy grze w pokera. Czasami w przerwach między kolejnymi partyjkami udało mu się zaliczyć jakiś egzamin. Kiedy przygotowany przezeń uprzednio rulonik

Absolwentki AMG z rocznika 1962-1968 podczas spotkania w Medyku 10 lat po ukończeniu studiów

banknotów stawał się zwitkiem, a potem pozostawały z niego pojedyncze banknoty, Palma wracał na łono rodziny. Sytuacja ta powtarzała się przez dobre 5 lat, aż w końcu Palma zaliczył wszystkie egzaminy i wyprawił wielkie pożegnanie w Medyku.

Z innych bramkarzy zapisali mi się w pamięci Zbyszek M., zwany Kruszyną, który był niższy od Palmy, ale miał dobrze rozwiniętą muskulaturę, Jacek P., noszący ksywę Jaca, a z młodszego pokolenia Janek W., który został potem wziętym ortopedą. Z bramkarzami należało dobrze żyć, aby nie tracić niepotrzebnie funduszy, gdy wpadało się na sobotnie lub niedzielne wieczorki. Nawet godzinka czy dwie przerwy w nauce dobrze robiły dla odświeżenia umysłu. No a poza tym podczas tych wieczorków wiele serc zostało zdobytych, a jeszcze więcej złamanych. Zapuszczali się zresztą na nie także „klusownicy” z Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych oraz z Wyższej Szkoły Morskiej, no i oczywiście z Politechniki. Wiodło ich znane i sprawdzone porzekadło, iż *najpiękniejsze są dziewczyny w gdańskiej szkole medycznej*. Najbardziej nie przepadalśmy za tymi ostatnimi i nazywaliśmy ich suwakami albo młotkami. Dla młodszych czytelników spieszę z wyjaśnieniem, że suwak logarytmiczny spełniał ówczesnie funkcję kalkulatora, a koledzy z PG dokonywali na nim najróżniejszych wyliczeń. Obecnie przyrząd ten całkowicie przeszedł do lamusa.

Prof. Jakub Penson (w parze z tyłu) i dr Barbara Krupa (w parze z przodu) podczas Balu Uczelni

No i tak to w Medyku bywało. Jeszcze dziesięć lat po ukończeniu studiów pierwsze spotkania koleżeńskie urządaliśmy właśnie w Medyku, ale potem nasze kontakty z klubem stały się sporadyczne i pozostały po nim tylko miłe wspomnienia. Ciągle też dzielę marzenie Jurka Niedźwieckiego, że Klub Medyk znowu stanie się centrum życia kulturalnego studentów naszej *Alma Mater* i nie tylko. ■

PROF. BOLESŁAW RUTKOWSKI

fot. z zasobów J. Niedźwieckiego
i archiwum prywatnego autora

Barwny świat dzikich pszczół (cz. 2)

MGR JOANNA ROCZYŃSKA
Zakład Ratownictwa Medycznego

488 – mam nadzieję, że liczba ta pozostała Wam w pamięci po lekturze pierwszej części artykułu, która została opublikowana w poprzednim wydaniu naszego uczelnianego pisma. 488 to liczba gatunków pszczół żyjących w Polsce. Na świecie liczba ta oscyluje w granicach 20 tys.

Z analizy opublikowanej w 2020 r. w piśmie „Science” wynika, że planeta traci około 9% populacji owadów co dekadę. Dlaczego gwałtowna zapaść w świecie owadów, w tym pszczół, i zmniejszanie się ich biomasy powinny nas martwić? Wspomniałam w poprzednim artykule, że jedną z ważniejszych funkcji, jakie pełnią pszczoły, jest branie udziału w rozmnażaniu roślin. Z tych ekosystemowych usług, polegających na tym, że zapylacz otrzymuje pokarm pyłkowy lub nektarowy, a sam bierze udział w zapyłaniu rośliny, korzystamy wszyscy. Efekty pszczelej skuteczności widzimy na naszych talerzach. Dzięki pszczołom nasze menu wzbogacają m.in. jabłka, gruszki, śliwki, czereśnie, wiśnie, truskawki, maliny, poziomki, jeżyny, borówka amerykańska, czarna jagoda, liczi, morele, brzoskwinie i porzeczki. Pszczoły biorą udział w zapyłaniu około 90% wszystkich owoców. Pszczoły oczywiście pośredniczą też w rozmnażaniu wielu warzyw, a także zapyłają rośliny, które stanowią paszę dla zwierząt. Warto z pewnością wspomnieć również o ziołach, wykorzystywanych w kuchni czy w ziołolecznictwie, takich jak: szaflwia, nagietek, podbiał, prawoślaz, rumianek, marihuana, mięta dzika róża i wiele innych.

Trzmiel z pyłkiem zgromadzonym w obnóżach pyłkowych
fot. Jan Dąbrowski

Pszczolinka świerzbniówka na świerzbnicy polnej z transportem różowego pyłku | fot. Joanna Roczyńska

Obecnie wiemy, że blisko 90% wszystkich roślin kwiatowych do wydania nasion potrzebuje udziału zapylacza, a prawie 80% występujących w ekosystemach lądowych gatunków roślin do niezakłóconej reprodukcji wymaga obecności pszczół.

Miliony lat wspólnej drogi

Skomplikowane zależności między roślinami i zapylaczami kształtują się już od milionów lat. I chociaż z pozoru wydawać by się mogło, że rośliny w tej relacji są bardziej bierno, to okazuje się jednak, że przejawiają one zadziwiającą pomysłowość, a nawet diaboliczną przebiegłość. Ponieważ w naszym kraju najczęstszymi i najbardziej wydajnym zapylaczami są pszczoły, skierujmy wzrok właśnie na nie i ich związek z roślinami. Roślina ma żywotny interes w tym, aby ściągnąć do swych organów generatywnych (słupków i pręcików) pszczoły, które nieświadomie przeniosą pyłek z jednego kwiatu na inny. Dlatego część roślin okrytonasiennych produkuje dla swych pyłkowych kurierów nektar. Jest to słodki płyn (składający się głównie z cukrów) będący dla pszczół cennym źródłem energii, a także elementem diety larw. Innym typem pokarmu produkowanym przez rośliny jest pyłek. Ten z kolei stanowi główny element diety pszczeleńskich larw. Jest dla nich źródłem koniecznego białka, tłuszczów i minerałów – strategicznych dla ich rozwoju składników pokarmowych. Pobierając oba typy pokarmu, pszczoły ocierają się często o pylniki zawierające pyłek, dzięki czemu pozostaje on na ich ciele. Rośliny muszą jednak zasignalizować pszczołom, że nektar czy pyłek jest gotowy do pobrania i warto je odwiedzić, dlatego wywieszają swoiste banery reklamowe. Są nimi atraktanty, których zadaniem jest – czy to za pomocą zapachu, czy koloru – zwabienie zapylacza do określonego miejsca. Rośliny w tym celu wykształcają kwiaty, które dają pszczołom czytelny sygnał, że są gotowe na ich

odwiedziny, a one same do rozmnażania. Informują, że owady w ich kwiatnych progach mogą się posilić nektarem lub zebrać pokarm dla potomstwa. Na nasze szczęście rośliny wybrały sposób wabienia, który i dla nas jest fascynujący, chociaż jesteśmy tylko przypadkowymi beneficjentami kwietnego uroku.

Barwy, zapachy, kształty

Roślina przemawia więc do pszczoł przez kwiaty – ich kolory oraz substancje chemiczne, które składają się na zapach. Także kształt korony kwiatowej bywa zaproszeniem skierowanym do bardzo konkretnej grupy zapylaczy.

Zakres barw widzianych przez pszczele oczy jest odmienny od tego, który odbiera ludzkie oko. Pszczoły szczególnie chętnie odwiedzają kwiaty w kolorach żółtym, niebieskim i fioletowym, dodatkowo widzenie w ultrafiolecie pozwala im dostrzec to, co dla człowieka niedostrzegalne. Wabiąc pszczoły, rośliny nie poprzestają jednak na kuszeniu barwnymi płatkami kwiatów, lecz komunikują się z nimi również za pośrednictwem wzorów (np. kolorowych plamek lub pasków) czy odpowiednio ukształtowanego wlotu do gardzieli korony kwiatowej, gdzie czeka na nie słodka nagroda. Niektóre rośliny idą w uprzejmości dla pszczoł jeszcze dalej, gdyż poprzez zmianę koloru całości lub części kwiatu informują je o tym, że w poszczególnych kwiatkach ustała już produkcja nektaru i pszczoła nie powinna się trudzić jego odwiedzinami. Dzieje się tak choćby u kasztanowca zwyczajnego czy u miodunek. W ten sposób roślina, zwiększając efektywność zapylacza, sama odnosi korzyści.

Zapachy też stanowią sygnał dla zapylaczy. Inne kompozycje zapachowe będą produkowały rośliny stawiające na zapylaczy chrząszczowych, a inne te, którym w rozmnażaniu pomagają pszczoły. Największy kwiat na świecie rozwija się na roślinie o nazwie dziwidło olbrzymie (*Amorphophallus titanum*). Prócz spektakularnego rozmiaru i wyglądu kwiat ten charakteryzuje

Samiec miesierki wielkiej pobierający nektar | fot. Jan Dąbrowski

Trzmiel włamujący się do kwiatu mydlnicy lekarskiej

fot. Jan Dąbrowski

się tym, że wydziela równie spektakularną woń padliny, a to dlatego, że jego zapylaczami są padlinożerne chrząszcze.

Oszustwa, kradzieże

Świat roślin i ich zapylaczy to również świat pełen napięć, oszustw i niecnych trików stosowanych przez obie strony tej – wydawałoby się – sielankowej relacji roślina – zapylacz. Przoduje w tym względzie zwłaszcza rodzina storczykowatych (*Orchidaceae*). Wydaje się, że część roślin w tej rodzinie doszła do wniosku, że nie warto wydatkować zasobów na produkcję nektaru, gdyż zamiast tego można uciec się do drobnych oszustw. Rosnąca w Polsce kukułka krwista (*Dactylorhiza incarnata*) upodobniła się swym wyglądem do roślin z rodziny jasnotowatych (*Lamiaceae*), które są dla trzmieli częstym źródłem pokarmu. Zwodnicze podobieństwo do tych roślin powoduje, że niedoświadczone młode trzmielie matki dają się zwieść. Odwiedzają roślinę, aby pobrać nektar, którego ta nie produkuje. W efekcie trzmielka matka zostaje oprószona pyłkiem i przy odwiedzinach kolejnej rośliny tego gatunku może stać się jej zapylaczem. Roślina osiąga sukces, a oszukany trzmiel nie otrzymuje nektarowego wynagrodzenia. Inne storczyki w zwodzeniu zapylaczy idą jeszcze o krok dalej, bowiem ich kwiaty przypominają samice niektórych gatunków pszczoł. W polskiej florze taką rośliną jest dwulistnik pszczeli (*Ophrys apifera*), przekonująco upodabniający się do samicy pszczoł z rodzaju kornutka (*Eucera* sp.). Zwabione przez niego samce próbują kopolować z kwiatami, a po tych intymnych zabiegach pozostaje im na ciele pyłek, który być może trafi na znamię słupka innego kwiatu, gdy samczyk ponownie ulegnie storczykowej uludzie.

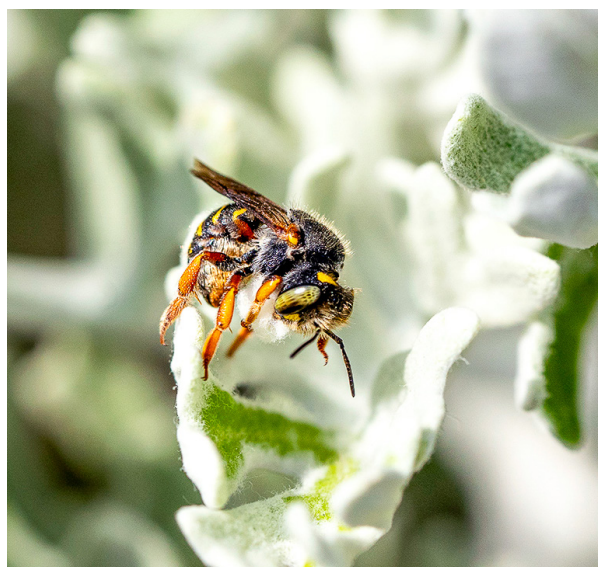
Jednak w tym wyścigu zbrojeń nie tylko rośliny są wirtuozami w dziedzinie pomysłowych oszustw. Czasem również pszczoły grają nie do końca *fair*. Przykład stanowią trzmielie. W Polsce mamy 29 gatunków tych pięknych, puchatych, pożytecznych owadów. Poszczególne gatunki różnią się wyglądem, miejscem,

w których zakładają gniazda, liczebnością rodzin czy momentem pojawu. Bardzo ważną cechą anatomiczną, która różnicuje trzmiele, jest długość ich języka. I tak wyróżniamy trzmiele długojęzyczkowe, średniojęzyczkowe i krótkojęzyczkowe. Te o najdłuższych językach współpracują z roślinami, które mają długą rurkę kwiatową i głęboko położone nektarniki. Jednak część trzmieli o krótkich językach nie zniechęca się niesprzyjającą im budową kwiatu. W pobliżu nektarników, u nasady rurki kwiatowej wygryzają dziurkę i tą drogą pobierają pokarm. To zjawisko nazywamy rabunkiem nektaru lub włamaniem do kwiatu. Dlaczego? Ponieważ trzmiel, nie wchodząc do korony kwiatowej tradycyjną drogą, nie ociera się o pylniki i słupek, a więc nie pośredniczy w zapyleniu. Roślina ponosi nektarową stratę, lecz nie zostaje zapylona. Jak widać, w świecie roślin i zapylaczy często dochodzi do ciekawych zwrotów akcji.

Na zawsze razem

Wspólna ewolucyjna droga pszczół i roślin zaowocowała tym, że niektóre z zachodzących między nimi zależności są bardzo ścisłe, a zachwianie tą relacją wpływa na kondycję zarówno zapylaczy, jak i roślin. Niektóre pszczoły zbierają pyłek dla swego potomstwa z bardzo nielicznej grupy roślin. W Polsce mamy niezwykle urodziwą pszczołę pszczolinę świerzbnicówkę (*Andrena hattorfiana*), która zbiera pokarm pyłkowy wyłącznie z świerzbnicy polnej (*Knautia arvensis*), a na południu kraju również z driakwi. Larwy tej pszczoły trawia tylko pyłek tej właśnie rośliny. I choćby wokół kwitło tysiące najpiękniejszych roślin ogrodowych, pszczolinie świerzbnicówce nic po nich. Jeżeli zabraknie świerzbnicy polnej, zabraknie i tej pięknej pszczoły. Takich powiązań pszczół i roślin jest bardzo wiele. Pszczoły, które pochodzą z naszego rejonu geograficznego, są ściśle związane z naszymi rodzimymi roślinami. Ogród pełen kwiatów obcego pochodzenia dla naszych pszczół może okazać się pokarmową pustynią. Krajowe gatunki pszczół potrzebują rodzimych roślin, których część niestety nazywamy chwastami

Makotka tarczkozębna przygotowująca transport kutneru do budowy gniazda | fot. Joanna Roczyńska

i zapamiętałe tępimy. Wystarczy zwrócić uwagę na nazwy gatunkowe pszczół, by znaleźć odpowiedź na pytanie, czego potrzebują i z jakimi roślinami są mniej lub bardziej związane. Wymienimy choćby pszczolinę podbiałówkę (*Andrena clarkella*), pszczolinę mniszkowo-rzepakową (*Andrena dorsata*), murarkę ostówkę (*Osmia niveata*), murarkę lucernową (*Osmia caerulescens*), smólkę komonicówkę (*Trachusa byssina*) czy spojnicę dzwonekowaną (*Melitta haemorrhoidalis*).

Dlatego swoją krótką opowieść o pszczołach kończę apelem o to, aby dbać o 488 gatunków tych owadów żyjących w naszym kraju. Utrata każdego gatunku sprawia, że cierpi cały ekosystem. Na co powinniśmy zwrócić uwagę, jeżeli chcemy wspierać dzikie pszczoły? **Nie bójmy się:**

1. Rzadszego koszenia. Rzadsze koszenie w dobie zmian klimatycznych to dodatkowy tlen pozyskiwany od roślin, które dobrze sobie radzą z okresowymi suszami. Dzięki niemu owady, które są podstawą wszelkich łańcuchów pokarmowych, zyskują miejsce rozwoju. Rzadsze koszenie pozwala także na zatrzymywanie wilgoci w glebie. Ustanawiając w miastach strefy, które muszą być często koszone ze względu na bezpieczeństwo ruchu drogowego, i takie, gdzie wystarczy kosić dwa razy w sezonie wegetacyjnym, można pogodzić troskę o bezpieczeństwo i dbałość o dobro przyrody. Większe przestrzenie warto kosić patchworkowo lub naprzemiennie. Oznacza to, że pozostawiamy część danego miejsca nieskoszoną, a część wykaszamy, aby z dnia na dzień nie pozbawić źródła pokarmu stołujących się tam zapylaczy.

2. Nieużytków. Nie wszystko musi mieć wytyczone granice. Przyroda najlepiej ma się w miejscach porośniętych dziką roślinnością. Martwe drewno, które można tam spotkać, to dom dla setek owadów. Także w ogrodzie można wydzielić dzikie miejsce, w którym pojawią się dziko rosnące rośliny.

3. Chwastów. Musimy pamiętać, że chwast to pojęcie rolnicze. Mniszek lekarski, maki polne, żmijowce zwyczajne, farbowniki lekarskie, rumianek pospolity, wrotczyce zwyczajne, koniczyna łąkowa i inne rośliny niestety nie mają szansy zakwitnąć w naszych ogrodach, pozwólmy więc im kwitnąć na poboczach i miejskich nieużytkach. Warto też zdać sobie sprawę, że te dzikie rośliny po przekwitnięciu będą źródłem pokarmu dla wielu gatunków ptaków, które chętnie spożyją wytworzone przez nie nasiona.

4. Piaszczystych ścieżek. Wiele gatunków pszczół dziko żyjących buduje gniazda w wydeptanych przez nas piaszczystych ścieżkach. Nie starajmy się więc wszystkiego wyklądać kostką brukową.

Gorąco zapraszam na stronę dziczapylacze.pl, gdzie wraz z innymi pasjonatami opowiadamy o pszczołach i o tym, jak je mądrze wspierać. Z pytaniami można też zwracać się bezpośrednio na adres joanna@dziczapylacze.pl. ■

MGR JOANNA ROCZYŃSKA

Podsumowanie interdyscyplinarnych spotkań SKN Neurologii Dorosłych

Semestr zimowy roku akademickiego 2023/2024 dla SKN przy Katedrze Neurologii i Klinice Neurologii Dorosłych wiązał się z licznymi aktywnościami. Jedną z nich była organizacja tzw. spotkań specjalnych, czyli interdyscyplinarnych spotkań z innymi SKN GUMed.

4 grudnia odbyło się spotkanie łączone z SKN przy I Katedrze i Klinice Kardiologii, podczas którego studenci poruszyli temat migotania przedsionków i jego korelacji z udarami mózgu. Aspirujący neurologi i kardiologowie podjęli aspekt patomechanizmów, schematów postępowania i aktualnych wytycznych leczenia. W spotkaniu aktywnie uczestniczyli prelegenci i prelegentki: **Wojciech Frączyk** (SKN Neurologii), **Dominik Gosławski** (SKN Neurologii), **Kaja Kozielec** (SKN Kardiologii) i **Joanna Świątkiewicz** (SKN Kardiologii).

Nowy rok powitaliśmy 9 stycznia wspólnie z SKN Neurochirurgii. Podczas spotkania, opierając się na *case report*, omówiliśmy współpracę klinicystów obu specjalizacji w zakresie terapii nowotworów i chorób naczyniowych OUN. Podczas

Spotkanie SKN Neurologii z SKN Neurochirurgii | fot. Klaudia Kokot

spotkania w dyskusji uczestniczyli: **Aleksandra Boba** (SKN Neurochirurgii), **Helena Kamieniecka** (SKN Neurologii), **Aneta Konieczny** (SKN Neurologii), **Remigiusz Kopec** (SKN Neurochirurgii), **Grzegorz Nazar** (SKN Neurochirurgii) oraz **Karolina Woźniak** (SKN Neurologii).

Opiekunami Kół Naukowych są: SKN przy Katedrze Neurologii i Klinice Neurologii Dorosłych – **lek. Jacek Gozdalski** i **lek. Karol Budzeń**, SKN przy I Katedrze i Klinice Kardiologii – **lek. Witold Bachorski**, SKN Neurochirurgii – **dr hab. Tomasz Szmuda** i **lek. Michał Krakowiak**. Za organizację spotkań odpowiadali: **Kamil Andruszkiewicz** (SKN Neurologii), **Paweł Siuciak** (SKN Kardiologii), **Klaudia Kokot** (SKN Neurochirurgii) i **Agnieszka Stankowska** (SKN Neurologii).

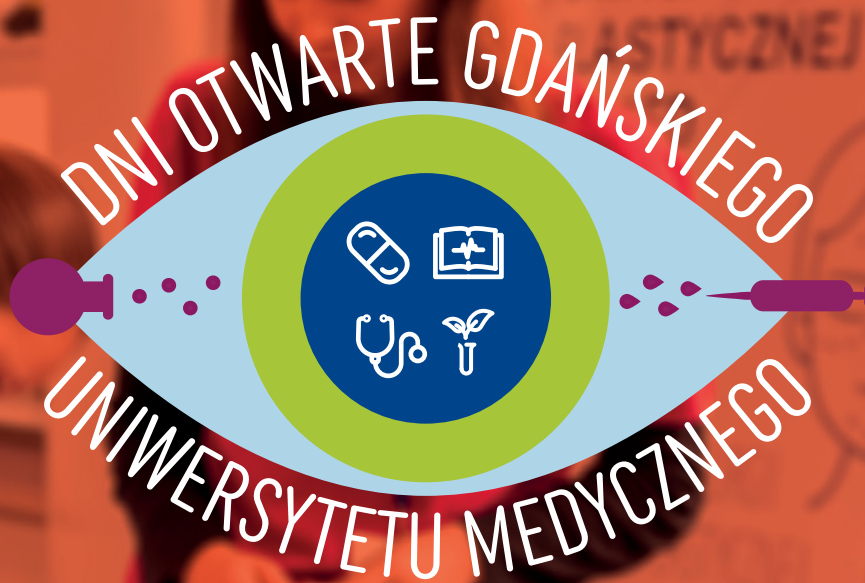
Spotkania łączone są doskonałą okazją zarówno do poszerzenia wiedzy, jak i zwrócenia uwagi na istotę holistycznego podejścia do pacjentów oraz fundamentalnego znaczenia współpracy specjalistów różnych dziedzin medycznych. ■

AGNIESZKA STANKOWSKA

Studentka V roku kierunku lekarskiego, SKN przy Katedrze Neurologii i Klinice Neurologii Dorosłych

Spotkanie SKN Neurologii z SKN Kardiologii | fot. Maja Kozielec

11-12 KWIETNIA 2024

WWW.DNIOTWARTE.GUMED.EDU.PL

STOISKA

WYKŁADY

SPOTKANIA

WARSZTATY